

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ КЫРГЫЗСКОЙ
РЕСПУБЛИКИ

ЖАЛАЛ-АБАДСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

ИМЕНИ Б. ОСМОНОВА

ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГИКИ ИМЕНИ Э.УМЕТОВА

Обсуждено Ученым Советом

ЖАГУ протокол № 1

01 09 20 22 г.

УТВЕРЖДАЮ

Ректор ЖАГУ, профессор

Усенов К.Ж.

01 09 20 22 г.

**ОСНОВНАЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ПРОГРАММА
ВЫСШЕГО ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ**

направление

550400 Социально-экономическое образование

профиль подготовки

История

квалификация

Бакалавр

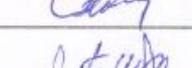
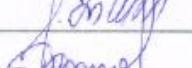
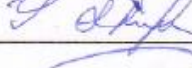
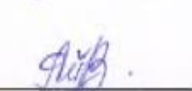
форма обучения

Очная

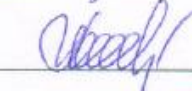
Жалал-Абад 2022г.

Основная образовательная программа(ООП) составлена с учетом требований Государственного образовательного стандарта по направлению 550400 Социально-экономическое образование высшего профессионального образования, разработанного Министерством образования и науки Кыргызской Республики. ООП рассмотрена и утверждена на заседании кафедры Истории от 30 08 2022г., протокол № 1

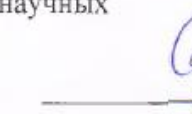
Разработчики:

Заведующий кафедрой Истории, к.и.н.,доцент		Анарбаева Г.А.
Профессор кафедры Истории, к.и.н.,доцент		Айдаркулов К.
Профессор кафедры Истории, к.и.н., доцент		Сулайманов Э.Ж.
Кандидат исторических наук, доцент		Авазов Э.А.
Старший преподаватель кафедры Истории		Рысбаева Ж.Т.
Старший преподаватель кафедры Истории		Халматов К.А.
Преподаватель кафедры Истории		Атабекова Ш.Б.
Преподаватель кафедры Истории		Токтогулов А.А.
Преподаватель кафедры Истории		Умарова М.К.
Выпускник по направлению 550400 Социально-экономическое образование		Эшенкулов М.
Студент группы Т-1-20 по направлению 550400 Социально-экономическое образование		Орозбекова А.

Представители работодателей:

Ведущий специалист Сузакского райОНО		Бейшеева Г.С.
Учитель Истории сш. № 6 г. Жалал-Абад		Ташматов Т.

Эксперты ООП:

Заведующий кафедрой Философии и естественно-научных дисциплин Международного Университета имени К.Ш.Токтомаматова к.и.н.,профессор		Дуйшеев Ж.А.
Заведующий кафедрой Естественно-гуманитарных дисциплин НИМСИ г.Джалал-Абад к.и.н., доцент		Анарбекова В.Э.

СОДЕРЖАНИЕ

1.1. Основная образовательная программа (определение).	4
1.2. Нормативные документы для разработки ООП	4
1.3. Термины, определения, обозначения, сокращения	5
2. ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ	6
3. ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА НАПРАВЛЕНИЯ ПОДГОТОВКИ	7
3.1. Концепция образовательной программы	7
3.2. Нормативный срок освоения ООП ВПО	9
3.3. Общая трудоемкость освоения ООП ВПО	9
3.4. Цели ООП ВПО по направлению подготовки.	10
3.5. Область профессиональной деятельности выпускников	10
3.6. Объекты профессиональной деятельности выпускников	10
3.7. Задачи профессиональной деятельности выпускников:	10
4. ОБЩИЕ ТРЕБОВАНИЯ к условиям реализации ООП ВПО ПО НАПРАВЛЕНИЮ 550400 СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ	14
4.1. Общие требования к правам и обязанностям ЖАГУ при реализации ООП	14
4.2. Общие требования к правам и обязанностям студента при реализации ООП	15
4.3. Максимальный объем учебной нагрузки студента	15
4.4. Форме обучения.	15
4.5. Форме обучения с применением дистанционных технологий	15
4.7. Раздел основной образовательной программы бакалавриата «Практика»	16
5. ТРЕБОВАНИЯ К ООП ПОДГОТОВКИ БАКАЛАВРОВ	17
5.1. Требования к результатам освоения ООП подготовки бакалавра	17
5.2. Требования к структуре ООП подготовки бакалавров по направлению	19
5.3. Требования к условиям реализации основных образовательных программ	20
6. Оценка качества подготовки выпускников	21
6.1. Оценка качества освоения основных образовательных программ	22
6.2. Конкретные формы и процедуры	22
6.3. Итоговая государственная аттестация	22
Приложение 1.	32-32
Приложение 4.	33-36
Приложение 5.	47
Аннотации дисциплин (модулей)	47-65

1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1. Основная образовательная программа (определение).

Настоящий Государственный образовательный стандарт по направлению **550400 Социально-экономическое образование** высшего профессионального образования разработан уполномоченным государственным органом в области образования Кыргызской Республики в соответствии с Законом "Об образовании" и иными нормативными правовыми актами Кыргызской Республики в области образования и утверждён в порядке, определённом Кабинетом Министров Кыргызской Республики.

Выполнение настоящего Государственного образовательного стандарта является обязательным для всех вузов, реализующих профессиональные образовательные программы по подготовке бакалавров, независимо от форм собственности и ведомственной принадлежности.

Данная основная образовательная программа регламентирует цели, ожидаемые результаты, содержание, условия и технологии реализации образовательного процесса, оценку качества подготовки выпускника по данному направлению и включает в себя:

- а) учебный план;
- б) рабочий учебный план;
- в) карта компетенций ООП;
- г) аннотации программ базовых дисциплин учебного плана;
- д) аннотации программ дисциплин вузовского компонента и элективных курсов учебного плана;
- е) аннотации программ практик;
- ж) требования к итоговой государственной аттестации.

1.2. Нормативные документы для разработки ООП

Нормативную базу разработки ООП по направлению 550400 Социально-экономическое образование составляют:

- Закон «Об образовании» Кыргызской Республики от 30 апреля 2003 года № 92 (В редакции Законов КР от 28 дек. 2006 г. №225, 31 июля 2007 г. №111, №115; 20 января 2009 г. №10, 17 июня 2009 г. №185, 15 янв. 2010 г. №2, 13 июня 2011 г. №42, 8 августа 2011 г., №150, 29 дек., 2011 №255, 23 августа 2011 г. №496, 29 мая 2012 г. №347, 30 июля 2013 г. №176),
- Положение об образовательной организации высшего профессионального образования КР, утвержденного постановлением Правительства КР от 3 февраля 2004 года №53;
- Государственный образовательный стандарт высшего профессионального образования по направлению 550400 Социально-экономическое образование, квалификация бакалавр;

Нормативные документы для разработки ООП

Нормативную базу разработки ООП бакалавриата составляют:

- Нормативные правовые акты Кыргызской Республики в области образования;
- Устав ЖАГУ;
- Положение об основной образовательной программе высшего и среднего профессионального образования ЖАГУ
- Положение ЖАГУ «Об организации учебного процесса на основе кредитной технологии обучения (ECTS)»;
- Положений ЖАГУ «О структуре и содержании рабочей программы и syllabus дисциплины»;
- Положение ЖАГУ «Об учебно-методическом комплексе (УМК)»;
- Положение ЖАГУ «О проведении производственных и предквалификационных практик»

- Положение ЖАГУ «Об организации государственных аттестаций выпускников»
- Положение ЖАГУ «О проведении мониторинга качества образования»
- Положение ЖАГУ «О текущем контроле и промежуточной аттестации студентов»

1.3. Термины, определения, обозначения, сокращения

В настоящем Государственном образовательном стандарте высшего профессионального образования используются термины и определения в соответствии с Законом Кыргызской Республики "Об образовании" и международными договорами в сфере высшего профессионального образования, вступившими в силу в установленном законом порядке, участницей которых является Кыргызская Республика:

- **основная образовательная программа** – совокупность учебно-методической документации, регламентирующей цели, ожидаемые результаты, содержание и реализацию образовательного процесса по соответствующему направлению подготовки;
- **направление подготовки** – совокупность образовательных программ для подготовки кадров с высшим профессиональным образованием (бакалавров, магистров, специалистов) различных профилей, интегрируемых на основании общности фундаментальной подготовки;
- **компетенция** – заранее заданное социальное требование (норма) к образовательной подготовке ученика (обучаемого), необходимой для его эффективной продуктивной деятельности в определенной сфере;
- **бакалавр** – уровень квалификации высшего профессионального образования, дающий право для поступления в магистратуру и осуществления профессиональной деятельности;
- **магистр** – уровень квалификации высшего профессионального образования, дающий право для поступления в аспирантуру и (или) в базовую докторантуру (PhD/по профилю) и осуществления профессиональной деятельности;
- **кредит** - условная мера трудоемкости основной профессиональной образовательной программы;
- **результаты обучения** - компетенции, приобретенные в результате обучения по основной образовательной программе/ модулю;
- **общенаучные компетенции** – представляют собой характеристики, являющиеся общими для всех (или большинства) видов профессиональной деятельности: способность к обучению, анализу и синтезу и т.д.;
- **инструментальные компетенции** – включают когнитивные способности, способность понимать и использовать идеи и соображения; методологические способности, способность понимать и управлять окружающей средой, организовывать время, выстраивать стратегии обучения, принятия решений и разрешения проблем; технологические умения, умения, связанные с использованием техники, компьютерные навыки и способности информационного управления; лингвистические умения, коммуникативные компетенции;
- **социально-личностные и общекультурные компетенции** – индивидуальные способности, связанные с умением выражать чувства и отношения, критическим осмыслением и способностью к самокритике, а также социальные навыки, связанные с процессами социального взаимодействия и сотрудничества, умением работать в группах, принимать социальные и этические обязательства;
- **профессиональный стандарт** - основополагающий документ, определяющий в рамках конкретного вида профессиональной деятельности требования к ее содержанию и качеству и описывающий качественный уровень квалификации сотрудника, которому тот обязан соответствовать, чтобы по праву занимать свое место в штате любой организации, вне зависимости от рода ее деятельности.

В настоящем Государственном образовательном стандарте используются следующие сокращения:

ГОС – Государственный образовательный стандарт;
ВПО – высшее профессиональное образование;
ООП – основная образовательная программа;
УМО – учебно-методические объединения;
ЦД ООП – цикл дисциплин основной образовательной программы;
ECTS – Европейская система перевода и накопления кредитов;
ОК – общенаучные компетенции (инструментальные, системные, межличностные);
ИК – инструментальные компетенции;
ПК – профессиональные компетенции;
СЛК – социально-личностные и общекультурные компетенции.
РО – результат обучения

2. ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

2.1. Настоящий Государственный образовательный стандарт высшего профессионального образования (далее - ГОС ВПО) представляет собой совокупность норм, правил и требований, обязательных при реализации ООП по направлению подготовки бакалавров 550400 Социально-экономическое образование и является основанием для разработки учебной и организационно-методической документации, оценки качества освоения основных образовательных программ высшего профессионального образования всеми образовательными организациями высшего профессионального образования (далее - вузы) независимо от форм собственности и ведомственной принадлежности, имеющих лицензию по соответствующему направлению подготовки бакалавров на территории Кыргызской Республики.

2.2. Основными пользователями настоящего ГОС ВПО по направлению подготовки 550400 Социально-экономического образования являются:

- администрация и научно-педагогический (профессорско-преподавательский состав, научные сотрудники) состав вузов, ответственные в своих вузах за разработку, эффективную реализацию и обновление основных профессиональных образовательных программ с учетом достижений науки, техники и социальной сферы по данному направлению и уровню подготовки;
- студенты, ответственные за эффективную реализацию своей учебной деятельности по освоению основной образовательной программы вуза по данному направлению подготовки;
- объединения специалистов и работодателей в соответствующей сфере профессиональной деятельности;
- учебно-методические объединения и советы, обеспечивающие разработку основных образовательных программ по поручению уполномоченного государственного органа в области образования;
- государственные органы исполнительной власти, обеспечивающие финансирование высшего профессионального образования;
- уполномоченные государственные органы исполнительной власти, обеспечивающие контроль за соблюдением законодательства в системе высшего профессионального

образования, осуществляющие аттестацию, аккредитацию и контроль качества в сфере высшего профессионального образования.

2.3. Требования к уровню подготовленности абитуриентов

2.3.1. Уровень образования абитуриента, претендующего на получение высшего профессионального образования с присвоением квалификации "бакалавр", - среднее общее образование или среднее профессиональное (или высшее профессиональное) образование.

2.3.2. Абитуриент должен иметь документ государственного образца о среднем общем образовании или среднем профессиональном (или высшем профессиональном) образовании.

- документ государственного образца о среднем общем образовании или среднем профессиональном (или высшем профессиональном) образовании;
- сертификат прохождения ОРТ, соответствующий проходному баллу;
- медицинские документы, свидетельствующие об отсутствии нарушений в коммуникативной сфере, нарушений речи и других заболеваний, недопустимых в будущей педагогической деятельности;
- необходимый уровень способностей и проявлять интерес к педагогической деятельности.

3. ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА НАПРАВЛЕНИЯ ПОДГОТОВКИ

3.1. Концепция образовательной программы

Цель 1: (миссия) ООП бакалавриата

ООП ВПО по направлению подготовки **550400 Социально-экономическое образование** профиль подготовки **История** имеет своей целью формирование у студентов универсальных (общенаучных, инструментальных, социально-личностных и общекультурных) и профессиональных компетенций в соответствии с требованиями ГОС ВПО по данному направлению подготовки и развитие у студентов таких личностных качеств, как целеустремленность, организованность, ответственность, гражданственность, коммуникативность, толерантность и т.д., повышение их общей культуры, стремления к самореализации и самосовершенствованию в профессии в рамках непрерывного образования и самообразования.

Задачи ООП бакалавриата:

- удовлетворение потребностей общества и страны в квалифицированных научно-педагогических кадрах с высшим образованием, опираясь на науку, сохраняя лучшие традиции университетской науки, тесно сотрудничая с передовыми университетами и научными учреждениями мира;
- подготовка конкурентоспособных бакалавров, по направлению 550400 Социально-экономическое образование профиль подготовки история
- интегрирование в мировое образовательное пространство путем совершенствования форм и методов обучения, внедрения инновационных технологий, принципов ЛОО, приведения учебных планов и образовательных программ в соответствие с международными стандартами;
- постоянное совершенствование качества подготовки бакалавров, по направлению 550400 Социально-экономическое образование профиль подготовки История с учетом требований современной школы, педагогической науки, техники, культуры и перспектив их развития;

-организация и проведение прикладных научных исследований, учебно-педагогических экспериментов, направленных на решение проблем образования, культуры и воспитания, внедрение в образовательное учреждение результатов педагогических исследований.

Целью ООП по направлению 550400 Социально-экономическое образование профиль подготовки История в области обучения является:

- подготовка в области основ гуманитарных, социальных, экономических, математических и естественнонаучных знаний;
- получение высшего профессионально профилированного (на уровне бакалавра) образования с упором на предметно-специализированные знания и их применение на практике;
- повышение интереса к педагогической деятельности, формирование педагогической мотивации;
- развитие логического, критического мышления студентов;
- формирование универсальных, профессиональных и специальных компетенций, способствующих его социальной мобильности и устойчивости на рынке труда.

Целью ООП по направлению 550400 Социально-экономическое образование профиль подготовки История в области воспитания личности является формирование у выпускника системы ценностей:

- развитие преимуществ национальных ценностей, воспитание студентов в духе патриотизма, гуманизма, уважения к общечеловеческим ценностям, дружбы между народами и толерантности;
- воспитание потребности к труду как первой жизненной необходимости, целеустремленности, ответственности и предприимчивости, конкурентоспособности во всех сферах жизнедеятельности;
- воспитание потребности студентов в саморазвитии, в освоении достижений общечеловеческой и национальной культуры;
- воспитание потребности в здоровом образе жизни, организованности, укреплении душевного и физического здоровья.
- развитие коммуникативности, повышение их общей культуры.

В целом целью основной образовательной программы направления 550400 Социально-экономическое образование профиль подготовки История подготовки в области воспитания является формирование у выпускника системы ценностей, включающих в себя ответственное отношение к ежедневному труду и его результатам. Кроме того, выпускник должен понимать роль и значение своей деятельности для развития региона и страны в целом, проявлять готовность и участие в процессе непрерывного совершенствования своих знаний, умений, навыков и формирования новых компетенций. Осуществлять профессиональное самообразование и личностного роста, проектирование дальнейшей образовательной траектории и профессиональной карьеры.

В Кыргызской Республике по направлению подготовки 550400 Социально-экономическое образование реализуются следующие:

- ООП ВПО по подготовке бакалавров;
- ООП ВПО по подготовке магистров.

Выпускникам вузов, полностью освоившим ООП ВПО по подготовке бакалавров и успешно прошедшим государственную итоговую аттестацию в установленном порядке, выдается диплом о высшем образовании с присвоением квалификации "бакалавр".

Выпускникам вузов, полностью освоившим ООП ВПО по подготовке магистров и успешно прошедшим государственную итоговую аттестацию в установленном порядке, выдается диплом о высшем образовании с присвоением квалификации "магистр".

Профили ООП ВПО в рамках направления подготовки бакалавров определяются вузом на основе отраслевых/секторальных рамок квалификаций (при наличии).

3.2. Нормативный срок освоения ООП ВПО подготовки бакалавров по направлению 550400 Социально-экономическое образование профиль подготовки История на базе среднего общего образования при очной форме обучения составляет не менее 4 лет.

Сроки освоения ООП ВПО по подготовке бакалавров по очно-заочной (вечерней) и заочной формам обучения, а также в случае сочетания различных форм обучения увеличиваются вузом от шести месяцев до одного года относительно установленного нормативного срока освоения при очной форме обучения.

Лицам, имеющим среднее профессиональное образование соответствующего профиля или высшее профессиональное образование, предоставляется право на освоение ООП ВПО по подготовке бакалавра по ускоренным программам. Срок обучения при реализации ускоренных программ определяется по результатам переаттестации (перезачета) полностью или частично результатов обучения по отдельным дисциплинам (модулям) и (или) отдельным практикам, освоенным (пройденным) студентом при получении среднего профессионального образования и (или) высшего образования по иной образовательной программе.

Соответствие профиля среднего профессионального образования профилю высшего профессионального образования определяется вузом самостоятельно.

Сроки освоения ООП ВПО по подготовке бакалавров на базе среднего профессионального образования по очной форме обучения в рамках реализации ускоренных программ составляют не менее 3 лет.

При обучении по индивидуальному учебному плану, вне зависимости от формы получения образования, срок обучения устанавливается вузом самостоятельно.

При обучении по индивидуальному учебному плану лиц с ограниченными возможностями здоровья, вуз вправе продлить срок по сравнению со сроком, установленным для соответствующей формы получения образования.

Иные нормативные сроки освоения ООП ВПО по направлению подготовки бакалавров устанавливаются Кабинетом Министров Кыргызской Республики.

3.3. Общая трудоемкость освоения ООП ВПО подготовки бакалавров равна не менее 240 кредитов.

Трудоемкость ООП ВПО по очной форме обучения за учебный год равна не менее 60 кредитов.

Трудоемкость одного учебного семестра равна не менее 30 кредитам (при двухсеместровом построении учебного процесса).

Один кредит эквивалентен 30 часам учебной работы студента (включая его аудиторную, самостоятельную работу и все виды аттестации).

Трудоемкость ООП по очно-заочной (вечерней) и заочной формам обучения, а также в случае сочетания различных форм обучения за учебный год составляет не менее 48 кредитов. Трудоемкость завершающего года обучения определяется с учетом необходимости обеспечения общей трудоемкости ООП.

3.4. Цели ООП ВПО по направлению подготовки 550400 Социально-экономическое образование профил **История** в области обучения и воспитания личности.

3.4.1. В области обучения целью ООП ВПО по направлению подготовки **550400 Социально-экономическое образование** является:

– подготовка бакалавров в области социально-экономического образования, совершенствования социально-экономических процессов и явлений на микро и макро-уровне как в Кыргызстане, так и за рубежом, способного решать профессиональные задачи непрерывного компетентностно-ориентированного образования в условиях быстро меняющегося мира;

3.4.2. В области воспитания личности целью ООП ВПО по направлению подготовки 550400 Социально-экономическое образование является развитие социально-личностных качеств студента: целеустремленности, организованности, ответственности, гражданственности, коммуникативности, толерантности и т.д., повышение общей культуры, стремления к самореализации и самосовершенствованию в профессии в рамках непрерывного образования и самообразования.

3.5. Область профессиональной деятельности выпускников

Область профессиональной деятельности выпускников по направлению подготовки 550400 Социально-экономическое образование включает образование, социальную и научную сферы.

Выпускники могут осуществлять профессиональную деятельность в других областях и (или) сферах профессиональной деятельности при условии соответствия уровня их образования и полученных компетенций требованиям к квалификации работника.

3.6. Объекты профессиональной деятельности выпускников

Объектами профессиональной деятельности выпускников по направлению подготовки 550400 Социально-экономическое образование являются: образовательный процесс, образовательная среда, деятельность обучающихся, собственная педагогическая деятельность.

Виды профессиональной деятельности выпускников:

- педагогическая;
- организационно-управленческая;
- профессиональное развитие.

Конкретные виды профессиональной деятельности, к которым, в основном, готовится выпускник, должны определять содержание его образовательной программы, разрабатываемой вузом на основании соответствующего профессионального стандарта (при наличии) или совместно с заинтересованными работодателями.

3.7. Задачи профессиональной деятельности выпускников:

В области педагогической деятельности:

- Использование систем научных знаний об окружающем мире, восприятие различных взглядов, культурного разнообразия, знание и понимание концепции устойчивого развития;

- Планирование и реализация образовательного процесса в соответствии с потребностями, достижениями учащихся по современным, научно- обоснованным технологиям обучения;
- Использование различных инструментов и критериев оценивания достижений учащихся (реферативных сообщений, докладов, тезисов, эссе, портфолио, кейс-стадии т.д.);
- Формирование у обучающихся ценностных ориентаций, необходимых для жизни в демократическом обществе: гражданских и патриотических убеждений, толерантности, культурного многообразия, социальных прав, принятие инклюзии.
- Планирование, мониторинг и оценка деятельности обучающихся;
- Формирование у учащихся способности к рефлексии, самооценке и саморазвитию.

В области организационно-управленческой деятельности:

- Использование нормативно-правовых знаний и следование этическим принципам при осуществлении профессиональной деятельности.
- Способность учитывать принципы устойчивого развития при осуществлении профессиональной деятельности, создание условий по охране здоровья и безопасности жизни, обучающихся в образовательном процессе.
- Организация взаимодействия с общественными и образовательными организациями, детскими коллективами и родителями для решения задач в профессиональной деятельности.
- Организация позитивных и конструктивных межличностных отношений всех субъектов педагогического процесса.

В области профессионального развития:

- Проведение профессиональной рефлексии деятельности.
- Постановка задач по собственному развитию на основе проведенной профессиональной рефлексии.
- Осуществление профессионального самообразования и личностного роста, проектирование дальнейшей образовательной траектории и профессиональной карьеры.
-

3.7.2. В результате изучения ООП бакалавр История базовой части Б.1 и Б.2 цикла студент должен:

знать:

- в достаточном объеме государственный, официальный и иностранные языки;
- закономерности исторического развития Кыргызстана, его место в системе мирового сообщества;
- концепции, теории, истории, методы, техники современных знаний, проблемы общественно-политической жизни;
- структуру научного познания, его методы и формы;
- народную педагогику, а также основные ценностные и мировоззренческие представления прошлого, как одну из составляющих ценностных ориентаций, гражданских и патриотических убеждений;
- различные подходы к организации педагогического процесса, теорию педагогики;

уметь:

- логически верно, аргументировано и ясно строить свою устную и письменную речь на государственном и официальном языках;
- выявлять, анализировать, причинно-следственные связи и закономерности исторического процесса;
- использовать методы и формы научного познания для современных проблем общественно-политической жизни;
- анализировать культуру, традиции кыргызского народа, других народов, быть готовым к социальному взаимодействию с представителями разных народов;
- руководствоваться принципами поликультурности, гендерного равенства, инклюзии, устойчивого развития в профессиональной деятельности и собственных поступках;
- применять на практике принципы народной педагогики;
- применять в процессе педагогической практики и профессиональной деятельности разнообразные методы и приемы обучения;
- выстраивать процесс обучения на основе современных дидактических принципов и ценностей гуманистической педагогики;

владеть:

- навыками культуры общения на государственном и официальном языках;
- иностранным языком для профессионального и личностного общения;
- современными теориями и методами исследования;
- пониманием о роли и места в истории в системе наук, закономерностей исторического развития Кыргызстана, его месте в мировом сообществе;
- методами/технологиями обучения в том числе интерактивными;

3.7.3. В результате изучения ООП бакалавр История базовой части Б.3 цикла студент должен:**знать;**

- ценностные основы образования и профессиональной деятельности;
- основные концепции, теории и методы педагогической и психологической науки;
- психологические и педагогические особенности обучающихся;
- основные способы организации и развития позитивных и конструктивных межличностных отношений всех субъектов педагогического процесса;
- основы создания поддержки благоприятной безопасной образовательной среды, способствующей достижению целей обучения, воспитания и развития;
- основные способы создания условий для социализации и профессионального самоопределения обучающихся;
- закономерности физиологического и психического развития и особенности их проявления в образовательном процессе в разные возрастные периоды;
- основы безопасности жизнедеятельности человека;
- принципы и методы рационального энерго- и ресурсопользования глобальные экологические проблемы, вопросы изменения климата и преодоления его последствий, принципы рационального природопользования и энергоэффективности;
- основы планирования учебных занятий по предмету(предметам) с учетом специфики тем и разделов программы и в соответствии с учебным планом;
- способы осуществления профессионального самообразования и личностного роста, проектирование дальнейшей образовательной траектории и профессиональной карьеры;
- основные этапы развития кыргызской государственности и его значение;

- социо-культурные особенности развития общества (в том числе -Кыргызстана) в разных исторических эпохах социальные, экономические, политические и культурные особенности развития современного мира;

уметь;

- системно анализировать и выбирать воспитательные и образовательные концепции;
- использовать методы психологической и педагогической диагностики для решения профессиональных задач с целью создания педагогически целесообразной и психологически безопасной образовательной среды;
- учитывать различные контексты (социальные, культурные, национальные), в процессе обучения, воспитания и социализации в педагогическом взаимодействии;
- использовать в учебно-воспитательном процессе современные образовательные ресурсы и организовывать вне учебную деятельность обучающихся;
- применять современные методы инновационные и мультимедийные технологии в проведении различных форм занятий;
- различные физиологические и психологические особенности развития обучающихся и проявления их в образовательном процессе в разные возрастные периоды;
- способствовать созданию безопасной (психологической, социальной и физической) среды обучения;
- использовать принципы энергосбережения, энергоэффективности, и др. в целях устойчивого развития;
- планировать учебные занятия по предмету (предметам) с учетом специфики тем и разделов программы в соответствии с учебным планом;
- принципы устойчивости и продуктивности живой природы и ее изменения под влиянием изменения климата и других антропогенных факторов;
- анализировать и представлять особенности развития кыргызской государственности;
- обеспечивать знакомство обучающихся с социальной, экономической, политической, культурной сферой жизни общества, в том числе –Кыргызстана;
- использовать нормативно-правовые документы в профессиональной области;
- решать возникшие профессиональные и личные проблемы в правовом поле;

владеть;

- способами совершенствования профессиональных знаний и умений;
- способами анализа и отбора воспитательных и образовательных концепций;
- способами проектной и инновационной деятельности в образовании;
- способами ориентации в профессиональных источниках информации (журналы, сайты, образовательные порталы и т.д.);
- способами предупреждения девиантного поведения и правонарушений;
- системой знаний о взаимосвязях физического, психического и официального здоровья человека и общества;
- владеть навыками охраны окружающей среды, рационального природопользования, энергосбережения, адаптации к изменениям климата, предотвращения/ действия в чрезвычайных ситуациях и т.д.
- современными методами поиска обработки и использования информации, умением интерпретировать и адаптировать информацию для адресата;
- способами познания особенностей развития кыргызской государственности;
- информацией и компетентностями по ее представлению по социально-экономическому, политическому и культурному развитию стран (цивилизаций) на разных этапах их развития;
- правовыми нормами педагогической деятельности и образования;

4. ОБЩИЕ ТРЕБОВАНИЯ к условиям реализации ООП ВПО ПО НАПРАВЛЕНИЮ 550400 СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

4.1. Общие требования к правам и обязанностям ЖАГУ при реализации ООП

4.1.1. ЖАГУ обязан ежегодно обновлять ООП с учетом развития науки, культуры, экономики, техники, технологий и социальной сферы, придерживаясь рекомендаций по обеспечению гарантии качества образования, которые заключаются:

ООП разрабатывается на основе соответствующего ГОС по направлению подготовки Кыргызской Республики и утверждается ученым советом ЖАГУ.

- в разработке стратегии по обеспечению качества подготовки выпускников;
- в мониторинге, периодическом пересмотре образовательных программ;
- в разработке объективных процедур оценки уровня знаний, умений и компетенций студентов и выпускников на основе четких согласованных критериев;
- обеспечении качества и компетентности преподавательского состава;
- в обеспечении достаточными ресурсами всех реализуемых образовательных программ, контроле эффективности их использования, в том числе – путем опроса обучаемых;
- в регулярном проведении самообследования по согласованным критериям для оценки своей деятельности (стратегии) и сопоставления с другими образовательными организациями;
- в информировании общественности о результатах своей деятельности, планах, инновациях.

4.1.2. Оценка качества подготовки студентов и выпускников должна включать их текущую, промежуточную и итоговую государственную аттестацию. Для аттестации студентов и выпускников на соответствие их персональных достижений поэтапным или конечным требованиям соответствующей ООП создаются базы оценочных средств, включающие типовые задания, контрольные работы, тесты и др., позволяющие оценить знания, умения и уровень приобретенных компетенций. Базы оценочных средств разрабатываются и утверждаются ЖАГУ.

Требования к содержанию, объему и структуре выпускных квалификационных работ определяются вузом с учетом Положения об итоговой государственной аттестации выпускников вузов.

ООП должна содержать дисциплины по выбору студента в объеме не менее одной трети вариативной части каждого ЦД. Порядок формирования дисциплин по выбору студента устанавливает профилирующая кафедра и утверждается ректором ЖАГУ.

ЖАГУ обеспечивает студентам реальную возможность участвовать в формировании своей программы обучения.

ЖАГУ ознакомит студентов с их правами и обязанностями при формировании ООП, разъясняет, что избранные студентами дисциплины становятся для них обязательными, а их суммарная трудоемкость не должна быть меньше, чем это предусмотрено учебным планом.

4.1.3. При разработке ООП должны быть определены возможности вуза в формировании социально-личностных компетенций выпускников (например, компетенций социального взаимодействия, самоорганизации и самоуправления, системно-деятельного характера). Вуз обязан сформировать социокультурную среду, создать условия, необходимые для всестороннего развития личности.

Вуз обязан способствовать развитию социально-воспитательного компонента учебного процесса, включая развитие студенческого самоуправления, участие студентов в

работе общественных организаций, спортивных и творческих клубов, научных студенческих обществ.

4.1.4. ООП вуза должна содержать дисциплины по выбору студента в объеме не менее одной трети вариативной части каждого ЦД. Порядок формирования дисциплин по выбору студента устанавливает Ученый Совет ЖАГУ.

4.1.5. Вуз обязан обеспечить студентам реальную возможность участвовать в формировании своей программы обучения.

4.1.6. Вуз обязан ознакомить студентов с их правами и обязанностями при формировании ООП, разъяснить, что избранные студентами дисциплины становятся для них обязательными, а их суммарная трудоемкость не должна быть меньше, чем это предусмотрено учебным планом.

4.2. Общие требования к правам и обязанностям студента при реализации ООП

4.2.1. Студенты имеют право в пределах объема учебного времени, отведенного на освоение учебных дисциплин по выбору студента, предусмотренных ООП, выбирать конкретные дисциплины.

4.2.2. При формировании своей индивидуальной образовательной траектории студент имеет право получить консультацию в вузе по выбору дисциплин и их влиянию на будущий профиль подготовки (специализацию).

4.2.3. В целях достижения результатов при освоении ООП в части развития СЛК студенты могут участвовать в развитии студенческого самоуправления, работе общественных организаций, спортивных и творческих клубов, научных студенческих обществ.

4.2.4. Студенты обязаны выполнять в установленные сроки все задания, предусмотренные ООП вуза.

4.3. Максимальный объем учебной нагрузки студента устанавливается в объеме 45 часов в неделю, включая все виды его аудиторной и внеаудиторной (самостоятельной) учебной работы.

Объем аудиторных занятий в неделю при очной форме обучения определяется ГОС с учетом уровня ВПО и специфики направления подготовки составляет не менее 35% от общего объема, выделенного на изучение каждой учебной дисциплины.

В часы, отводимые на самостоятельную работу по учебной дисциплине, включается время, предусмотренное на подготовку к экзамену по данной учебной дисциплине (модулю).

4.4. При очной (вечерней) форме обучения объем аудиторных занятий должен быть не менее 16 часов в неделю.

4.5. При заочной форме обучения с применением дистанционных технологий студенту должна быть обеспечена возможность занятий с преподавателем в объеме не менее 160 часов в год.

4.6. Общий объем каникулярного времени в учебном году должен составлять 7-10 недель, в том числе не менее двух недель в зимний период.

4.7. Раздел основной образовательной программы бакалавриата «Практика» является обязательным и представляет собой вид учебных занятий, непосредственно

Педагогическая практика: Адаптационно-педагогическая практика проводится как «Школьный день» обязательно включается в график учебного процесса и учитывается при составлении расписаний занятий.

Основная задача студентов второго курса во время «Школьного дня» получить общее знакомство с учебно-воспитательным процессом, организацией внешкольной и внеклассной воспитательной работы, первоначальные практические навыки по ведению воспитательной работы в средних общеобразовательных организациях.

Студенты во время «Школьного дня» знакомятся с учебной и воспитательной работой в школе, участвуют в подготовке сборов, рейдов, праздников, линеек, бесед, проводят дополнительные и индивидуальные занятия с учащимися, оказывают другое содействие учителю-предметнику и классному руководителю. По результатам «Школьного дня» практиканты пишут проекты, сдают письменные отчеты. По результатам выставляется дифференцированная оценка.

Профессионально-базовую педагогическую практику студенты проходят с отрывом от учебы, осваивают методику постановки учебной и воспитательной работы в классах, знакомятся с содержанием и методами работы общественных организаций, работой предметного кабинета, воспитательные и внеклассные занятия, приобретают необходимые умения при изучении личности отдельных учащихся и классных коллективов.

Профессионально-базовая практика предполагает отчет студента об итогах практики и отзыва руководителя практики. По результатам выставляется дифференцированная оценка.

Профессионально-профильную педагогическую практику студенты проходят с отрывом от учебы в качестве учителя средних и старших классов. Содержание профессионально-профильной педагогической практики должна соответствовать профилям подготовки. По результатам выставляется дифференцированная оценка.

Архивно-музейная практика частью профессионально-профильной практики. Базой архивно-музейной практики являются архивы и музеи. Данный вид практики направлен на закрепление и углубление теоретических знаний, демонстрацию умений и навыков, полученных в процессе изучения исторических дисциплин;

Практика предполагает отчет студента об итогах практики. По результатам выставляется дифференцированная оценка.

Правоведческая практика является частью профессиональной практики. Базу практики составляют правозащитные организации и административные учреждения. Данный вид практики направлен на углубление и закрепление знаний и умений студентов, полученных в процессе обучения по данному профилю и формированию профессиональных практических навыков. По итогам студенты предоставляют отчет о проделанной работе. По результатам практики выставляется дифференцированная оценка.

Практика по профилю «Истории религиозной культуры» практика считается частью профессионально-профильной практики. Базой данной практики являются общеобразовательные и религиозные учреждения и организации. На практике формируются основы религиозоведческих знаний. По итогам студенты предоставляют отчет. По результатам практики выставляется дифференцированная оценка.

Предквалификационная практика студенты проходят с отрывом от учебы. Базой предквалификационной практики являются научные библиотеки, архивы, образовательные учреждения и административно-управленческие организации. По итогам студенты предоставляют отчеты. По результатам практики выставляется дифференцированная оценка.

В случае его наличия при разработке программы научно-исследовательского проекта высшее учебное заведение должно предоставить возможность выбора обучающимся:

- Изучать научно-педагогическую и историческую литературу и другую специальную информацию, достижения отечественной и зарубежной науки и образования в соответствующей области знаний;
- Участвовать в проведении научных исследований или выполнении проектных разработок;
- Осуществлять сбор, обработку, анализ и систематизацию научно-педагогической информации по теме (заданию);
- Составлять отчеты, разделы отчета по теме или по ее разделу;
- Выступать с докладами на конференциях.

Конкретные виды практик определяются ООП вуза. Цели, задачи, программы и формы отчетности определяются вузом по каждому виду практики.

5. ТРЕБОВАНИЯ К ООП ПОДГОТОВКИ БАКАЛАВРОВ

5.1. Требования к результатам освоения ООП подготовки бакалавра

Выпускник по направлению подготовки **550400 Социально-экономическое образование** с присвоением академической степени "бакалавр" в соответствии с целями ООП и задачами профессиональной деятельности, указанными в пп. 3.4 и 3.8 настоящего ГОС ВПО, должен обладать следующими компетенциями:

а) универсальными:

-общенаучными (ОК):

ОК–1. Способен критически оценивать и использовать научные знания об окружающем мире, ориентироваться в ценностях жизни, культуры и занимать активную гражданскую позицию, проявлять уважение к людям и толерантность;

-инструментальными (ИК):

ИК-1. Способен вести деловое общение на государственном, официальном и на одном из иностранных языков в области работы и обучения;

ИК-2. Способен приобретать и применять новые знания с использованием информационных технологий для решения сложных проблем в области работы и обучения;

ИК-3. Способен использовать предпринимательские знания и навыки в профессиональной деятельности

-социально-личностными и общекультурными (СЛК):

СЛК-1. Способен обеспечить достижение целей в профессиональной деятельности отдельных лиц или групп

б) профессиональными компетенциями (ПК): Проверить на соответствие НРК и ПС (при наличии)!

- готов использовать психолого-педагогические компетентности для решения профессиональных задач и способен использовать результаты педагогических исследований в профессиональной деятельности(ПК-1);

- владеет способами решения методических проблем (модели, методы, технологии и приёмы обучения) и способен применять технологии оценивания качества обучения (ПК-2);
- способен формировать оптимальные условия для образовательного процесса в соответствии с принципами личностно-ориентированного образования и образования для устойчивого развития (здоровый образ жизни, охрана природы и рациональное природопользование, энергоэффективность, культурное многообразие, гендер, инклюзия и др.) (ПК-3);
- владеет способами, техникой, методикой и приёмами социализации обучаемых и способен создавать условия для профессионального самоопределения обучающихся (ПК-4);
- умеет самостоятельно выбирать образовательные программы, подбирает к ним дидактические материалы и умеет использовать их после адаптации в учебном процессе на основе педагогической рефлексии (ПК-3);
- способен планировать учебные занятия по предмету (предметам) с учётом специфики тем и разделов программы и в соответствии с учебным планом (ПК-4);
- умеет ставить задачи по собственному развитию на основе проведённой профессиональной рефлексии (ПК- 7);
- способен осуществлять педагогическую деятельность, используя интерактивные формы и методы обучения (ПК- 5);
- умеет диагностировать уровень развития учащихся в различных областях (умственное, социальное, моральное и т.д.) и, соответственно, проводить профилактическую работу для недопущения различных негативных влияний (насилия, употребления наркотиков и алкоголя и т.д.) (ПК-9);
- способен использовать систематизированные теоретические и практические знания гуманитарных, социальных и экономических наук при решении социальных и профессиональных задач (ПК-6);
- способен понимать движущие силы и закономерности исторического процесса, место человека в историческом процессе, в политической организации общества (ПК-7);
- способен использовать элементы цивилизационного подхода при анализе исторического процесса, способен анализировать исторические факты, устанавливать причинно-следственные связи (ПК-8);
- способен выделять особенности и характер исторического развития Кыргызстана как части мировой истории (ПК-9);
- способен характеризовать основные экономические понятия и категории, особенности экономических процессов и их роль в жизни общества (ПК-10);
- способен анализировать и интерпретировать данные отечественной и зарубежной статистики о социально-экономических процессах и явлениях, выявлять тенденции изменения социально-экономических показателей (ПК-11);
- способен осуществлять профессиональную деятельность на основе развитого правосознания, правового мышления и правовой культуры (ПК-12);
- владеет знаниями мировой политики и международных отношений, способен понимать сущность внешней политики государства (ПК-13).

Перечни компетенций определяются на основании национальной рамки квалификаций, отраслевых/секторальных рамок квалификаций и профессиональных стандартов (при наличии).

5.2. Требования к структуре ООП подготовки бакалавров по направлению 550400

Социально-экономическое образование

Структура ООП подготовки бакалавров включает следующие блоки:

Таблица 1. Структура ООП подготовки бакалавров по направлению
550400 Социально-экономическое образование

Структура ООП подготовки бакалавров		Объем ООП подготовки бакалавров и ее блоков в кредитах
Блок 1	Дисциплины	165-210
	I. Гуманитарный, социальный и экономический цикл	20-35 количество определяется УМО
	II. Математический и естественнонаучный цикл	15-20 количество определяется УМО
	III. Профессиональный цикл	140-160 количество определяется УМО
Блок 2	Практика	15-25
Блок 2	Государственная итоговая аттестация	10-15
Объем ООП ВПО по подготовке бакалавров		240

Вуз разрабатывает ООП подготовки бакалавра в соответствии с требованиями ГОС и несет ответственность за достижение результатов обучения в соответствии с национальной рамкой квалификаций.

Набор дисциплин (модулей) и их трудоемкость, которые относятся к каждому блоку ООП подготовки бакалавра, вуз определяет самостоятельно в установленном для блока объеме, с учетом требований к результатам ее освоения, в виде совокупности результатов обучения, предусмотренных национальной рамкой квалификаций.

5.2.1. ООП подготовки бакалавров должна обеспечить реализацию:

- обязательных дисциплин гуманитарного, социального и экономического цикла, перечень и трудоемкость которых определяются уполномоченным государственным органом в области образования и науки Кыргызской Республики. Содержание и порядок реализации указанных дисциплин устанавливаются ГОС ВПО по соответствующему направлению подготовки бакалавра;
- дисциплин по физической культуре и спорту, в объеме не менее 360 часов, которые являются обязательными для освоения, но не переводятся в кредиты и не включаются в объем ООП подготовки бакалавров.

5.2.2. Блок 2. «Практика» включает следующие виды педагогических практик:

(адаптационно-педагогическая практика, профессионально-базовая практика профессионально-профильная практика). Также другие типы практик: (архивно-музейная практика, правоведческая практика, практика по профилю «истории религиозной культуры», предквалификационная практика).

Вуз вправе выбрать один или несколько типов практики, также может установить дополнительный тип практики в пределах установленных кредитов.

5.2.3. Блок 3 «Государственная итоговая аттестация» включает подготовку к сдаче и сдачу государственных экзаменов, защиту выпускной квалификационной работы

5.2.4. В рамках ООП подготовки бакалавров выделяется обязательная и элективная часть.

К обязательной части ООП подготовки бакалавра относятся дисциплины и практики, обеспечивающие формирование общенаучных, универсальных, социально-личностных, общекультурных и профессиональных компетенций, с учетом уровней национальной рамки квалификаций.

Объем обязательной части, без учета государственной аттестации, должен составлять не более 50% общего объема ООП подготовки бакалавров.

В элективной части ООП подготовки бакалавров студенты могут выбрать дисциплины по соответствующему направлению, также допускается выбор дисциплин из ООП подготовки бакалавров других направлений.

5.2.5. Вуз должен предоставлять лицам с ограниченными возможностями здоровья (по их заявлению) возможность обучения по ООП подготовки бакалавров, учитывающей особенности их психофизического развития, индивидуальных возможностей и, при необходимости, обеспечивающей коррекцию нарушений развития и социальную адаптацию указанных лиц, кроме ООП, предусматривающих противопоказания к обучению по состоянию здоровья.

5.3. Требования к условиям реализации основных образовательных программ бакалавров

5.3.1. Кадровое обеспечение учебного процесса

Реализация основных образовательных программ бакалавриата должна обеспечиваться научно-педагогическими кадрами, имеющими базовое образование, соответствующее профилю преподаваемой дисциплины, ученую степень или опыт деятельности в соответствующей профессиональной сфере и систематически занимающимися научной или научно-методической деятельностью.

Преподаватели профессионального цикла должны иметь ученую степень кандидата, доктора наук и (или) опыт деятельности в соответствующей профессиональной сфере.

Доля преподавателей, имеющих ученую степень и (или) ученое звание, в общем числе преподавателей, обеспечивающих образовательный процесс по данной ООП, должна быть не менее 40%. Лица, имеющие государственные почетные звания (народный художник, заслуженный деятель искусства, заслуженный художник), лауреаты международных и государственных конкурсов, лауреаты государственных премий в соответствующей профессиональной сфере учитываются при качественной оценке кадрового состава.

Преподаватели профессионального цикла должны иметь ученую степень кандидата, доктора наук и/или опыт деятельности в профессиональной сфере.

5.3.2. Учебно-методическое и информационное обеспечение учебного процесса

Основная образовательная программа должна обеспечиваться учебно-методической документацией и материалами по всем учебным модулям ООП.

Реализация основных образовательных программ должна обеспечиваться доступом каждого студента к базам данных и библиотечным фондам, формируемым по полному перечню модулей основной образовательной программы. Во время самостоятельной подготовки обучающиеся должны быть обеспечены доступом к электронным обучающим платформам и сети Интернет.

Каждый обучающийся по основной образовательной программе должен быть обеспечен не менее чем одним учебно-методическим печатным и/или электронным изданием по каждой дисциплине профессионального цикла, входящей в образовательную программу (включая электронные базы периодических изданий).

Библиотечный фонд должен быть укомплектован печатными и/или электронными изданиями основной учебной литературы по дисциплинам базовой части всех циклов, изданными за последние 10 лет.

Фонд дополнительной литературы помимо учебной должен включать официальные, справочно-библиографические, специализированные периодические издания.

Электронно-библиотечная система должна обеспечивать возможность индивидуального доступа для каждого обучающегося из любой точки, в которой имеется доступ к сети Интернет. Для обучающихся должен быть обеспечен доступ к современным профессиональным базам данных, информационным справочным и поисковым системам.

5.3.3. Материально-техническое обеспечение учебного процесса

Высшее учебное заведение, реализующее основные образовательные программы подготовки бакалавров, должно располагать материально-технической базой, обеспечивающей проведение всех видов, дисциплинарной и междисциплинарной подготовки, лабораторной, практической и научно-исследовательской работы обучающихся, предусмотренных учебным планом вуза и соответствующей действующим санитарным и противопожарным правилам и нормам.

Минимально необходимый для реализации бакалаврской программы перечень материально-технического обеспечения включает в себя:

- учебные аудитории, оборудованные мультимедийными демонстрационными комплексами;
- компьютерные классы с возможностью выхода в Интернет;
- специально оборудованные кабинеты в соответствии с профилем;
- учебно-методические кабинеты;
- спортивные залы и оборудование, специально оборудованные для занятий аудитории (в соответствии с реализуемым профилем).

При использовании электронных изданий вуз должен обеспечить каждого обучающегося во время самостоятельной подготовки рабочим местом в компьютерном классе в соответствии с объемом изучаемых дисциплин.

6. ОЦЕНКА КАЧЕСТВА ПОДГОТОВКИ ВЫПУСКНИКОВ

6.1. Оценка качества освоения основных образовательных программ должна включать текущую, промежуточную и итоговую государственную аттестацию обучающихся.

6.2. Конкретные формы и процедуры текущего и промежуточного контроля знаний по каждой дисциплине разрабатываются вузом самостоятельно и доводятся до сведения обучающихся в течение первого месяца.

6.3. Итоговая государственная аттестация включает защиту бакалаврской выпускной квалификационной работы или/ Государственный экзамен.

Требования к содержанию, объему и структуре выпускной квалификационной работы (бакалаврской работы) определяются высшим учебным заведением на основании действующего Положения об итоговой государственной аттестации выпускников высших учебных заведений, утвержденного постановлением Правительства Кыргызской Республики от 29 мая 2012 года №346, а также данного ГОС ВПО в части требований к результатам освоения основной образовательной программы бакалавриата.

Форма и содержание итогового государственного экзамена определяется в соответствии с рекомендациями УМО.

Настоящий стандарт разработан Учебно-методическим объединением Министерства образования и науки Кыргызской Республики по направлению «Педагогическое образование».

Перечень дисциплин, предлагаемых Учебно-методическим объединением в области "Педагогическое образование" при базовом вузе КГУ им. И. Арабаева по направлению СЭО, профиль "История".

№	Наименование дисциплин
1	История первобытного общества
2	История древнего мира
3	История средних веков (Стран Запада и Востока)
4	История Кыргызстана (Древний и средневековый период)
5	История Кыргызстана (Новое и новейшее время)
6	История Нового времени (Стран Запада и Востока)
7	История Новейшего времени (Стран Запада и Востока)
8	Источниковедение истории Кыргызстана
9	История России
10	Историография Истории Кыргызстана
11	Археология
12	Архивоведение-музееведение
13	Человек и общество
14	История тюркских народов
15	Этнология и социальная антропология
16	Религиоведение

17	Специальные исторические дисциплины
18	Методология организации самостоятельной работы
19	Методика проведения научных исследований
20	Риторика

Перечень дисциплин, предлагаемых Учебно-методическим объединением в области "Педагогическое образование" при базовом вузе КГУ им. И.Арабаева по направлению СЭО, профиль "Человек о общество"

№	Наименование дисциплин
1	Этика и эстетика
2	Основы прав человека
3	История Кыргызстана (древний и средневековый период)
4	История Кыргызстана (новое и новейшее время)
5	Теория и практика социальных отношений
6	Основы политической теории и практики
7	История политических и правовых учений
8	Конституционное право КР и зарубежных стран
9	Гражданское право
10	Административное право
11	Образовательное право
12	Трудовое право
13	Семейное право
14	Уголовное право
15	Правовое обеспечение профессиональной деятельности
16	Культурология
17	Религиоведение
18	Методология организации самостоятельной работы
19	Конфликтология
20	Методика проведения научных исследований
21	Риторика

Перечень дисциплин, предлагаемых Учебно-методическим объединением в области "Педагогическое образование" при базовом вузе КГУ им. И.Арабаева по направлению СЭО, профиль "Правоведение"

№	Наименование дисциплин
1	Этика и эстетика
2	Основы прав человека
3	История государства и права КР и зарубежных стран
4	История Кыргызстана (древний и средневековый период)
5	История Кыргызстана (новое и новейшее время)
6	Теория и практика социальных отношений
7	Основы политической теории и практики
8	Конституционное право КР и зарубежных стран
9	Гражданское право
10	История политических и правовых учений
11	Административное право
12	Образовательное право
13	Уголовное право
14	Семейное право
15	Документоведение
16	Религиоведение
17	Правовое обеспечение профессиональной деятельности
18	Методология организации самостоятельной работы
19	Конфликтология
20	Методика проведения научных исследований
21	Риторика

Перечень дисциплин, предлагаемых Учебно-методическим объединением в области "Педагогическое образование" при базовом вузе КГУ им. И Арабаева по направлению СЭО, профиль «История религиозной культуры»

№	Наименование дисциплин
1	История Кыргызстана
2	История Кыргызстана (новое и новейшее время)
3	История и теория мировой культуры

4	История буддизма
5	История христианства
6	История ислама
7	Философия религии
8	Социология религии
9	Психология религии
10	Феноменология религии
11	Антропология религии
12	Свобода совести и государственно – конфессиональные отношения
13	Религия в общественно-политической жизни Кыргызстана
14	Новые религиозные движения
15	Национальные религии
16	Менеджмент в образовании
17	Методология организации самостоятельной работы
18	Конфликтология
19	Методика проведения научных исследований
20	Риторика

Ожидаемые результаты обучения (РО)
по направлению 550400 Социально-экономическое образование
профиль История (бакалавр) на основе ГОС-2021
Взаимосвязь результатов обучения, дисциплин и компетенций образовательной программы

№	Результаты обучения	Перечень компетенция согласно ГОС, соответствующие результатам
---	---------------------	--

		обучения и дисциплинам
1	РО1: Способен осуществлять деловое общение на основе толерантности, аргументировано и ясно выражать мысли на государственном и официальном языках, владеет одним из иностранных языков на уровне социального общения.	ОК-1; ИК-1;
2	РО2: Владеет системой знаний, способен к самообразованию и использовать базовые положения математических, естественных, гуманитарных, экономических наук при решении профессиональных задач.	СЛК-1; ИК-2;
3	РО3: Знает основные положения разделов Всемирной истории и историографии, источниковедении Кыргызстана, основы археологии, этнологии, ВИД, методику преподавания Социально-экономических дисциплин в школе, теории и истории государства и право, международных отношений, методики проведение научного исследования;	ПК-7; ПК-8; ПК-9; ПК-10; ПК-11; ПК-12; ПК-13;
4	РО4: Знает содержание и структуру школьных учебных планов, программ и учебников. Владеет личностными качествами, как целеустремленность, организованность, ответственность, гражданственность, коммуникативность, толерантность и т.д., повышение их общей культуры, стремления к самореализации и самосовершенствованию в профессии в рамках непрерывного образования и самообразования. Владеет способами решения методических проблем (методики, технологии и приемы обучения, технологии оценивания) и исследовательскими методами в профессиональной деятельности;	ОК-1; ИК-2; ИК-3; СЛК-1; ПК-1; ПК-2; ПК-3; ПК-4; ПК-11;

5	PO5: Умеет решать задачи разного уровня сложности в соответствии с требованиями итоговой государственной аттестации в основной и средней школе или колледже, подготовить учеников для участия в олимпиадах по гуманитарным предметам, по истории, организовать специальные элективные курсы. Умеет организовывать образовательно-воспитательный процесс обучения для различных возрастных групп учащихся, на разных ступенях и профилях обучения и в разных типах образовательных учреждений формируя оптимальные условия для образовательного процесса в соответствии с принципами личностноориентированного образования (здоровье - сберегающее, культурное многообразие, инклюзия и др.);	ПК-3; ПК-4; ПК-5; ПК-7; ПК-8; ПК-9; ПК-13;
6	PO7: Умеет критически и конструктивно анализировать и решать проблемы, связанные с выполнением задач профессиональной деятельности.	СЛК-1; ПК-4; ПК-6; ПК-12;

Матрица соотношения целей и результатов освоения ООП
Цели и результатами обучения (РО) образовательной программы
550400 Социально-экономическое образование (бакалавр)

Результаты обучения (РО) образовательной программы Социально-экономическое образование (бакалавр). Выпускник по направлению подготовки 550400 Социально-экономическое образование с присвоением квалификации бакалавр в соответствии с целями ООП и задачами профессиональной деятельности, указанными в пп. 3.4 и 3.8 настоящего ГОС ВПО, должен обладать следующими компетенциями:

№	Цели ООП	РО	Компетенции дисциплин
1	Цель 1: подготовка высококвалифицированных профессиональных специалистов имеющих высокий научный профессиональный потенциал, обладающих глобальными конкурентоспособными навыками, вкладывающие теоретическую и практическую мощь в социально экономическое развитие республики и формирование у студентов универсальных (общенаучных, инструментальных, социально-личностных и общекультурных) и профессиональных компетенций в соответствии с требованиями ГОС ВПО по данному направлению подготовки и развитие у студентов таких личностных качеств, как целеустремленность, организованность, ответственность,	РО1: Способен осуществлять деловое общение на основе толерантности, аргументировано и ясно выражать мысли на государственном и официальном языках, владеет одним из иностранных языков на уровне социального общения. РО2: Владеет системой знаний, способен к самообразованию и использовать базовые положения математических, естественных, гуманитарных, экономических наук при решении профессиональных задач.	Кыргызский язык и литература ИК-1; Русский язык ОК-1; ИК-1; Иностранный язык ИК-1; ИК-3; Манасоведение ИК-1; География Кыргызстана ОК-1; Философия ОК-1; СЛК-1; ПК-5; Социология ОК-1; СЛК-1; ПК-8; Математика и информатика ОК-1; ИК-1; ИК-2; Концепция современного естествознания ОК-1; Экология ОК-1; Информационно-коммуникационные технологии в образовании ОК-1; ИК-1; ИК-2; Психология ОК-1; ПК-1; Педагогика ПК-1; ПК-2; ПК-5; Возрастная анатомия, физиология и гигиена ОК-1; Безопасность жизнедеятельности ПК-3; ПК-10; ПК-11; Политология ОК-1; СЛК-1; ПК-3; Физическая культура и спорт ОК-1;

	гражданственность, коммуникативность, толерантности т.д., повышение их общей культуры, стремления к самореализации и самосовершенствованию в профессии в рамках непрерывного образования и самообразования.		
2	Цель 2: подготовка в области основ гуманитарных, социальных, экономических, математических и естественнонаучных знаний. Получение высшего профессионально профилированного (на уровне бакалавра) образования с упором на предметно-специализированные знания и их применение на практике. Повышение интереса к педагогической деятельности, формирование педагогической мотивации. Развитие логического, критического мышления студентов. Формирование универсальных, профессиональных и специальных компетенций, способствующих его социальной мобильности и	РОЗ: Знает основные положения разделов Всемирной истории и историографии, источниковедении Кыргызстана, основы археологии, этнологии, ВИД, методику преподавания Социально-экономических дисциплин в школе, теории и истории государства и право, международных отношений, методики проведения научного исследования; РО4: Знает содержание и структуру школьных учебных планов, программ и учебников. Владеет личностными качествами, как целеустремленность, организованность, ответственность, гражданственность, коммуникативность, толерантность и т.д., повышение их общей культуры, стремления к самореализации и самосовершенствованию в профессии в рамках непрерывного образования и самообразования. Владеет способами решения	История Кыргызстана ПК-7; ПК-9; Методика преподавание социально-экономического образования ПК-2; ПК-5; ПК-7; Основы государства и права ПК-6; ПК-7; ПК-12; История Кыргызской государственности ПК-7; ПК-9; Всемирная история: История Древнего мира, история Средних веков ПК-8; ПК-13; Археология ИК-1; СЛК-1; ПК-7; Этнология и социальная антропология ПК-7; ПК-11; История первобытного общества ОК-1; ПК-9; Нумизматика и хронология СЛК-1; ПК-8; ПК-11; ПК-13; Введение в специальность ОК-1; ИК-1; Демография ОК-1; ПК-6; ПК-11; Адапционно-педагогическая практика ИК-3; ПК-1;

	устойчивости на рынке труда.	методических проблем (методики, технологии и приемы обучения, технологии оценивания) и исследовательскими методами в профессиональной деятельности;	
3	Цель 3: развитие преимуществ национальных ценностей, воспитание студентов в духе патриотизма, гуманизма, уважения к общечеловеческим ценностям, дружбы между народами и толерантности. Воспитание потребности к труду как первой жизненной необходимости, целеустремленности, ответственности и предприимчивости, конкурентоспособности во всех сферах жизнедеятельности. Воспитание потребности студентов в саморазвитии, в освоении достижений общечеловеческой и национальной культуры. Воспитание потребности в здоровом образе жизни, организованности, укреплении душевного и физического здоровья. Развитие коммуникативности, повышение их общей культуры.	PO5: Умеет решать задачи разного уровня сложности в соответствии с требованиями итоговой государственной аттестации в основной и средней школе или колледже, подготовить учеников для участия в олимпиадах по гуманитарным предметам, по истории, организовать специальные элективные курсы. Умеет организовывать образовательно-воспитательный процесс обучения для различных возрастных групп учащихся, на разных ступенях и профилях обучения и в разных типах образовательных учреждений формируя оптимальные условия для образовательного процесса в соответствии с принципами личностноориентированного образования (здоровье - сберегающее, культурное многообразие, инклюзия и др.); PO7: Умеет критически и конструктивно анализировать и решать	История Кыргызстана (древний период) ОК-1; ОК-3; ИК-5; СЛК-5; ПК-6; ПК-7; ПК-8; ПК-13; История Кыргызстана (средне вековый период) ОК-1; ОК-3; ИК-5; СЛК-5; ПК-6; ПК-7; ПК-8; ПК-13; История Средних веков Стран Запада ПК-11; ПК-12; ПК-14; ПК-17; История Средних веков Стран Востока ПК-11; ПК-12; ПК-14; ПК-17; История Кыргызстан в новое время ПК-5; ПК-6; ПК-7; ПК-11; ПК-12; ПК-13; История Кыргызстана в новейшее время ОК-1; ОК-3; ИК-5; СЛК-5; ПК-13; История Нового времени стран Запада ПК-11; ПК-12; ПК-13; История Нового времени стран Востока ПК-11; ПК-12; ПК-13; История Новейшего времени стран Запада ПК-11; ПК-12; ПК-13; История Новейшего времени стран Востока ПК-11; ПК-12; ПК-13; Источниковедение истории Кыргызстана ПК-11; ПК-12; ПК-13; История России ОК-3; ПК-7; ПК-8; ПК-14; Историография истории Кыргызстана ПК-11; ПК-12; ПК-13; Человек и общество ПК-12; ПК-13; Архивоведение,

		проблемы, связанные с выполнением задач профессиональной деятельности.	музееведение СЛК-5; ПК-17; Методика проведения научных исследований ОК-5; ПК-11; ПК-12; Религиоведение ОК-1; ПК-6; ПК-12; История тюркских народов ПК-6; ПК-7; ПК-8; ПК-9; История международных отношений ИК-1; ПК-7; ПК-11; ПК-13; Риторика ОК-1; ОК-5; ОК-6; ИК-1; ИК-2; СЛК-5; ПК-11; ПК-17; Профессионально-базовая практика ПК-11; ПК-12; ПК-13; ПК-15; Архивно-музейная практика ПК-11; ПК-12; ПК-13; ПК-15; Профессионально-профильная практика ПК-11; ПК-12; ПК-13; ПК-15;
--	--	--	---

Соответствие Целей и Результатов обучения			
	Цель 1	Цель 2	Цель 3
Результат обучения 1	+		
Результат обучения 2	+		
Результат обучения 3		+	
Результат обучения 4		+	
Результат обучения 5			+
Результат обучения 6			+
Результат обучения 7			+

Ожидаемые результаты: бакалавриата, получивший подготовку по данной ООП будет конкурентоспособен на рынке труда

УТВЕРЖДАЮ
Ректор ЖАГУ им. Б.Осмонова
Алиев
Усенов К.Ж.
« » 20 г.

График учебного процесса*																																																								II. Сводные данные по бюджету времени (в неделях)											
курс	сентябрь					октябрь					ноябрь					декабрь					январь					февраль					март					апрель					май					июнь					июль					август					всего	теор. обучен	экс. сессия	практика	гос. аттестаци. сессия	Рег. летн. сессия	и Летн. Канкулы
	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12	19	26	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11	18	25	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21															
	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26	3	10	17	24	31	7	14	21	28	4	11	18	25	4	11	18	25	1	8	15	22	29	6	13	20	27	3	10	17	24	1	8	15	22	29	5	12	19	26															
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	52	32	4			5	11								
2																																																		52	29	4	3	1	5	10											
3																																																		52	28	4	4		5	11											
4						Мн	Мн	Мн	Мн	М																																								52	22	4	10	6		10											
																																																		208	111	16	17	7	15	42											

Составители: Авазов Э.А.
Умарова М. Э.

УЧЕБНЫЙ ПЛАН

УТВЕРЖДАЮ
Ректор ЖАГУ им. Б.Осмонова
Усенов К.Ж.
« » 2022 г.

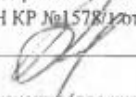
Обозначения: **Э** теоретическое обучение и экзаменационная сессия **Ус** Установочная сессия **АП** адаптационно-педагогическая практика
ПБ профессионально-базовая практика **Мп** Архивно-музейная практика **ПП** профессионально-профильная практика
ГА государственная аттестация включая подготовки и защиты выпускной квалификационной работы

Составители:

Код №	Наименование дисциплины	Общая трудоемкость		Распределение учебного времени по видам занятий			Формы атт.	Примерное распределение по семестрам																								
								1 курс				2 курс				3 курс				4 курс				5 курс								
		1 семестр		2 семестр		3 семестр		4 семестр		5 семестр		6 семестр		7 семестр		8 семестр		9 семестр		10 семестр												
		лекция	практическ	лаборатори	кредит	лекция		практическ	лаборатори	кредит	лекция	практическ	лаборатори	кредит	лекция	практическ	лаборатори	кредит	лекция	практическ	лаборатори	кредит	лекция	практическ	лаборатори	кредит	лекция	практическ	лаборатори	кредит		
	Гуманитарный, социальный и экономический цикл	34	1020	510	126	894																										
Б.1.Б1.0	Базовая часть	28	840	420	104	736																										
Б.1.Б1.1	Кыргызский язык и литература	8	240	120	30	210	1,2		15	4	15	4																				
Б.1.Б1.2	Русский язык	4	120	60	15	105	1		15	4																						
Б.1.Б1.3	Иностранный язык	4	120	60	15	105	1		15	4																						
Б.1.Б1.4	История Кыргызстана	4	120	60	15	105	4						8	7	4																	
Б.1.Б1.5	Манасоведение	2	60	30	7	53	1	4	3	2																						
Б.1.Б1.6	География Кыргызстана	2	60	30	7	53	3						4	3	2																	
Б.1.Б1.7	Философия	4	120	60	15	105	2				8	7	4																			
	Вариативная часть, в т.ч. курсы по выбору студентов	6	180	90	22	158																										
Б.1.Б1.0	Вариативная часть	4	120	60	15	105	3						8	7	4																	
Б.1.Б1.1	Социология	4	120	60	15	105																										
КПВ1.0	Курсы по выбору студентов	2	60	30	7	53	3						4	3	2																	
КПВ1.1	Правоведение	2	60	30	7	53																										
КПВ1.2	Экономика	2	60	30	7	53																										
	Итого по циклу:	34	1020	510	126	894		4	48	0	14	8	22	0	8	16	13	0	8	8	7	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Б.2	Математический и естественно-научный цикл	15	450	210	54	396																										
Б.1.Б2.0	Базовая часть	10	300	150	36	264																										
Б.1.Б2.1	Математика и информатика	6	180	90	22	158	2,3				4	3	2	8	7	4																
Б.1.Б2.2	Концепция современного естествознания	2	60	30	7	53	3						4	3	2																	
Б.1.Б2.3	Экология	2	60	30	7	53	4							4	3	2																
	Вариативная часть, в т.ч. курсы по выбору	5	150	60	18	132																										
Б.1.Б2.0	Вариативная часть	3	90	30	11	79	4							6	5	3																
Б.1.Б2.1	Информационно-коммуникационные технологии в образовании	3	90	30	11	79																										
КПВ2.0	Курсы по выбору студентов	2	60	30	7	53	4							4	3	2																
КПВ2.1	Демография	2	60	30	7	53																										
КПВ2.2	Историческая география		0			0																										
	Итого по циклу:	15	450	210	54	396		0	0	0	0	4	3	0	2	12	10	0	6	14	11	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Б.3	Профессиональный цикл	156	4680	2415	573	4107																										
Б.1.Б3.0	Базовая часть	46	1380	710	170	1210																										

ПРАКТИКА			
Наименование практики	Семестр	Кредит	Недели
Адаптационно-педагогическая практика	6	4	3
Профессионально-базовая практика	8	6	4
Архивно-музейная практика	9	6	4
Профессионально-профильная практика	10	9	6

ИТОГОВАЯ ГОСУДАРСТВЕННАЯ АТТЕСТАЦИЯ		
	Название	семестр
1	Междисциплинарная итоговая государственная аттестация по дисциплинам "Кыргызский язык и литература", "История Кыргызстана" и "География Кыргызстана"	4
2	Государственный экзамен по направлению или /и защита выпускной квалификационной работы	10
3	Государственный экзамен по педагогике и методике преподавания социально-экономического образования (история) или защита выпускной квалификационной работы	10

Учебный план разработан на основании государственного образовательного стандарта высшего профессионального образования по направлению 550400 Социально-экономическое образование, утвержденный приказом МОиН КР №1578/1 от 21.09. 2021 г. Рассмотрено на заседании Ученого Совета ЖАГУ имени Б.Осмонова протокол № 9 от 27.04.2022 года. Заведующий кафедрой Истории Э.А.Авазов

*В графике учебного процесса возможны изменения (для иностранных-первокурсников)

**Рабочий учебный план
по направлению 550400 Социально-экономического образования
профиль подготовки История (бакалавр)**

Одобрено Ученым Советом ЖАГУ им. Б.Осмонова,
протокол № 1 от 30.08.2022 г.

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Жалал-Абадский государственный университет имени Б.Осмонова
Факультет Педагогики и информационных технологий

Направление: 550400 Социально-экономическое образование (История)

Учебный план 2022-23 года. Форма обучения - очная бакалавр

Дисциплина			Экзамен/зачет	Кафедра	Контр. раб.	Всего ауд.	Лк.	Лб.	Пр.	Сем.	СРС	СРСР	Интер. часы	РЗР	Инд/з ад.	Всего	Кред	Кол. недел.
1-семестр						495	135	0	360	0	495	0	0	0	0	990	30	16
1	ГК	ГС	Кыргызский язык и литература	Экзамен	Кафедра Кыргызского языка и литературы	---	60		60		60					120	4	16
2	ГК	ГС	Русский язык	Экзамен	Кафедра Русской филологии	---	60		60		60					120	4	16
3	ГК	ГС	Иностранный язык	Экзамен	Кафедра немецкого и межфакультетских иностранных языков	---	60		60		60					120	4	16
4	ГК	ГС	Манасоведение	Экзамен	Кафедра Кыргызского языка и литературы	---	30	15	15		30					60	2	16
5	ГК	ГС	Философия	Экзамен	Кафедра философии и гуманитарных наук имени Ш.М. Нивазалиева	---	60	30	30		60					120	4	16
6	ГК	ОПД	История Кыргызской государственности	Экзамен	Кафедра Истории	---	60	30	30		60					120	4	16
7	ВК	ОПД	Всемирная история: история древнего мира	Нет отчет. по уч.пл.	Кафедра Истории	---	60	30	30		60					120	4	16
8	ВК	ОПД	Человек и общество	Экзамен	Кафедра Истории	---	30	15	15		30					60	2	16
9	КПН	ОПД	Введение в специальность	Экзамен	Кафедра Истории	---	30	15	15		30					60	2	16
10	ГК	ФТД	Физическая культура	Зачет	Кафедра Физической культуры и спорта	---	45		45		45					90	0	16
Количество зачетов			1															
Количество экзаменов			8															
Недельная нагрузка			30,94															
2-семестр						495	195	0	300	0	495	0	0	0	0	990	30	16
1	ГК	ГС	Кыргызский язык и литература	Экзамен	Кафедра Кыргызского языка и литературы	---	60		60		60					120	4	16
2	КПВ	ГС	Правоведение	Экзамен	Кафедра Уголовно-правовых дисциплин	---	30	15	15		30					60	2	16
3	ГК	МЕН	Математика и информатика	Экзамен	Кафедра Высшей математики	---	30	15	15		30					60	2	16
4	ГК	МЕН	Концепция современного естествознания	Экзамен	Кафедра Естественно-научное образование	---	30	15	15		30					60	2	16
5	ГК	ОПД	Психология	Нет отчет. по уч.пл.	Кафедра Педагогики и психологии	---	60	30	30		60					120	4	16
6	ГК	ОПД	Возрастная анатомия, физиология и гигиена	Экзамен	Кафедра Естественно-научное образование	---	30	15	15		30					60	2	16
7	ГК	ОПД	Основы государства и права	Экзамен	Кафедра Истории	---	90	45	45		90					180	6	16
8	ГК	ОПД	Всемирная история: история древнего мира	Экзамен	Кафедра Истории	---	60	30	30		60					120	4	16
9	ГК	ОПД	История первобытного общества	Экзамен	Кафедра Истории	---	60	30	30		60					120	4	16
10	ГК	ФТД	Физическая культура	Зачет	Кафедра Физической культуры и спорта	---	45		45		45					90	0	16
Количество зачетов			1															

					Количество экзаменов	8													
					Недельная нагрузка	30,94													
3-семестр							498	225	30	243	0	502	0	0	0	0	1000	30	16
1	ГК	ГЗ	География Кыргызстана	Экзамен	Кафедра Естественно-научное образование	---	30	15		15		30					60	2	16
2	ВК	ГЗ	Социология	Экзамен	Кафедра Философии и гуманитарных наук имени Ш.М. Ниязалиева	---	60	30		30		60					120	4	16
3	ГК	МЕН	Математика и информатика	Экзамен	Кафедра Физики и информатики	---	60	30	30			60					120	4	16
4	ГК	ОПД	Психология	Экзамен	Кафедра Педагогики и психологии	---	90	45		45		90					180	6	16
5	ГК	ОПД	Педагогика	Экзамен	Кафедра Педагогики и психологии	---	60	30		30		60					120	4	16
6	ГК	ОПД	Безопасность жизнедеятельности	Экзамен	Кафедра Электроэнергетики и механики	---	30	15		15		30					60	2	16
7	ГК	ОПД	Методика преподавание социально-экономического образования	Экзамен	Кафедра Истории	---	60	30		30		60					120	4	16
8	ВК	ОПД	Археология	Экзамен	Кафедра Истории	---	60	30		30		60					120	4	16
9	ГК	ФТД	Физическая культура	Зачет	Кафедра Физической культуры и спорта	---	48			48		52					100	0	16
					Количество зачетов	1													
					Количество экзаменов	8													
					Недельная нагрузка	31,25													
4-семестр							423	195	30	198	0	427	0	0	0	150	1000	30	10,08
1	ГК	ГЗ	История Кыргызстана	Экзамен	Кафедра Истории	---	60	30		30		60					120	4	16
2	ВК	МЕН	Современные информационные технологии	Экзамен	Кафедра Физики и информатики	---	30	15	15			30					60	2	16
3	КПВ	МЕН	Компьютерное делопроизводство	Экзамен	Кафедра Физики и информатики	---	30	15	15			30					60	2	16
4	ГК	ОПД	Педагогика	Экзамен	Кафедра Педагогики и психологии	---	90	45		45		90					180	6	16
5	ГК	ОПД	Методика преподавание социально-экономического образования	Экзамен	Кафедра Истории	---	90	45		45		90					180	6	16
6	ВК	ОПД	Этнология и социальная антропология	Экзамен	Кафедра Истории	---	45	30		15		45					90	3	16
7	КПВ	ОПД	История Центральной Азии	Экзамен	Кафедра Истории	---	30	15		15		30					60	2	16
8	ГК	ФТД	Физическая культура	Зачет	Кафедра Физической культуры и спорта	---	48			48		52					100	0	16
9			Адаптационно-педагогическая практика	Нет отчет. по уч.пл.	Кафедра Педагогики и психологии	---	0									30	30	1	
10			Адаптационно-педагогическая практика	Экзамен	Кафедра Истории	---	0									90	90	3	3
11			Междис.итог.гос.аттест.по дисц. Кыргызский язык и литера, История Кыргызстана, География Кыргызстана	Нет отчет. по уч.пл.	Кафедра Кыргызского языка и литературы	---	0										0	0	
			Междис.итог.гос.аттест.по дисц. Кыргызский язык и литера, История Кыргызстана, География Кыргызстана	Нет отчет. по уч.пл.	Кафедра Естественно-научное образование	---	0										0	0	
12			Междис.итог.гос.аттест.по дисц. Кыргызский язык и литера, История Кыргызстана, География Кыргызстана	Экзамен	Кафедра Истории	---	0									30	30	1	
					Количество зачетов	1													

8-семестр					195	75	0	120	0	195	0	0	0	510	900	30	5,25
1	НК	ОПД	История Кыргызстана в новейшее время	Зачет	Кафедра Истории	---	---	---	---	---	---	---	---	---	90	3	12
2	НК	ОПД	История Новейшего времени стран Запада	Зачет	Кафедра Истории	---	---	---	---	---	---	---	---	---	150	5	12
3	НК	ОПД	История новейшего времени стран Востока	Зачет	Кафедра Истории	---	---	---	---	---	---	---	---	---	150	5	12
4			Профессионально-профильная практика	Зачет	Кафедра Истории	---	---	---	---	---	---	---	---	240	240	8	6
5			Государственный экзамен по направлению	Зачет	Кафедра Истории	---	---	---	---	---	---	---	---	120	120	4	
6			Защита выпускной квалификационной работы	Нет отчета по учебн.	Кафедра Истории	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0	0	
7			Государственный экзамен по педагогике и методике преподавания социально-экономического образования	Экзамен	Кафедра Истории	---	---	---	---	---	---	---	---	150	150	5	
8			Защита выпускной квалификационной работы (Методика)	Нет отчета по учебн.	Кафедра Истории	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0	0	
Количество зачетов					0												
Количество экзаменов					6												
Недельная нагрузка					86,71												
Всего по плану						1350	60	1806	0	3224	0	0	0	1140	7580	240	943

Зав. ОДЛКО

Начальник УО

Зав. ОРКОПП

Декан факультета

Зав. каф. Кыргызстана

Зав. каф. Русск. языков

Зав. каф. Нем. и МНЯ

Зав. каф. Вост. яз.

Зав. каф. ИЗО

Зав. каф. Педагогик

Зав. каф. Физ. культ. и спорт

Зав. каф. Физ. и матем.

Зав. каф. Электр. и мех.

Зав. каф. Физ. и информ.

Зав. каф. Угол. ир. дис.

Зав. каф. Истории

Учебный план составлен на основании учебных планов, утвержденных Ученым Советом ЖАГУ № 1 от 20.08.2018 г. № 1 от 21.08.2020 г. и № 1 от 20.08.2021 г.

МАТРИЦА КОМПЕТЕНЦИЙ
по направлению **550400 Социально-экономическое образование профиль История**

№																								
Компетенции																								
Универсальные компетенции																								
Общенаучные (ОК)																								
ОК-1																								
Инструментальные (ИК)																								
ИК-1																								
ИК-2																								
ИК-3																								
Социально-личностные и общекультурные (СЛК)																								
СЛК-1																								
Профессиональные компетенции (ПК)																								
ПК-1																								
ПК-2																								
ПК-3																								
ПК-4																								
ПК-5																								
ПК-6																								
ПК-7																								
ПК-8																								
ПК-9																								
ПК-10																								
ПК-11																								
ПК-12																								
ПК-13																								
Перечень дисциплин		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1.	Кыргызский язык и литература					+																		
2.	Русский язык			+		+																		
3.	Иностранный язык					+		+																

4.	История Кыргызстана																	+		+				
5.	Манасоведение					+																		
6.	География Кыргызстана			+																				
7.	Философия			+					+						+									
8.	Социология			+					+										+					
9.	Математика и информатика			+		+	+																	
10.	Концепция современного естествознания			+																				
11.	Экология			+																				
12.	Информационно-коммуникационные технологии в образовании			+		+	+																	
13.	Психология			+							+													
14.	Педагогика										+	+			+									
15.	Возрастная анатомия, физиология и гигиена			+																				
16.	Безопасность жизнедеятельности												+								+	+		
17.	Методика преподавание социально-экономического образования											+			+		+							
18.	Основы государства и права															+	+						+	
19.	История Кыргызской государственности																+		+					
20.	История Кыргызстана (древний период)																							
21.	История Кыргызстана																							

	(средне вековой период)																							
22.	Всемирная история: История Древнего мира, история Средних веков																	+						+
23.	История Древнего мира																							
24.	История Средних веков																							
25.	Археология					+				+								+						
26.	История Кыргызстана в новое и новейшее время																							
27.	История Кыргызстан в новое время																							
28.	История Кыргызстана в новейшее время																							
29.	История Нового времени (стран Запада и Востока)																							
30.	История Нового времени стран Запада																							
31.	История Нового времени стран Востока																							
32.	История Новейшего времени (стран Запада и Востока)																							
33.	История Новейшего времени стран Запада																							
34.	История Новейшего времени стран Востока																							
35.	Источниковедение истории Кыргызстана																							
36.	История России																							

37.	Историография истории Кыргызстана																							
38.	Человек и общество																							
39.	Архивоведение, музееведение																							
40.	Методика проведения научных исследований																							
41.	Религиоведение																							
42.	Этнология и социальная антропология																+				+			
43.	История первобытного общества			+															+					
44.	Физическая культура и спорт			+																				
45.	Адаптационно-педагогическая практика							+				+												
46.	Профессионально-базовая практика																							
47.	Архивно-музейная практика																							
48.	Профессионально-профильная практика																							
Специальные исторические дисциплины																								
49.	Нумизматика и хронология									+										+		+		+
50.	История тюркских народов																							
51.	Введение в специальность			+		+																		
Курс по выбору студентов и элективные курсы																								
52.	Политология			+						+				+										

53.	Экономика																								
54.	Демография			+													+						+		
55.	Историческая география																								
56.	Спец курс по истории Кыргызстана																								
57.	Геополитика																								
58.	История международных отношений																								
59.	Методология организации самостоятельной работы																								
60.	История Центральной Азии			+						+										+					+
61.	Религия в общественно-политической жизни Кыргызстана																								
62.	Риторика																								

Аннотации дисциплин
по направлению **550400 Социально-экономическое образование**
профиль История

Гуманитарный, социальный и экономический цикл.

Базовая часть

Б.1.1. Кыргызский язык и литература (240 или 8 кредит).

Жалпы жана терминологиялык мүнөздөгү 4000 сөз, сөз айкашы көлөмүндө лексикалык минимум. Колдононуусуна жараша лексикалык айырмалоо (турмуш-тиричилик, терминалогиялык, официалдуу ж.б.).

Тилдин негизги мыйзам ченемдүүлүктөрү жөнүндө түшүнүк. Эркин жана туруктуу сөз айкаштары, фразеологиялык бирдиктер жөнүндө түшүнүк.

Сөз жасоонун негизги ыкмалары жөнүндө түшүнүк.

Байланыштуу кепти оозеки жана жазуу түрүндө түзүүгө талап кылынган негизги грамматикалык каражаттар жөнүндө түшүнүк. Сүйлөө. Маек, жеке, кеп салуу формасында эң керектүү жана жөнөкөй лексикалык, грамматикалык каражаттарды колдонуу менен негизги байланышуу кырдаалдарында пикирлешүү жана оюн баяндоо.

Окуу. Турмуш-тиричилик жана мекен таануу тематикасындагы жана кесипке байланыштуу текстти окуп түшүнүү. Жөнөкөйлөштүрүлгөн көркөм текстти окуп түшүнүү.

Жазуу. Диктант, изложение, чакан сочинение, билдирүү, кат, өмүр баян ж. б.

Б.1.2. Русский язык (120 часов или 4 кредит).

Лексический минимум в объеме 4000 учебных лексических единиц общего и терминологического характера.

Понятие дифференциации лексики по сферам применения (бытовая, терминологическая, общенаучная, официальная и др.). Понятие о свободных и устойчивых словосочетаниях, фразеологических единицах.

Понятие об основных способах словообразования.

Грамматические навыки, обеспечивающие коммуникацию без искажения смысла при письменном и устном общении общего характера; основные грамматические явления, характерные для профессиональной речи.

Понятие об обиходно-литературном, официально-деловом, научном стилях, стиле художественной литературы. Основные особенности научного стиля.

Говорение. Диалогическая и монологическая речь с использованием наиболее употребительных и относительно простых лексико-грамматических средств в основных коммуникативных ситуациях неофициального и официального общения. Основы публичной речи (устное сообщение, доклад).

Чтение. Виды текстов: несложные, прагматические тексты, тексты по широкому и узкому профилю специальности.

Письмо. Виды речевых произведений: аннотация, реферат, тезисы, сообщение, частное письмо, деловое письмо, биография.

Б.1.3. Иностранный язык (120 часов или 4 кредит). Специфика артикуляции звуков, интонации, акцентуации и ритма нейтральной речи в изучаемом языке; основные особенности полного стиля произношения, характерные для сферы профессиональной коммуникации; чтение транскрипции.

Лексический минимум в объеме 4000 учебных лексических единиц общего терминологического характера.

Понятие дифференциации лексики по сферам применения (бытовая, терминологическая, общенаучная, официальная и другая).

Понятие о свободных и устойчивых словосочетаниях, фразеологических единицах.

Понятие об основных способах словообразования.

Грамматические навыки, обеспечивающие коммуникацию общего характера без искажения смысла при письменном и устном общении; основные грамматические явления, характерные для профессиональной речи.

Понятие об обиходно-литературном, официально-деловом, научном стилях, стиле художественной литературы. Основные особенности научного стиля.

Культура и традиции стран изучаемого языка, правила речевого этикета.

Говорение. Диалогическая и монологическая речь с использованием наиболее употребительных и относительно простых лексико-грамматических средств в основных коммуникативных ситуациях неофициального и официального общения. Основы публичной речи (устное сообщение, доклад).

Аудирование. Понимание диалогической и монологической речи в сфере бытовой и профессиональной коммуникации.

Чтение. Виды текстов: несложные прагматические тексты и тексты по широкому и узкому профилю специальности.

Письмо. Виды речевых произведений: аннотация, реферат, тезисы, сообщения, частное письмо, деловое письмо, биография.

Б.1.4. История Кыргызстан (120 часов или 4 кредит).

Значение, структура и задачи исторической науки. Методы и источники изучения истории. Понятие и классификация исторических источников. Исследования историков об этнониме «кыргыз». Три основных направления в изучении проблемы происхождения и формирования кыргызского народа. История Кыргызстана является неотъемлемой частью мировой истории.

Древний период. Саки, гунны, усуни. Государство Даван. Великое переселение народов, Аттила.

Основные этапы становления государственности. История развития науки об окружающем мире в кыргызском обществе. История развития науки в Кыргызстане. Тюркские каганаты, особенности социального и военного устройства. Кыргызское государство и Великая кыргызская держава енисейских кыргызов. Государство Караханидов, принятие ислама на государственном уровне. Города, наука, литература. (Жусуп Баласагын, Махмуд Кашгари). Развитие торговли на Великом шелковом пути. Кыргызы в государстве Чингизидов. Тамерлан и средневековые государства Европы и Азии. Государственно-политическое объединение кыргызов. Завершение процесса этногенеза кыргызов на Тенир-Тоо. Кыргызстан в XVI-XVII веках. Кыргызы и Коконское ханство, участие кыргызских феодалов в общественно-политической жизни Коконского ханства. Акбото-бий, Курманжан датка. Развитие дипломатических отношений кыргызов с Российской империи.

Кыргызстан в составе Российской империи. Кыргызстан как колония Российской империи. Новое административно-территориальное управление, налогообложение, земельная политика. Особенности развития промышленности Кыргызстана. Аграрная и русификаторская политика Царизма. Анжиянское восстание 1898-года.

Кыргызстан в условиях первой мировой войны. Национально-освободительное восстание 1916 года. Победа Великой Октябрьской революций в России. Гражданская война и басмачества в Кыргызстане. Социально-экономическое развитие страны в 20-е годы XX-века. Программа национально-государственного строительства. НЭП. Земельно-водная реформа. Формирование однопартийного политического режима. Образование СССР и Кыргызская ССР. Развитие науки в советский период. Социально-экономические изменения

в 30-е годы XX-века. Репрессия. Кыргызстан в период Великой Отечественной войны (1941-1945-гг.).

Социально-политическое и социально-экономическое развитие Кыргызстана в 1960-1985 гг. Итоги научно-технической революции и обострение кризиса в общественной жизни и в экономике Кыргызстана. СССР в 1985-1991-гг. Кыргызстан в годы перестройки. Распад СССР.

Образование Суверенного Кыргызстана. Кыргызстан на пути к радикальным социально-экономическим реформам. Развитие культуры в Кыргызской Республике. Развитие науки в независимом Кыргызстане. Внешнеполитическая деятельность Кыргызстана в новых геополитических условиях. Кыргызстан 2000-2023-гг. Последние революционные процессы в Кыргызстане.

Б.1.5. Манасоведение (60 часов или 2 кредит).

Манастануу илимине киришүү. «Манас» эпосунун дүйнөлүк маданияттын көөнөрбөс үлгүлөрүнүн ичинен тендеши жок экендиги. «Манас» эпосу улуттук идеологиянын башаты болушу. Кыргыз Республикасынын «Манас» эпосу боюнча мыйзамынын кабыл алынышы, анын тарыхый мааниси.

Кылымдарды карыткан тарыхы бар эпикалык чыгарманын фольклористика илиминде фундаменталдуу изилдениши: «Манас» эпосунун тарыхый доорлору, эпостун жалпы структурасы, эпостун тарыхый, этнографиялык, философиялык, дегеле культурологиялык мааниси, манасчылык өнөрдүн табияты, манасчылардын мектептери, эпостогу каармандардын образдары, эпостун поэтикасы маселелеринин комплекстүү каралышы.

«Манас», «Семетей», «Сейтек» эпосторунун канондук сюжети. Андагы адамзаттык бийик идеялар: Ата Журт, анын боштондугу учун күрөш., элдин биримдик-бүтүндүгү, акыйкатуулукка, адилеттүүлүккө негизделген достук, Ата Журттун мүдөөлөрү, калайык калктын жогорку кызыкчылыктарын көздөө, Мекен алдындагы ыйык парз, абийир, ар-намыс үчүн күрөш, ата-баба салтын аздектөө, адамкерчиликтүүлүк, толеранттуулук, ак-караны таануу.

Эпостогу улуттук педагогика, менталитет, этика жагдайын кенен талдоо. Жаш муундардын инсан болуп калыптанышында эпостун тарбиялык таасири.

«Манас» үчилтигинин сюжеттеринин искусствонун түрдүү жанрларында иштелип чыгышы.

Кыргыз мамлекеттүүлүгүнүн өнүгүшүндө «Манас» эпосунун саясий-идеологиялык мааниси.

Б.1.6. География Кыргызстана (60 часов или 2 кредит).

Дисциплина География Кыргызстана охватывает круг следующих вопросов, связанных с физической географией: географическое положение страны, ее границы, орографическое строение территории, климатические условия Кыргызстана, вопросы касающиеся охраны природы и охраняемых мест, а также имеет место социальная и экономическая география. Данная дисциплина является актуальной, так как знание географии своей страны необходимо не только для кругозора, но и для экологического, нравственного и патриотического воспитания подрастающего поколения.

Цель дисциплины.

Развитие географического мышления и формирование у студентов целостного представления о своей стране во всем её многообразии, способствующее в дальнейшем пониманию студентами тесной взаимосвязи и взаимозависимости между природой, населением и хозяйством, а также формированию личных качеств: патриотизма и чувства долга перед родной страной;

Задачи дисциплины:

Для достижения этой цели необходимо посещение занятий студентами, прослушивание лекций, выполнение заданий для закрепления теоретической части, самостоятельная работа студентов, а также нахождение и способность анализировать литературу по тематике.

- изучение компонентов природы (особенности строения рельефа, климатические условия, водные ресурсы, растительный покров), а также вопросы социальной географии, промышленности, сельского хозяйства, транспортной системы;
- свободная ориентация и использование тематических географических карт на практике и в повседневной жизни;
- развитие познавательных интересов, интеллектуальных и творческих способностей посредством использования географических карт и других источников географической информации;
- правильно понимать и владеть специальной географической терминологией;

В результате освоения дисциплины обучающийся должен:

Знать: основные природные закономерности, определяющие формирование и трансформацию ландшафтов Кыргызстана;

- региональную специфику природы территории Кыргызстана;

Уметь: применять знание основных глобальных закономерностей для объяснения современного функционирования и развития ландшафтов конкретных регионов Кыргызстана;

- анализировать сложившуюся структуру современных ландшафтов конкретных территорий как результат взаимодействия природных и антропогенных факторов.

Владеть: навыками анализа географической информации о природных особенностях регионов мира для оценки их природно-ресурсного потенциала;

- навыками выявления регионально обусловленных причин глобальных и региональных экологических проблем;
- навыками оценки происходящих в ландшафтах процессов для прогноза их отклика на глобальные изменения природы и общества.

Содержание дисциплины физическая география Кыргызской республики, экономическая и социальная география Кыргызской республики, общая характеристика хозяйства Кыргызстана, административно-территориальное деление Кыргызской республики.

Б.1.7. Философия (120 часа или 4 кредит).

Для освоения дисциплины Философия обучающиеся используют знания, умения, навыки, способы деятельности и установки, сформированные в ходе изучения дисциплин общеобразовательной программы по следующим направлениям. Философия, ее предмет основные проблемы и функции. Философия древнего мира, философия древних веков. Философия эпохи возрождения. Философия нового времени. Немецкая классическая философия. Развитие и становление философии как науки в Кыргызстане. Современное направление философской мысли. Учение о бытии, Самоорганизация бытия. Материя как исходная категория философия. Диалектика и ее альтернативы. Научные религиозные и философские картины мира. Создание, самосознание и личность, бессознательность. Познание, Творчество. Практика. Человек.общество, культура. Общество как система. Гражданское общество и его структура. Религиозные и эстетические ценности и их роль в человеческой жизни. Будущее человечества. Глобальные проблемы современности. Взаимодействие цивилизации и сценарий будущего.

Цель курса.

На основе изучения философской тематики и усвоения пройденного материала, формирование у студентов основ философского мировоззрения, развитие самостоятельного и критического (научно-философского) мышления.

Задачи курса.

Учебной работой предусмотрено изучение:

- значения философии в процессе развития человеческого познания;
- структуры философского знания;
- содержания основных философских проблем;
- исторических типов философии;
- философской проблематики бытия человека и общества.

Студент, изучивший курс философии должен знать:

- что такое философия, предмет философского знания, его специфику и общественное значение;
- основные персоналии, этапы развития философского знания и его влияние на развитие общества;
- основные понятия философии, самостоятельно пользоваться философскими категориями и уметь выражать и отстаивать свою точку зрения.

Содержание курса основано на историко-философском материале в сочетании в соединении с теорией философии, которая рассматривается в контексте становления и развития философской проблематики.

Гуманитарный, социальный и экономический цикл базовая часть. Вариативная часть

Б.1.В.1. Социология

Социологиянын объекти, предмети жана ыкмасы. Социологиянын илим катары келип чыгышына түзүлгөн өбөлгөлөр. О. Конт социология илиминин негиздөөчүсү. Классикалык социологиялык теориялар. Россияда социология илиминин калыптанышы жана өнүгүшү. Кыргызстанда социология илиминин калыптанышы жана өнүгүшү.

Социологиялык изилдөөлөрдүн программасы. Социологиялык изилдөөлөрдүн этаптары. Социологиялык изилдөөлөрдүн түрлөрү. Социологиялык изилдөөлөрдүн ыкмалары. Маалыматтарды иштеп чыгуу жана анализдөө.

Коом социалдык система катары. Коом жана социалдык институттар. Социалдык группалар жана социалдык топтор. Чакан топтор жана коллективдер.

Социалдык уюмдар. Социалдык кыймылдар. Дүйнөлүк система жана глобализация процесстери. Социалдык теңсиздик, социалдык стратификация жана социалдык мобилдүүлүк. Социалдык статус жөнүндө түшүнүк. Социалдык көзөмөл жана социалдык конфликтер.

Социалдык өз-ара аракет жана социалдык мамилелер. Социалдык өзгөрүүлөр. Социалдык революциялар жана социалдык реформалар. Социалдык прогресс. Маргиналдуулук жана чектен чыккан жүрүш-туруштун түрлөрү. Миграция.

Инсан социологиясы. Үй-бүлө социологиясы. Маданият социологиясы.

Базовая часть.

Б.2.1. Математика и информатика (180 часов или 6 кредит).

Информация түшүнүгү; информация топтоо, таркатуу, кайра иштеп чыгуу процесстеринин жалпы мүнөздөмөсү;
информациялык процесстерди иштетүүнүн аппараттык жана программалык каражаттары;
функционалдык жана эсептөө маселелерин чыгаруунун моделдери;
алгоритмдештирүү жана программалоо; жогорку денгээлдеги программалоо тилдери;
программалык жабдылыш жана программалоо технологиясы;
ЭЭМдин локалдык жана глобалдык байланыштары;
маалыматтарды жана кабарларды коргоонун методдору;
компьютердик практикум.

Б.2.2. Концепции современного естествознания или Естественнаучная картина мира. (60 часов или 2 кредит).

Естественнаучная и гуманитарная культуры; научный метод; история естествознания панорама современного естествознания; тенденции развития; корпускулярная и континуальная концепции описания природы; порядок и беспорядок в природе; хаос; структурные уровни организации материи; микро-макро и мега миры; пространство, время; принципы симметрии; законы сохранения; взаимодействие; близкое действие; состояние; принципы суперпозиции, неопределенности, дополнительности; динамические и статистические закономерности в природе; законы сохранения энергии в макроскопических процессах; принцип возрастания энтропии; химические процессы, реакционная способность веществ; эволюция Земли и современные концепции развития геосферных оболочек; особенности биологического уровня организации материи; принципы эволюции; воспроизводства и развития живых систем; многообразие живых организмов-основа организации и устойчивости биосферы; генетика и эволюция; человек: физиология, здоровье, эмоции, творчество, работоспособность; биоэтика, человек, биосфера и космические циклы: ноосфера, необратимость времени, самоорганизация в живой и неживой природе; принципы универсального эволюционизма; путь к единой культуре.

Цели и задачи дисциплины:

Целью освоения дисциплины: Подготовка высококвалифицированных научных и профессиональных кадров, способных внести теоретических и практических вклад в социально-экономическое развитие республики, ориентированных на глобальную конкуренцию состоит в передаче студентам элементов естественнонаучной грамотности, представлений об основополагающих концепциях различных естественных наук, складывающихся в единую картину мира. Несмотря на необходимость присутствия элементов истории и философии науки, основное содержание дисциплины подразумевалось, как целостное описание природы и человека (как части природы) на основе научных достижений смены методологий, концепций и парадигм, в общекультурном, историческом контексте.

Задачи дисциплины:

- обеспечить понимание специфики гуманитарного и естественнонаучного компонентов культуры, ее связи с особенностями мышления, природы отчуждения и необходимости их воссоединения на основе целостного взгляда на окружающий мир;
- изучение понимания сущности конечного числа фундаментальных законов природы, определяющих облик современного естествознания, к которым сводится множество частных

закономерностей физики, химии и биологии, а также ознакомление с принципами научного моделирования природных явлений;

- формирование ясного представления о физической картине мира как основе целостности и многообразия природы;
- осознание природы, базовых потребностей и возможностей человека, возможных сценариев развития человечества в связи с кризисными явлениями в биосфере, роли естественнонаучного знания в решении социальных проблем и сохранении жизни на земле;
- формирование представлений о смене типов научной рациональности;
- понимание роли исторических и социокультурных фактов и законов самоорганизации и в процессе развития естествознания и техники, в процессе диалога науки и общества.

Б.2.3. Экология (60 часов или 2 кредит).

Биосфера и человек: структура биосферы, экосистемы; взаимоотношения организма и среды; экология и здоровье человека; глобальные проблемы окружающей среды; экологические принципы рационального использования природных ресурсов и охраны природы; основы экономики природопользования; экозащитная техника и технология; основы экологического права; профессиональная ответственность; международное сотрудничество в области окружающей среды.

Цель курса.

Повышение экологической грамотности и формирование экологического сознания студентов.

Задачи курса.

- знакомство студентов с особенностями строения и функционирования биосферы;
- пониманием экосистемы и ее структурой, взаимоотношениями организма и среды,
- экологическими факторы среды обитания;
- характеристиками антропогенного воздействия на природу,
- глобальными экологическими проблемами, особенностями современного экологического кризиса;
- экологическими принципами рационального использования природных ресурсов и охраны природы;
- основами экологического права;
- методами снижения хозяйственного воздействия на биосферу и экозащитными технологиями.

Математический и естественно-научный цикл базовая часть. Вариативная часть

Б.1.В.2.1. Информационно-коммуникационные технологии в образовании (90 часов или 3 кредит).

Билим берүүдө маалыматтар технологиясы дисциплинасын окуп үйрөнүүдө бакалавр адистиктери азыркы маалыматтык жана коммуникациялык технологиялар боюнча терең билимге, маалыматтык маданиятка, компьютердик технологиянын бүгүнкү күндөгү жетишкендиктерин чыгармачылыгында жана кесиптик ишмердүүлүгүндө колдонууга, келечекте кесиптик ишкердүүлүгүнө, өз билимин жана кесибин жогорулатууда маалымат-коммуникациялык компетенттүүлүгүн калыптандырууга таасирин тийгизет.

- бүгүнкү күндөгү маалыматтык системалар, маалыматтык процесстер боюнча теориялык билимге ээ болот;
- маалыматтык технологиялар менен иштөөнү үйрөнөт;

- техникалык кражаттар менен иштөө жөндөмдүүлүктөрүнө ээ болот;
- колдонмо программалар менен иштөөгө, аларга анализ жасоого, колдонуу чөйрөсү менен таанышууга үйрөнөт

Профессиональный цикл

Базовая часть

Б.1.Б.3.1. Психология (300 часов или 10 кредит).

Психология (жалпы, социалдык) дисциплинасы психологиялык билим берүү багытында бакалавр даражасын даярдоо үчүн мамлекеттик билим берүү стандартында камтылган. Курсту окутуу боюнча болочоктогу мугалимдин өз ишин туура уюштура билүүгө, ага даярдоо сапатын жакшыртууга, баалоого психологиялык жактан жардам берет. Бул жумушчу программа педагогикалык кесипке ээ болуучу адистиктердин I курстарынын 2-семестри үчүн (Тарых, Т-1-23) түзүлдү.

1. Психология (жалпы психология, социалдык психология) предметинин максаты жана милдеттери.

Максаты: - адамдын психологиялык өзгөчөлүктөрүн ар тараптан ачып көрсөтүү менен ички дүйнөсү, сезим-туюулары, дүйнө кабылдоосу, журум-турумундагы мамилелешүүсүндөгү өзгөчөлүктөрүн үйрөтүү;

- адамдын инсандык касиеттеринин көп кырдуулугу, татаалдыгы, өнүгүп-өзгөрүп туруучу психикалык кубулуштары менен тааныштыруу;
- таанып билүү процесстери жана психологиялык аспектилер боюнча маалымат берүү;
- психология предметин окутуунун негизги максаты жогорку билимдүү адистерди даярдоодо адамдын психологиялык өзгөчөлүктөрүн, таануу процесстерин оздөштүрүү, карым-катнаш түзүүнү үйрөтүү, инсан жана анын өнүгүшү менен жалпы психологиялык аспектилер, закон ченемдүүлүктөр менен тааныштыруу;

Милдеттери: - жаш адистерди психологиялык билим, каражаттар, окутуунун булактары менен камсыз кылуу;

- инсандын коомдогу ордун, мамилелешүү өзгөчөлүгүн, карым-катнаш жасоо жолдорун көрсөтүү;
- психика жана аң-сезимдин өзгөчөлүгүн, өрчүп-өнүгүүсүн, адамдын жашоосундагы ролун, таанып билүү процесстеринин калыптануусун үйрөтүү;
- психикалык өнүгүүнүн булактарын теориялык жана практикалык негизде анализдөө жана колдоно билүү, алынган натыйжаларды мектеп практикасында жалпы элге билим берүү системасында колдонуу; Педагогика, философия, медицина дисциплиналары менен тыгыз байланышат;

Предметти окуп-үйрөнүү менен студент:

Билет:

- Педагогикалык жана психологиялык илимдин теориясын методдорун, негизги концепцияларын;
- Окутуунун педагогикалык жана психологиялык закон ченемдүүлүктөрүн;
- Психологиялык кубулуштардын өзгөчөлүктөрүн, закон ченемдүүлүктөрдү үйрөнүү менен конструктивдик жана позитивдик өнүгүүнүн өзгөчөлүктөрүн уюштуруу ыкмаларын;

Жасай алат:

- Билим берүүдөгү жана тарбиялоодогу концепцияларды системалуу түрдө тандоону жана анализдөөнү;
- Кесиптик тапшырмаларды аткарууда педагогикалык бирдиктүү билим берүүдө психологиялык, педагогикалык усулдарды колдонууну;

- Окуу- тарбиялоо процессинде жаңыча билим берүүнүн ресурстарын пайдаланып, окуудан тышкаркы ишмердүүлүктү уюштурууну;
- Сабак өтүүнүн ар түрдүү курактагы физиологиялык жана психологиялык өзгөчөлүктөрдү айырмалап, билим берүүнү ылайыкташтырууну;

Өздөштүрөт:

- Кесиптик маалымат булактарына багыт берүү ыкмаларын;
- Билим берүү системасында адамдын коом менен социалдык психикалык жактан өз ара байланышын.

Б.1.Б.3.2. Педагогика (300 часов или 10 кредит).

Келечектеги педагогдорду тарбиялоо, педагогика илимдери жана педагогикалык илимий изилдөөлөрдү, окутуу жана тарбиялоо процесстери, педагогикалык ишмердүүлүктүн кесиптик өзгөчөлүктөрү, профессионалдык педагогикалык ишмердүүлүктүн алгачкы көндүмдөрүн жана билгичтиктерин калыптандыруу.

Педагогика” предметин окуп үйрөнүүдө адабият, тарых, философия, психология предметтеринин түшүнүктөрү негиз болот. Студенттердин орто мектептен алган билимдери, социалдык көндүмдөрү да чоң мааниге ээ. Педагогика предмети студенттерге келечек кесибине профессионалдык даярдык көрүүгө база болот.

Дисциплинанын мааниси Педагогикалык кесиптин өзгөчөлүгүн, тарыхын билүү менен, педагогикалык процессте окутуунун жана тарбиялоонун теорияларын практикада колдонууга үйрөнүшөт.

Предметти окуп-үйрөнүү менен студент:

Знать (билүүсү) :

- билим берүүнүн негизги баалуулуктарын жана кесиптик ишмердүүлүгүн;
- билим берүүнүн жана педагогикалык ишмердүүлүктүн укуктук ченемдерин;
- билим берүү процессинин структурасын жана маанисин;
- дүйнөлүк тарыхый педагогикалык процесстин өнүгүү тенденцияларын, учурдагы дүйнөлүк билим берүүнүн өнүгүү өзгөчөлүктөрүн;
- билим берүүдөгү педагогикалык изилдөөлөрдүн методологиялык көйгөйлөрүн билет;
- окутуунун теориясын жана технологиясын;
- инсандын адеп-ахлактык жактан өнүгүүсүн, педагогикалык процесстин субъективдүүлүгүн;
- агартуучулук ишмердүүлүктүн негизин;
- окутуу-тарбиялоо процессинде билим берүүнүн заманбап ресурстарын колдонууну;
- окуучулардын сабактан тышкаркы ишмердүүлүгүн уюштурууну;
- субъектин педагогикалык ар түрдүү кырдаалдарда өз ара таасир этүүсүн;
- кесиптик билим жана машыгууларды өздөштүрүү жөндөмүн;
- ар түрдүү жаш курактын психологиялык жана физиологиялык өзгөчөлүктөрүн, мыйзам ченемдүүлүктөрүн;
- инсандар аралык мамиле түзүүнүн ыктарын;
- билим берүү системасындагы социалдык өнөктөштүктүн өзгөчөлүктөрүн;
- өзүн-өзү өнүктүрүү жана өзүн-өзү таануунун кесиптик өзгөчөлүгүн.

Уметь (жөндөмдөрү)

- билим берүүнүн жана тарбиялоонун концепцияларын системалалуу түрдө талдайт жана тандайт;

- кесиптик тапшырмаларды аткарууда педагогикалык жана психологиялык диагностиканын усулдарын колдонот;
- окуу процессинде, тарбиялоодо, социалдаштырууда ар түрдүү комплексти (социалдык, маданий, улуттук) эске алат;
- окуучунун өнүгүп өсүүсүнө педагогикалык өз ара таасир этүүнүн өзгөчөлүктөрүн эске алат;
- инсанга багыттап окутуунун мыйзам ченемдүүлүктөрүн, окутуу-тарбиялоо процессинде заманбап технологияларды колдонуу менен долбоорлорду түзөт;
- максаттуу педагогикалык жана психологиялык коопсуз окутуу чөйрөсүн түзө алат;
- педагогика жана психологиянын ыктарын колдонот жана жүзөгө ашырат;

Владеть (ээ болуусу)

- кесиптик маалымат булактарын: (журнал, сайт, билим берүү тармактары);
- билим берүү процессинде өз ара таасир этүүнүн ыкмаларын;
- билим берүүдөгү жаңылануу ишмердүүлүгүн жана долбоорлоо ыкмаларын;
- билим берүү чөйрөсүндө саясий –маданий, карым-катнаш жана өз ара таасир этүүнүн ыкмаларын.

Б.1.Б.3.3. Возрастная анатомия, физиология и гигиена (60 часов или 2 кредит).

Анатомия физиология жана гигиена илимдеринин өнүгүү этаптары, органдардын анатомиясы жана физиологиясы, аппараттардын системасы, алардын түзүлүшү, детальдары жана негизги аткарган функциялары: органдардын негизги өсүп, өнүгүү этаптары: онтогенездин төрөлгөнгө чейинки мезгили анын коопту убактары, төрөлгөндөн кийинки мезгил: балдардын органдарынын дифференцировкаланышы жана кескин өсүү этабы: органдар системасынын түзүлүшү жана функциясы, организмдин курактык өзгөчөлүгүнө карап туура функцияналдашуусу; аларга ар түрдүү факторлордун таасир этүүсү, балдардын өсүп өнүгүү процессинде жагымсыз чөйрөлөрдүн таасир этүүсү. Окуу жайларда окуу процессинин шарттын туура уюштуруу жана гигиеналык талаптарды коюу. Органдардын муляжын пайдалануу менен алардын түзүлүшүн жана номенклатурасы боюнча аталышы: рентгендик сүрөттү пайдалануу менен органдардын түзүлүшүн таба алат, баланын биологиялык жаш өзгөчөлүгүн билет, сөөктөрүнүн калыптанышын аныктай алат; көндүмгө ээ болуу артериялык кан басымды өлчөй алат. Баланын жүрүш- турушундагы психологиялык, физиологиялык аспектилер. Баланын жүрүш- турушунун калыптанышы, сүйлөөсү жана жекече типологиялык өзгөчөлүктөрүн окуу. Алган билиминин негизинде окуучулардын окуу шарттарын туура уюштурууда (окуучулардын туура отуруусуна байкоо жүргүзүү, жазуусуна, тамактануусуна, жаш өзгөчөлүгүнө карата туура кийим, бут кийим кийүүсүн) талап кылуу

Дисциплинанын максаты жана милдеттери:

Максаты (миссиясы): Курактык анатомия, физиология жана гигиена дисциплинасы келечектеги окутуучулук кесипти алып жаткан студенттерге, организмдин өзгөчөлүгүнө жараша анатомия, физиология жана чөйрө менен болгон байланышын, ден- соолугун чыңдоо принциптерин окутуп үйрөтүү менен республиканын социалдык –экономикалык өнүгүүсүнө теориялык жана практикалык салым кошуучу кесипкөй адистерди даярдоо.

Милдети: Организминдеги органдардын түзүлүшүн, анатомиялык өзгөчөлүктөрүн, постэмбрионалдык өсүп-өнүгүүсүндөгү закон ченемдүүлүктөрүн билип, өспүрүмдөрдүн акыл- ой сезиминин өнүгүүсүндө , дене боюнун өзгөрүүсүн айырмалап , алдын ала чара колдоно алат.

Дисциплинаны окутуу процесси төмөнкү компетенцияларды калыптандырууга багытталган:

а) универсалдык:

- жалпы илимий (ЖИК)

Курчап турган дүйнө жөнүндө илимий билимдерди сын көз менен баалай жана колдоно алат, жашоонун, маданияттын баалуулуктарына багыт алат жана активдүү жарандык позицияны ээлей алат, адамдарга сый-урмат жана толеранттуулукту көрсөтө алат; (ЖИК-1)

Күтүлүүчү натыйжалар

билимге ээ болот:

-организмдин жекече өрчүп-өнүгүүсүндө физиологиялык жана психологиялык өнүгүүсүнүн билим берүү процессинде курактык өзгөчөлүктөрүн билүү.

- биологиялык жашын аныктоо критериялары.

- мектепте билим берүү тармагын туура уюштуруш үчүн балдардын морфофункционалдык өзгөчөлүктөрүн билип, билимин туура колдонуу жана окутуу.

билгичтикке ээ болот:

-организмдин жекече өрчүп өнүгүүсүндө физиологиялык, психологиялык өзгөчөлүктөрүн айырмалап билүү.

-алган теориялык жана практикалык билимин окутуу усулун уюштурууда, социалдык педагогикалык жана билим берүү ишмердүүлүгүндө пайдаланат.

-азыркы билим берүү процессинде ден-соолукту сактоочу жаңы технологияларды колдонуу.

көндүмгө ээ болот:

-кесиптик билимдерин жана көндүмдөрүн жогорулатууга жөндөмдүү;

-жаш өзгөчөлүктөргө карата (жүрөк, кан тамыр, дем алуу, көрүү ж.б) физиологиялык системалардын ишмердүүлүгүнүн көрсөткүчтөрүн аныктоо усулдарын билет;

-таблицанын жардамы менен тамактануунун рационун түзө алат.

Б.1.Б.3.4. Безопасность жизнедеятельности (60 часов или 2 кредит).

Жизнь является самой дорогой ценностью, которой обладает человек. Он ищет смысл своего существования на протяжении отведенного ему времени, строит планы, стремится к их осуществлению, творит и создает. И главная цель человека – сохранить эту жизнь, потому что она бесценна. Жизнедеятельность человека с первых же дней проходит в тесном взаимодействии с внешней природной средой. Человек – продукт и неотъемлемая часть природы. С каждым годом окружающая нас среда меняется и возникает вторичная среда – техносфера, которая создает много проблем для комфортной жизнедеятельности человека.

Нередко сохранение собственной жизни и жизни своих близких оказывается зависимым от знания простейших правил оказания первой медицинской помощи при различных несчастных случаях. Основы безопасности человеческой жизнедеятельности должен знать каждый. Эти знания помогут найти правильное решение при стихийных бедствиях, при ликвидации последствий ЧС.

Одна из главных проблем, которая сегодня выходит на первый план, -- правильное прогнозирование возникновения и развития стихийных бедствий, заблаговременное предупреждение, как органов власти, так и населения о приближающейся опасности. Все население должно быть готово к действиям в экстремальных ситуациях, к участию в работах по ликвидации стихийных бедствий, аварий и катастроф, уметь владеть способами оказания первой медицинской помощи пострадавшим.

Основная цель дисциплины БЖД – прививать человеку идеологию безопасности, чтобы он всегда помнил о ней и имел привычку предосторожности от опасностей. Данный разработанный Силлабус поможет студенту самостоятельно изучать материалы дисциплины,

методически правильно построит образовательный процесс и достойно пройти все виды проверки знаний.

1.Цели и задачи дисциплины

1.1.Цели дисциплины – формировать у студентов (воспитанников) следующих способностей: ---

владения знаниями по обеспечении безопасности в повседневной жизни, опасных и ЧС;
--- умение ответственно относиться к личной безопасности и безопасности окружающих людей;

--- не ограничиться только познанием опасности и ее оценкой, необходимо знать защиту от этих опасностей, выйти из этих ситуаций живым, оказывать помощь другим, получить глубоких знаний по ликвидации последствий ЧС и умело использовать их на практике.

Миссия дисциплины : Подготовка профессиональных специалистов по направлению педагогики с высоким научно-профессиональным потенциалом, способные вносить теоретический и практический вклад к социально-экономической развитию республики и противостоять глобальной конкуренции.

1.2. Задачи дисциплины :

--- снижение риска опасностей в жизнедеятельности человека и обеспечение БЖД;

--- обезопасить условия ЖД и усвоит методы по их улучшению;

--- формировать ответственное отношение к собственному здоровью и стремление к здоровому образу жизни.

Б.1.Б.3.5. Методика преподавания социально-экономического образования (360 часов или 12 кредит).

Дисциплинаын коду	БК ОПД 8
Дисциплинаын аталышы	Социалдык-экономикалык билим берүүдө тарыхты окутуунун усулу.
Жалпы сааты/кр.	30/30,45/45, 15/15_____4,6,2 кредит.Жалпы 360 саат.
Семестри	3,4,5 семестрлерде окутулат
1. Дисциплинаын максаты жана милдеттери:	Социаллык - экономикалык билим берүүдө тарыхты окутуунун усулу (СЭББТОУ) предмети мектепте тарыхты окутуунун методикасы – педагогика илиминин тармагы, педагогикалык-методикалык ой пикирлердин, тажрыйбалардын натыйжалары катары калыптанып келе жаткан окуу предмети. Байыркы гректердин сөзүнөн которгондо «методос» – изилдөө жолдору, таанып-билүү жөндөмдөрү дегенди түшүндүрөт. Тарыхты окутуу методикасынын негизги милдети – адистиги боюнча коомдо өзүнүн кайтарымдуулук мүмкүнчүлүгүнө ээ болгон, тарых жана коомдук билимдер профилиндеги компетенттүү адистерди окутуу, тарбиялоо болуп эсептелет. Тарыхты окутуу татаал процесс, ага өз ара байланыштуу жана өзгөрмөлүү болгон окутуунун максаты, илим-билимдердин

	мазмунун өздөштүрүүгө багыт берүү, окуучулар менен мугалимдин окуу ишмердүүлүгү, окутуунун натыйжалары кирет. Окутуу процессиндеги бүткүл иш аракет окуучулардын биргелешип иштөө жолу менен ишке ашырылат. Тарыхты окутуу жана окуп-үйрөнүү келечектүү маселе. Андыктан, методика – окуучулардын билим, билгичтик жана көндүм сапаттарын өнүктүрүүнүн бир бөлүгү болгон, бирдиктүү өнүгүүнү органикалык жактан байланыштырган тарыхый мыйзам ченемдүү, объективдүү процесстерди изилдейт. Бул курста тарыхты окутуунун методикасын изилдеп, окуп үйрөнө турган объектиси бул – тарыхый фактылар, мыйзам ченемдүүлүктөр, алардын ортосундагы байланыштар болуп саналат. Тарых предмети болсо, инсандын интеллектуалдык жактан өнүгүшүнө түрткү берип, анын чыгармачыл ой жүгүртүү жөндөмдүүлүгүн арттырат. Ал дүйнө жүзүндөгү адамзат үчүн кызмат өтөп жаткан эки миңдей илимий тармактардын ичинен эң байыркысы. Тарых илими ЮНЕСКОнун рейтингдик таблицасында, заманбап илимдердин ичинде, мааниси жагынан төртүнчү орунда турат. Тарыхты окутуунун эң негизги функциясы – социалдык эске тутуу. Бул адамды өзү жашап жаткан өлкөнүн жараны, анын салттарын, үрп-адаттарын алып жүрүүчү инсан катары тарбиялайт. Мектепте тарыхты окутуу процессинде окуучулардын тарыхый аң-сезими жана ой жүгүртүүсү калыптанат. Демек, методиканын предмети – тарыхты окутуунун процесси экендигин баса белгилөө аркылуу, предметти мектепте окутуунун максаттарын, милдеттерин ачып көрсөтүү абзел. 2. Дисциплинанын негизги билим берүүчү программанын (НББП) курамындагы орду 550400 Социалдык-экономикалык билим берүү багыты Тарых профили боюнча бүтүрүүчү негизги билим берүү программасынын максаттарына жана ушул ЖКББ МББСнын 3.4. жана 3.8-пункттарында көрсөтүлгөн кесиптик иштин тапшырмаларына ылайык компетенцияларга ээ болушу керек жана Социаллык - экономикалык билим берүүдө тарыхты окутуунун усулу (СЭББТОУ) предмети ВК ОПД 8 Тарых базалык бөлүмүндө жайгашкан. Социаллык - экономикалык билим берүүдө тарыхты окутуунун усулу (СЭББТОУ) дисциплинаны окутуунун натыйжасында студент төмөндөгүдөй билимге ээ болот: - байыркы мезгилден тартып, соңку мезгилге чейинки адамзаттын басып өткөн тарыхый жолундагы билимдердин негизине ээ болуу; - тарыхый окуялар, көрүнүштөр, процесстер, дегеле тарыхый чындыктардын негизинде кабыл алынган тарыхый билимдер боюнча окуучулардын ой жүгүртүү жөндөмдүүлүгүн
--	---

	өнүктүрүү; - ой жүгүртүү процессинде тарыхый тажрыйбада тандалган патриоттуулук, гумандуулук ж.б. тарыхтагы адамзаттын басып өткөн жолундагы баалуулуктарга ынандырууну калыптандыруу; - Кыргызстандын тарыхы менен катар дүйнө тарыхында камтылган, элдердин, улуттардын тарыхын, маданиятын, үрп-адаттарын окуп үйрөнүүгө кызыктыруу; - «Эмнеге окутуу?», «Эмнени окутуу?», «Кантип окутуу?» багытындагы суроолор жана маселелер турат; - «Эмнеге окутуу?» маселеси окутуунун максаттарын аныктап (билим берүүчү, тарбиялык, өнүктүрүүчүлүк), мугалим менен окуучунун биргелешкен ишмердүүлүгүнө бирден-бир натыйжа бере турган багыттары экендигин белгилөө; - «Эмнени окутуу?» – бул маселе окутуунун мазмуну. Мугалим тарабынан берилүүчү тарыхый мазмунду, окуучулардын жаш өзгөчөлүгүн жана таанып-билүү мүмкүнчүлүгүн эске алуу менен туура тандалып алынгандыгы, окуу процессин ийгиликтүү уюштурууга алып келет; - «кантип окутуу?» колдонулуучу усулдар, ыкмалар жана каражаттардын жардамы менен окутуунун сапатын, натыйжалуулугун, өздөштүрүү деңгээлин андан ары дагы көтөрүү болуп саналат; Билгичтикке ээ болуу: - бул курс жалгыз гана тарыхты окутуунун усулу менен гана чектелбестен, аларга тарыхый анализ берилип, белгилүү изилдөөчүлөрдүн ой-пикири тууралуу маалыматтарга ээ болот. Ошону менен катар тарыхты окутуунун методикасы педагогика илиминин тармагы катары калыптанып, коомдук илимдер менен да тыгыз байланышта өнүгүп келе жатат. Алсак, мектеп окуучуларынын дүйнөнү таанып-билүүдөгү ой жүгүртүүлөрүн, тарыхый баалуулуктарга болгон көз-караштарын билүү боюнча философия илимине, окуучулардын ички дүйнөсүн, психологиялык өнүгүү өзгөчөлүктөрүн, руханий байлыгын аңдап байкоо жүргүзүүдө психология илимине таянат. Окуучулардын, ата-энелердин коомдогу ээлеген орду, социалдык абалы, муктаждыгы дайыма мугалимдин көңүлүнүн борборундагы маселелерден болгондуктан, тарыхты окутуунун методикасы социология илими менен тыгыз байланышта өнүгөт. Этнографиялык, археологиялык, антропологиялык, лингвистикалык ж.б. тарыхый булактары менен тыгыз байланышкан. Дүйнө элинин тарыхы, маданияты жана цивилизациясы кандай жол менен жана кандайча калыптангандыгы тууралуу фундаменталдык маалыматка ээ болот. Жөндөмдүүлүккө ээ болуу:
--	--

	- окуп, таанып билүү ишмердүүлүгүнө ээ болуу; - проблемалык кырдаалдардан чыгармачылык менен чыгуу; - өзүн-өзү жогорку инсандык сапаттарга даярдоо; Көндүмгө ээ болуу: - пландаштыра жана уюштура билүү, проблемаларды чечүү; - ар кандай булактардан алган маалыматтарды талдоо жана пайдалана билүү; - сындоо жана өзүн-өзү сындоо; - топто иштөө жөндөмдүүлүгүн арттыруу; - алган билимдерин практикада колдонуу; - илимий жетекчи менен изилдөө иштерин жүргүзүү; - чыгармачылык менен иштөө; - өз алдынча билимин өркүндөтүү; - өз ишинин натыйжасын көрө билүү; - ишке жоопкерчиликти мамиле кылуу; - окутуунун жаңы технологияларын мыкты өздөштүрүү; - көп маданияттуулук (поликультурность, интеркультурность) жөндөмүнө ээ болуу; - сабак өтүүдө коюлган максатка жетүү; Предмет боюнча атайын ээ болуучу көндүмдөр: - тарых илими, анын негизинде изилденген илимий билимдердин мазмуну, алардын өнүгүүсүндөгү мыйзам ченемдүүлүктөрдү аңдай биле алат; - тарыхты окутуунун методикасын окуп үйрөнүүдө келечектеги тарых мугалими салыштырмалуу, системалуу ой-пикирлерге ээ болот; - тарых курстарындагы (Ата Мекендин тарыхынын бардык мезгилдери боюнча жана байыркы дүйнөнүн тарыхы, орто кылымдын тарыхы, жаңы тарых, соңку тарых) илимий билимдердин негизин өздөштүрөт; - тарыхый билимди өздөштүрүүнүн деңгээлин жогорулатууга шарт түзүү менен практикалык кызмат аткарат; - окутуу процессинин сапатын жана натыйжалуулугун жогорулатуунун изилдөө жолдору, жана таанып-билүү жөндөмдөрүн өнүктүрө алат; - көп маданияттуулук (поликультурность, интеркультурность) жөндөмүнө ээ болот; - гумандуулукка, патриоттукка, өз укугун билүүгө жана коргоого тарбиялайт; - улуттук идеология личносттун аң сезимин өстүрүүгө, логикалык ойлоого, мекенин сүйүүгө жана укуктук жактан тарбияга үндөйт; - предметтен алынган билимдер, билгичтиктер жана көндүмдөр келечекте интеллектуалдык потенциалы жогору тарыхчы жана личносту калыптандырууга жардам берет;
--	---

	- курстан алган билимдерин өз ишмердигинде колдонууну өздөштүрөт;
Калыптануучу компетенциялар:	ЖИК-1, СИЖМК-1, ИК-1, ИК-2, ИК-3, КК-5, КК-2, КК-11, КК-13.
Жалпы илимий компетенция	3. Дисциплинаны өздөштүрүүнүн жыйынтыктарына болгон талаптар: Тынымсыз өнүгүүгө жана билим алууга даяр (ЖИК-6); Педагогикалык процесстердин бардык субъектилеринин ортосундагы инсандык мамилелеринин позитивдүү жана конструктивдүү уюштурууга катышууга, башкаруу чечимдерин кабыл алууга катышууга жөндөмдүү (ИК-4); Мектеп коомчулугунун деңгээлинде личносттор аралык жана кесиптик толеранттуу мамилелерди жөнгө салып, түзө алат (СИЖМК-1); Методикалык проблемаларды чечүүнүн жолдорун билет (окутуунун милдеттерин, методдорун, технологиясын жана ыктарын) жана окутуунун сапатын баалоонун технологиясын колдонууга жөндөмдүү (КК-2); Билим берүү программаларын өз алдынча тандоону аларга дидактикалык материалдарды жеткизе билет, жана аларды педагогикалык рефлексиянын негизинде окуу процессинде көнүккөндөн кийин (адаптация) пайдалана билет (КК-5)
Предметтин мазмуну:	Кыргыз Республикасынын мектептеринде тарыхый билим берүүнүн концепциясы, мазмуну жана принциптери. Жалпы билим берүүчү, мектепте тарых курстары боюнча программалары. Тарыхты мектепте окутуу процессинин факторлору. Тарыхты окутуунун дидактикалык каражаттары. Тарыхты окутуунун тарыхый булактары. Тарыхты окутууда көркөм адабияттарды колдонуу. Тарыхты окутууда көрсөтмөлүүлүк каражаттары. Тарыхты окутуунун усулдары жана ыкмалары. Салттуу сабактын план-конспектиси. Тарых мугалимдин сабакка даярданышы. Мектептеги тарых кабинети. Интерактивдүү сабактардын усулдук өзгөчөлүктөрү. Интерактивдүү усулдар менен салттуу усулдардын айырмачылыктары. Тарых сабагында колдонулуучу педагогикалык технологиялар. Тарыхый билим берүүдө окуучулардын өз алдынча иштери. Окутуучулардын тарыхый билимди өздөштүрүү деңгээли. Окуучулардын билимин текшерүү жана баалоо. Педагогикалык практика-адистикке даярдоонун алгачкы тажрыйбасы.
Текшерүү формасы	экзамен

Б.1.Б.3.6. Основы государства и права (180 часов или 6 кредит).

Мамлекет жана укук негиздери

Дисциплинанын максаты	Студенттердин кесиптик укуктук аң-сезиминин жогорулатуу, ошондой эле укук жана мамлекет жөнүндөгү заман талабына ылайык илимдин негизги жоболорун түшүнүү жана калыптандырууболуп саналат. Азыркы күндө эң маанилүү ролду мамлекеттик укуктук жараяндарды талдоо үчүн теориялык жоболорду колдонуу жөндөмдүүлүгүн, студенттердин түшүнүк аппаратын өнүктүрүү үчүн бир катар жеке тармактык дисциплиналарды өздөштүрүү ошондой эле, мыйзам жөнүндө теориялык билимдерин тереңдетүүнү. Атайын адабияттар менен иштөө көндүмдөрүн калыптандыруу чоң мааниге ээ. Милдеттүү түрдө кесиптик-профессионалдык багыт алууда конкреттүү практикалык кырдаалга байланыштуу, укуктук ченемдик актыларды өз алдынча тандоо жөндөмүн колдонуу жана өнүктүрүү, мыйзамдардын татаал системасында багыт алуу жөндөмүн жана көндүмдөрүн жөнгө салуу: эң маанилүүсү коомдук мамилелердин социалдык жөнгө салуучуларынын бири катары укуктун маанисин жайылтуу. Мамлекеттин жана укуктун негиздери дисциплинасынын милдеттери: мамлекеттик укуктук көрүнүштөр жөнүндө жалпы билимдердин комплексин үйрөнүү; мамлекет жана укук теориясынын өзгөчөлүктөрүн белгиленген жана аныкталган негизги категорияларды үйрөнүп билүү; жалпы теориялык билимдердин келечектеги практикалык иштер менен айкалышуусун түшүндүрүү; кылмыш, жаза, жоопкерчилик сыяктуу көптөгөн негизги юридикалык атоолор түпкү маңызын, негизги мазмунун түшүнүү; кыргыз элинин басып өткөн жолун, мамлекет жана укук теориясынын илимий булактарынын негизинде тарыхын терең үйрөнүү; тарыхый окуялар, процесстер, тарыхый чындыктардын негизинде калыптанган мамлекеттик башкаруу жана мыйзамдуулуктун негизинде иштеп жаткан укук тармактарынын негизинде окуучулардын ой жүгүртүү жөндөмдүүлүгүн өнүктүрүү; тарыхый өнүгүүгө карата илимий негиздүү (объективдүү) көз карашты калыптандыруу, тарыхый илимий булактардын негизинде терең үйрөнүү, Кыргыз мамлекеттүүлүк тарыхы дүйнөлүк тарыхтын бир бөлүгү экендигин аныктоо, түшүндүрүү; инсанды мамлекеттин жана укуктун негиздерин жана өнүгүү жолун таанып билүү менен аны урматтоого; мамлекеттин жана укуктун негиздери аркылуу атуулдук (инсандык) калыптанууга тарбиялык өрнөк берүү, Ата-Мекенди сүйүүнү, мекенчилдик сезимдин бекемделишин курс аркылуу калыптандырууну.
Окуу планында	Б.1. Б.3.6.

дисциплинанын орду	
Калыптануучу компетенциялар	ПК-6, ПК-7, ПК-12.
Окутуунун жыйынтыгында РО	Күтүлүүчү натыйжалар Билүүсү. ✓ мамлекеттин жана укуктун негиздери дисциплинасы коомдун маанисин, мамлекеттин жана укуктун пайда болушундагы кыргыз улуттук мамлекеттин калыптанышы, түзүлүшү жана мамлекеттик башкаруу, укук тармактарынын ролу, окумуштуулардын илимий булактарынын негизинде мамлекеттин жана укуктун теориялары, тарыхын терең окуп билет; ✓ тарыхый процесстердин карама-каршылыктарын, көп кырдуулугун, коомдук өнүгүүнүн мыйзам ченемдүүлүктөрүн туура түшүнө билет; Жөндөмдөрү. ✓ мамлекеттик бийликтин маңызын жана мамлекеттик аппараттын структурасы жана мамлекеттин ар кандай формаларын жана типтерин анализдеп өз көз карашын билдире алат; ✓ коомдун саясий стемасында мамлекеттин ордун жана ролун, укуктук мамлекеттин негизги түшүнүктөрүн, принциптерин жана маңызын аныктоо мүмкүнчүлүктөрүн жүргүзө алат; ✓ укук жөнүндө ар кандай ой жүгүртүүлөрдү, анын маңызын, пайда болушун, өнүгүшүн, укук менен пайдаланууну, укуктан чыккан жоопкерчиликти, укукка негизделген мамлекеттик мыйзамдуулукту өздөштүрө алат. Ээ болуусу. ✓ илимий булактар боюнча маалыматтарды анализдөө жөндөмүнө ээ болот; ✓ мамлекет жана укуктун пайда болуу тарыхын тактоо жөндөмүнө ээ болот; ✓ коомдук, саясий, социалдык жана маданий өнүгүү процессиндеги коомдун өнүгө башташына, рухий маданиятка туура баа берүү жөндөмүнө ээ болушат; ✓ саясий, экономикалык, социалдык терминдер түшүнүктөрүн чечмелеп анын манысін түшүндүрүп бере алышат; ✓ азыркы жана мурунку мезгилдеги мамлекеттик жана укуктук өнүгүү структурасын салыштыруу жолу менен аныктап беришет. Иш тажрыйбага ээ болуусу: ✓ маалымат менен иштөө жөндөмдөрүн аткаруу (аны кабыл алуу, жалпылоо, талдоо) ; ✓ Кыргыз Республикасынын мыйзамдары жана ченемдик укуктук актылары, жалпы жоболор, жалпы кабыл алынган эл

	аралык укуктун принциптери жана ченемдери менен иштөө көндүмдөрүнө ээ болуу; ✓ укуктук актыларды квалификациялуу чечмелөө тажрыйбасына ээ болуу. ✓ ачык талкуу жана баяндама жасоо учурунда жеке көз караштарды негиздүү коргоо. Изилденүүчү курстун толук көлөмүн өздөштүргөндө, алынган теориялык билимдин натыйжаларын конкреттүү областарда пайдалана билгенде күтүлгөн окутуунун жыйынтыгы чыгат.
Дисциплинанын мааниси	- Мамлекеттик билим стандартынын шарттарына компетенттик негизде ылайык келет. - Студенттер мамлекет жана укук теориясы предмети боюнча коомдун маанисин, мамлекеттин жана укуктун пайда болушундагы Кыргыз улуттук мамлекеттин калыптанышы жана түзүлүшү жана мамлекеттик башкаруу, укук тармактарынын ролу, окумуштуулардын илимий булактарынын негизинде мамлекеттин жанан укуктун теориялары, тарыхын терең окуп билүүгө үйрөтөт; - Тарыхый процесстердин карама-каршылыктарын, көп кырдуулугун, коомдук өнүгүүнүн мыйзам ченемдүүлүктөрүн туура түшүнүүгө, Кыргызстандын мамлекет жана укугу менен катар дүйнө тарыхындагы мамлекеттердин укуктарын салыштырмалуу ой жүгүртүүгө, мамлекеттүүлүктүн калыптанышы, 5 башкаруунун формасына сын көз караш менен талдап, илимий булактар менен өз алдынча иштөөдө, анализ берүүдө чоң мааниге ээ деп билебиз.
Окуу иштеринин түрлөрү	-Лекциялар - талкулоо-лекциялары, конференция-лекциялары; слайддарды колдонуу менен ачык өтүлүүчү (Power Point) лекциялары; -Интерактивдик усулдар колдонулган семинардык сабактар: КОӨ (критикалык ойлонуунуну өнүктүрүү), салыштырмалуулук анализ ыкмасын колдонуунун негизинде «мээнин чабуулга алынышы»;
Аралыктагы аттестациянын формалары	Сынак

Б.1.Б.3.7. История Кыргызской государственности (120 часов или 4 кредит).

Кыргыз мамлекеттүүлүгүнүн тарыхы

Дисциплинанын максаты	- Кыргыз мамлекеттүүлүгүнүн тарыхы » нын алкагында “кыргыз мамлекетинин” тарыхый тамырларын табуу, алардын алардын пайда болушун жана тарыхын түшүнүү; - « Кыргыз мамлекеттүүлүгүнүн тарыхы » нын калыптанышын жана өнүгүшүн, улуттук мамлекеттүүлүктүн калыптануу этаптарын тактоо, мамлекеттүүлүккө жетүүдөгү кыйынчылыктар менен тоскоолдуктарды иликтеп анализдөө;
------------------------------	--

	- Кыргыз элинен чыккан чыгаан инсандарынын тарыхый ишмердүүлүгү менен таанышуу; - Кыргызстандын жана кыргыз элинин дүйнөлүк элдер менен болгон өз ара мамилелерин жана өз ара байланыштарын изилдөө; - Дүйнө элдеринин тарыхында Кыргыз мамлекетин жана кыргыз элинин ордун, ролун аныктоо;
Окуу планында дисциплинанын орду	Б.1. Б.3.7.
Калыптануучу компетенциялар	ПК-7,9
Окутуунун жыйынтыгында РО	Знать (билүүсү) - Кыргыз мамлекетинин тарыхы дүйнөлүк тарыхтын бир бөлүгү жана дүйнөлүк тарыхтын бир бүтүндүгүн, Кыргыз мамлекетинин жер шарында жайгашкан ордун жана ролун билет; - Кыргыз мамлекетинин өнүгүү этаптарын, анын негизги өнүгүү этаптарынын өзгөчөлүктөрүн, көз карандысыз мамлекеттүүлүккө жетүү тарыхын билет; - Кыргыз тарыхынын жетишкендиктерин үйрөнүү менен дүйнөлүк айрым мамлекеттердин өнүгүү тарыхына баа берүүнү жана прогноздоштурууну билет. Уметь (жөндөмдөрү) - Кыргыз мамлекетинин келип чыгуу тарыхын өздөштүрүү менен анын учурдагы проблемаларына анализ жасай алат; - Кыргыз мамлекетинин тарыхын үйрөнүү менен анын тарыхына байланышкан проблемалар боюнча конкреттүү инсандар менен баарлашууну, талашууну жана ал проблема боюнча конкреттүү чечимдерди чыгара алат; - Кыргыз тарыхындагы ар түрдүү эл жана улуттардын тарыхын үйрөнүү менен мектептерде окуучулардын улутуна, маданиятына жана мүмкүнчүлүктөрүнө карабай толеранттуу мамиле кыла алат, улуу инсандардын тарыхын үйрөнүүнүн негизинде окуучуларда жеке ар намысты жана кемчилдиктерди баалоону жана аларды жоюунун каражаттарын, окуучуларда өзгөчө сапаттарды пайда кыла алат. Владеть (ээ болуусу) - Кыргыз мамлекеттүүлүгүнүн тарыхы боюнча кесиптик билимдерди жана жөндөмдөрдү ишке ашыруу жөндөмүнө ээ болот; - Кыргыз мамлекеттүүлүгүнүн тарыхы боюнча маалымат булактарын (журнал, сайт, билим берүү порталдары ж.б) талдоо жана ориентациялоо жөндөмүнө ээ болот;

	- Кыргыз мамлекеттүүлүгүнүн өнүгүү өзгөчөлүктөрүн, мыйзам ченемдүүлүктөрүн таанып билүү жөндөмдөрүнө ээ болот; - Өнүгүүнүн ар түрдүү этаптарында Кыргыз мамлекетинин социалдык-экономикалык, саясий жана маданий өнүгүшүн окутууда маалыматтарга жана компетенттүүлүктөргө ээ болот.
Дисциплинанын мааниси	Чыгыш өлкөлөрүнүн сонку жаны мезгилдеги тарыхы» окуу дисциплинасы Кыргызстандын бардык окуу жайларынын тарых адистиктеринде милдеттүү түрдө изилденип, окула турган илим. Элдердин маданият менен цивилизация жолуна түшкөнү дал ушул чыгыш өлкөлөрүнөн башталган. Андан тышкары алгачкы мамлекеттүүлүктөр, шаар жана архитектуралык курулуштар чыгыш өлкөлөрүндө өнүгүп, андан кийин европа регионун тарагандыгы тарыхый далил. Азыркы учурда глобалдашуу таасири күчөп турган учурда дүйнө элдерин таанууда, алардын маданиятын, каада салтын, айрыкча өзгөчөлүктөрүн окуп үйрөнүүдө бул курстун мааниси өзгөчө зор мааниге ээ. Андан тышкары айрым чыгыш өлкөлөрү дүйнө элдерин тан калтыра турган денгээлде өнүгүп, дүйнөлүк ажыдаар деген атка конуп, өтө тез темп менен өнүгүү жолуна түштү. Бул мамлекеттердин өнүгүү жолун үйрөнүп, өзүбүзгө керектүү тыянак жана тажрыйбаларды үйрөнүүдө да курс зор мааниге ээ. Бүгүнкү күндө чыгыш өлкөлөрү дүйнө элдерин тан калтыра турган денгээлде өнүгүп, дүйнөлүк ажыдаар деген атка конуп, өнүгүүнүн өтө тез темп менен өнүгүү жолуна түштү. Бул мамлекеттердин өнүгүү жолун үйрөнүп, өзүбүзгө керектүү тыянак жана тажрыйбаларды үйрөнүүдө да курс зор мааниге ээ.
Окуу иштеринин түрлөрү	-Лекциялар - талкулоо-лекциялары, - конференция-лекциялары; - слайддарды колдонуу менен ачык өтүлүүчү лекциялары; -Интерактивдик усулдар колдонулган семинардык сабактар; - дебаттарды, пресс-конференцияларды өткөрүү; - Рефераттарды жазуу жана жактоо; - Үй тапшырмаларын презентациялоо;
Аралыктагы аттестациянын формалары	Сынак

Профессиональный цикл

Вариативная часть

Б.1.В.3.1. История Кыргызстана (древние и средневековые периоды)

Дисциплинанын максаты	Кыргызстандын байыркы жана орто кылымдар тарыхы.
-----------------------	--

	Тарых илиминин мааниси, түзүлүшү жана милдеттери. Тарыхты окутуп үйрөтүүдөгү ыкмалар жана булактар. Тарыхый булактын түшүнүгү жана бөлүнүшү. “Кыргыз” этноними жөнүндө тарыхчылардын изилдөөлөрү. Кыргыз элинин калыптанышы жана пайда болушу жөнүндөгү проблеманы изилдөөдөгү негизги үч багыт. Кыргызстандын тарыхы – дүйнөлүк тарыхтын ажырагыс бөлүгү. Байыркы мезгил. Сактар, гунндар, усундар. Давань мамлекети. Элдердин Улуу көчүүсү, Атилла. Мамлекеттүүлүктүн түзүлүшүнүн негизги этаптары. Түрк каганаттары, социалдык жана аскер түзүлүштөрүнүн өзгөчөлүктөрү. Кыргыз мамлекети жана Улуу дөөлөт. Карахан каганаты, исламды кабылалуу, жана медицина, астрономия ж.б. илимдердин өнүгүшү. Шаарлар, илим, адабият. (Жусуп Баласагын, Махмуд Кашгари).
Дисциплинанын окуу планындагы орду	Б.1.В.3.1.
Калыптандыруучу компетенциялар	ОК-1; ОК-3; ИК-5; СЛК-5; ПК-6; ПК-7; ПК-8; ПК-13
Дисциплинаны окутуунун жыйынтыктары РО 3, РО 9	Билүүсү. Кыргыз элинин тарыхы дүйнөлүк тарыхтын бир бөлүгү жана дүйнөлүк тарыхтын бир бүтүндүгүн, Кыргызстандын жер шаарында жайгашкан ордун жана ролун билет; Кыргыз элинин өнүгүү этаптарын, анын негизги өнүгүү этаптарынын өзгөчөлүктөрүн, билет; Кыргыз тарыхынын жетишкендиктерин үйрөнүү менен дүйнөлүк айрым мамлекеттердин өнүгүү тарыхына баа берүүнү жана прогноздоштурууну билет. Жөндөмдөрү. Кыргыз тарыхын үйрөнүү менен анын тарыхына байланышкан проблемалар боюнча конкреттүү инсандар менен баарлашууну, талашууну жана ал проблема боюнча конкреттүү чечимдерди чыгара алат; Кыргыз тарыхындагы ар түрдүү эл жана улуттардын тарыхын үйрөнүү менен мектептерде окуучулардын улутуна, маданиятына жана мүмкүнчүлүктөрүнө карабай толеранттуу мамиле кыла алат, улуу инсандардын тарыхын үйрөнүүнүн негизинде окуучуларда жеке ар намысты жана кемчилдиктерди баалоону жана аларды жоюунун каражаттарын, окуучуларда өзгөчө сапаттарды пайда кыла алат. Ээ болуусу. Кыргызстандын тарыхы боюнча кесиптик билимдерди жана жөндөмдөрдү ишке ашыруу жөндөмүнө ээ болот; Кыргызстандын тарыхы боюнча маалымат булактарын (журнал, сайт, билим берүү порталдары ж.б) талдоо жана ориентациялоо жөндөмүнө ээ болот;

	Кыргызстандын тарыхынын өнүгүү өзгөчөлүктөрүн, мыйзам ченемдүүлүктөрүн таанып билүү жөндөмдөрүнө ээ болот: Өнүгүүнүн ар түрдүү этаптарында Кыргызстандын социалдык-экономикалык, саясий жана маданий өнүгүшүн окутууда маалыматтарга жана компетенттүүлүктөргө ээ болот.
Дисциплинанын мааниси	Кыргызстандын тарыхы (Байыркы доор, орто кылымдар тарыхы) окуу дисциплинасы Кыргызстандын бардык окуу жайларынын тарых адистиктеринде милдеттүү түрдө изилденип, окула турган илим. Курстун мааниси. Мамлекеттик билим стандартынын шарттарына компетенттик негизде ылайык келет. Социалдык миссиясы (коомдук тагдыры). Кыргызстандын тарыхы студентти өз Мекенин сүйүүгө, улуттар аралык ынтымакка, улуттук аң-сезимин түшүнүүгө, өз маданиятын жана башка элдердин маданиятын сыйлоого, өз тарыхын жана дүйнө элдеринин тарыхын барктоого үйрөтөт. Курстун актуалдуулугу. Кыргызстандын тарыхы бери дегенде эле үч мин жылдан ашык мезгилди камтыйт. Элдердин маданият менен цивилизация жолуна түшкөнү да дал ушул Чыгыш өлкөлөрүнөн, анын ичинде Кыргызстандын байыркы аймагынан башталганы баарыбызга белгилүү. Андан тышкары алгачкы мамлекеттүүлүктөр, шаар жана архитектуралык курулуштар Кыргызстанда өнүгүп, андан кийин кошуна региондорго тарагандыгы тарыхый далил. Мунун баарын тарыхый фактылар далилдейт. Кыргызстан тарыхы байыркы мезгилден баштап орто кылымдарга чейин бир топ тарыхый жолду басып өткөндүктөн тарых профилиндеги студенттер бул доорго терен көңүл буруулары керек, байыркыны билбей туруп орто кылымга ал доорду билбей туруп жаңы жана соңку жаңы тарыхтан өнүгүшүнө сересеп салуу татаал болот. Кыргызстандын тарыхынын байыркы жана орто кылымдардагы тарыхый кубулуштар, өзгөрүүлөр жана өнүгүүлөр дүйнөлүк цивилизациянын бир бөлүгү катары каралууга тийиш. Азыркы учурда глобалдашуу таасири күчөп турган учурда дүйнө элдерин таанууда, алардын маданиятын, каада салтын, айрыкча өзгөчөлүктөрүн окуп үйрөнүүдө бул курстун мааниси өзгөчө зор мааниге ээ.
Окуу түрлөрү	-Лекциялар - талкулоо-лекциялары, конференция-лекциялары; слайддарды колдонуу менен ачык өтүлүүчү (Power Point) лекциялары; -Интерактивдик усулдар колдонулган семинардык сабактар: КОӨ (критикалык ойлонууну өнүктүрүү), салыштырмалуулук анализ ыкмасын колдонуунун негизинде «мээнин чабуулга алынышы»; -актуалдуу тарыхый темалар боюнча кыргыз коомунун өнүгүшүнүн байланыштуу илимий чөйрө жана саясий коом өкүлдөрү менен ачык дебаттарды, пресс-конференцияларды

	өткөрүү; -кыргыздардын улуттук өздүк ан-сезиминин өзгөчөлүгүнө жараша проблемаларды көтөрүү, аларды анализдөө, жалпылоо боюнча талкуулоолорду өткөрүү; тарыхый материалдарды анализдөө, документтер менен иштөө.
Аралыктагы аттестациянын формалары	Сынак

Б.1.В.3.3. Археология

Дисциплинанын максаты	Археология анын азыркы мезгилдеги дүйнөлүк деңгээлин ачып көрсөтүү ,археологиялык изилдөө усулдарын үйрөтүү,маанилүү археологиялык ачылыштар менен тааныштыруу
Окуу планында дисциплинанын орду	Б.1.В.3.2.
Калыптануучу компетенциялар	ПК-11; ПК-12; СЛК-4
Окутуунун жыйынтыгында РО	Знать (билүүсү) Археологиялык негизги түшүнүктөр менен терминдерди билүүсү керек. Археологиялык маалыматтардын өнүгүү өзгөчөлүктөрүн өздөштүрүүсү керек .Дүйнөлүк археология илиминин өнүгүү тарыхын билүүсү керек . Кыргызыстандагы археология илиминин бүгүнкү күндөгү абалын билүүсү ,материалдар менен иштесе болоорун билүүсү керек. Уметь (жөндөмдөрү) Археологиялык негизги түшүнүктөр менен терминдерди билүүсү керек . Археологиялык маалыматтардын өнүгүү өзгөчөлүктөрүн өздөштүрөт .Дүйнөлүк археология илиминин өнүгүү тарыхын билет ; Кыргызыстандагы археология илиминин бүгүнкү күндөгү абалын билүүгө тийиш ; Материалдар менен иштеше билүүнү өздөштүрөт ; Археологиялык материалдарга хронологиялык классификацияны берүүнү өздөштүрөт. Владеть (ээ болуусу) Алган билимдерин практикада колдонуу керек . Топтоо иштөө жөндөмдүүлүгүн арттыруу , пландаштыра жана уюштура билүү,проблемаларды чечүү керек.Ар кандай булактардан алган маалыматтарды талдоо жана пайдалана билүү керек.

	Илимий жетекчи менен изилдөө иштерин жүргүзүү, чыгармачылык менен иштөө керек .
Дисциплинанын мааниси	Археология термининин мааниси. Археологиянын изилдөө объектилеринин мезгилдери. Археология сабагы анын милдеттери жана анын башка сабактар менен байланышы.Коомдук илимдер арасындагы археологиянын орду.Археологиядагы изилдөө усулдары.Археологиялык эстеликтер жана булактар.маданий катмар жана стратиграфия.Даража туру,эволюциялык катар жана маданий бутундук.Археологиялык чалгындоолор жана казуулар.Талаа археологиясы.Археологиялык нерселерди муноздоо жана кайра тузотуу.Археологиялык нерселерди муноздоо жана жашын олчоо.Таш кылымы.Алгачкы гоминиддердин жашоо мезгили.Антропогендердин классификациясы.Адамзаттын калыптануу мезгили,негизги мезгилдер.Адамзаттын пайда болуу мезгили жана мекени.Адгачкы общиналык коомдун тарыхын мезгилдерге болуу.Палеолиттин мезгилдерге болунушу.Мезолит жана неолит доорунун эстеликтери.Коло доору.Жез таш доору.Эмгектин алгачкы коомдук болунушу-малчылык жана дыйканчылык.Кавказ менен Орто Азиянын жез таш доорунун негизги эстеликтери.Россиянын токойлуу жана талаалуу тилкелеринин коло доору мезгилиндеги негизги эстеликтери. Урарту мамлекетинин маданияты.Скиф жана сармат уруулары.Темир доору. Туштук Сибирь менен Россиянын темир доору.Мамлекеттердин пайла болушу.Таптардын пайда болушу.Тундук Кара Дениз жеегиндеги антик мамлекеттер. Кавказдын антик жана феодалдык мамлекеттери.Орто Азия жана Сибирдин кул ээлоочулук жана феодалдык мамлекеттери. Чыгыш славяндар.Адамзат тарыхын изилдөөдөгү археологиянын орду.
Окуу иштеринин түрлөрү	-Лекциялар - талкулоо-лекциялары, конференция-лекциялары; слайддарды колдонуу менен ачык өтүлүүчү лекциялары; -Интерактивдик усулдар колдонулган семинардык сабактар; - дебаттарды, пресс-конференцияларды өткөрүү; - Рефераттарды жазуу жана жактоо; - Үй тапшырмаларын презентациялоо;
Аралыктагы аттестациянын формалары	Сынак

Б.1.В.3.4.1. История Кыргызстана в новое время

Дисциплинанын максаты	XVII к. 1917-жылдар аралыгындагы кыргыз элинин жашоосундагы тарыхый окуялар жана процесстер, алардын себептери, кыргыз элинин коңшу элдер жана
------------------------------	--

	мамлекеттер менен болгон мамилелери, улуттук мамлекеттүүлүктүн жана маданияттын өнүгүшү, тарыхый инсандардын ишмердүүлүгүн окуп үйрөтүү эсептелет. Студенттерди өз Мекенин сүйүүгө, улуттар аралык ынтымакка, улуттук аң-сезимин түшүнүүгө, өз маданиятын жана башка элдердин маданиятын сыйлоого, өз тарыхын жана дүйнө элдеринин тарыхын барктоого үйрөтөт.
Дисциплинанын окуу планындагы орду	Б.1.В.3.4.1.
Калыптандыруучу компетенциялар	ПК-7; ПК-8; ПК-9
Дисциплинаны окутуунун жыйынтыктары РО 3, РО 9	билимге ээ болуу: - Кыргызстандын жаңы доордогу тарыхынын тарыхынын негизги этаптарын, урунттуу учурларын; - маанилүү тарыхый фактыларды, тарыхый окуялардын негизги мазмунун; - тарыхый инсандардын салымдарын тарыхтагы ордун жана ролун ; - кыргыз элинин материалдык жана руханий маданиятын. билгичтикке ээ болуу: - тема боюнча тарыхый терминдерди түшүндүрө алуусу - тарыхый окуялардын хронологиясын аныктай алуусу - тарыхый инсандардын ишмердүүлүгүнө баа бере алуусу - оозеки жана жазуу түрүндө анын ичинде азыркы учурдагы информациялык технологияларды колдонуу ; көндүмгө ээ болуу: - тарыхый жараяндын негизги кыймылдаткыч күчтөрүн жана мыйзам ченемдүүлүктөрүн интерпретациялай алуусу - дискуссия жүргүзүүнүн ыкмаларына ээ болуу; - риториканын ыкмаларына ээ болуу; - тарыхый кубулуштарды талдоо жөндөмүнө ээ болуу; - историзм, объективдүүлүк принцибинде тарыхый элестетүү жөндөмүнө ээ болуу.
Дисциплинанын мааниси	XVII –XVIII к.к Кыргызстандын социалдык-экономикалык-экономикалык өнүгүүсү жана кыргыздардын коомдук түзүлүшү. Кыргыз элинин ойрот-жунгар баскынчыларына каршы күрөшү жана коёшу элдер менен мамилеси. Кокон хандыгынын пайда болушу жана өнүгүшү.Кокон хандыгынын социалдык-экономикалык, административдик саясаты жана кыргыздар. Кокон хандыгындагы саясий абал жана Кыргызстандагы элдик кыймылдар. Кыргызстандын

	Кокон хандыгынын тушундагы маданияты. Орусиянын Кыргызстанды каратып алуусунун өбөлгөлөрү.Орусиянын Кыргызстанды каратып алуусунун этаптары. Падышачылыктын Кыргызстандагы административдик-башкаруу жана экономикалык саясаты. 1898-жылдагы Анжыян көтөрүлүшү.Кыргызстандагы 1916-жылдагы көтөрүлүш. XIX к. экинчи жарымы XX к.башындагы Кыргызстандын маданияты.
Окуу иштеринин түрлөрү	-Лекциялар - талкулоо-лекциялары, конференция-лекциялары; слайддарды колдонуу менен ачык өтүлүүчү (Power Point) лекциялары; -Интерактивдик усулдар колдонулган семинардык сабактар: КОӨ (критикалык ойлонуунуну өнүктүрүү), салыштырмалуулук анализ ыкмасын колдонуунун негизинде «мээнин чабуулга алынышы»; -актуалдуу тарыхый темалар боюнча кыргыз коомунун өнүгүшүнүн байланыштуу илимий чөйрө жана саясий коом өкүлдөрү менен ачык дебаттарды, пресс-конференцияларды өткөрүү; -кыргыздардын улуттук өздүк ан-сезиминин өзгөчөлүгүнө жараша проблемаларды көтөрүү, аларды анализдөө, жалпылоо боюнча талкуулоолорду өткөрүү; тарыхый материалдарды анализдөө, документтер менен иштөө.
Аралыктагы аттестациянын формалары	Сынак

Б.1.В.3.4.2. История Кыргызстана в новейшее время

Дисциплинанын максаты	Кыргызстандын тарыхы. (соңку жаңы доор) Тарых илиминин мааниси, түзүлүшү жана милдеттери. Тарыхты окутуп үйрөтүүдөгү ыкмалар жана булактар. Тарыхый булактын түшүнүгү жана бөлүнүшү. “Кыргыз” этноними жөнүндө тарыхчылардын изилдөөлөрү. Кыргыз элинин калыптанышы жана пайда болушу жөнүндөгү проблеманы изилдөөдөгү негизги үч багыт. Кыргызстандын тарыхы –дүйнөлүк тарыхтын ажырагыс бөлүгү. Байыркы мезгил. Сактар, гунндар, усундар. Давань мамлекети. Элдердин Улуу көчүүсү, Атилла. Мамлекеттүүлүктүн түзүлүшүнүн негизги этаптары. Түрк каганаттары, социалдык жана аскер түзүлүштөрүнүн өзгөчөлүктөрү. Кыргыз мамлекети жана Улуу дөөлөт. Карахан каганаты, исламды кабылалуу, жана медицина, астрономия ж.б. илимдердин өнүгүшү. Шаарлар, илим, адабият. (Жусуп Баласагын, Махмуд Кашгари). Улуу Жибек Жолундагы соода. Чынгызхан каганатындагы мамлекетиндеги кыргыздар. XII-XIV кк.өз ара таасирдин проблемалары. Темирлан жана Европа менен
------------------------------	---

	Азиянын орто кылымдык мамлекеттери. Кыргыздардын мамалекеттик-саясий биригүүсү. Теңир-Тоодогу кыргыздардын этногенез процессинин аякташы. Кыргызстан XVI-XVII кк. башында. Кыргызстан жана Кокон хандыгы, кыргыз феодалдарынын Кокон хандыгынын коомдук-саясий турмушуна катышышы. Акбото-бий, Курманжан датка. Орусия менен элчилик-дипломатиялык байланыштар. Кыргызстан-Орусия империясынын колониясы. Жаңы административдик-аймактык башкаруу, салык, жер саясаты. Кыргызстандагы өнөр жайдын өнүгүшүнүн өзгөчөлүктөр Столыпиндик агрардык саясат жана оторлоштуруу. 1898-ж. Анжиян көтөрүлүшү. Кыргызстан I дүйнөлүк согуштун шартында. 1916-ж. Улуттук-боштондук көтөрүлүш. 1917-ж. Октябрь революциясы. Жарандык согуштун этаптары. Өлкөнүн 20-жж. социалдык-экономикалык өнүгүшү. Улуттук-мамлекеттик курулуштун программасы. ЖЭС. Жер-суу реформасы. Бир партиялык саясий режимдин калыптанышы. СССРдин түзүлүшү жана КССР. Советтик мезгилдеги медицинанын өнүгүшү. 30-жж. социалдык-экономикалык өзгөрүүлөр. Репрессиялар. Кыргызстан Улуу Ата Мекендик согуш жж. (1941-1945-жж.). Кыргызстандын 1960-1985-жж. коомдук-саясий жана социалдык-экономикалык өнүгүшү. ИТРдин жыйынтыктары жана коомдук жашоодо жана экономика кризистин күчөшү. КССР 1985-1991-жж. СССРдин кайра куруу жылдарындагы Кыргызстан. СССРдин кулашы. Эгемендүү Кыргызстан. Радикалдуу социалдык-экономикалык реформалар жолунда. Кыргыз Республикасында маданият. Эгемендүү Кыргызстандагы медицина илиминин өнүгүшү. Жаңы геосаясий шарттарында тышкы саясий ишмердүүлүк.
Дисциплинанын окуу планындагы орду	Б.1.В.3.4.2.
Калыптандыруучу компетенциялар	ОК-1, ОК-3, ИК-5, СЛК-5, ПК-13
Дисциплинаны окутуунун жыйынтыктары РО 3, РО 9	Билүүсү. Кыргыз элинин тарыхы дүйнөлүк тарыхтын бир бөлүгү жана дүйнөлүк тарыхтын бир бүтүндүгүн, Кыргызстандын жер шаарында жайгашкан ордун жана ролун билет; Кыргыз элинин өнүгүү этаптарын, анын негизги өнүгүү этаптарынын өзгөчөлүктөрүн, көз карандысыз мамлекеттүүлүккө жетүү тарыхын билет; Кыргыз тарыхынын жетишкендиктерин үйрөнүү менен дүйнөлүк айрым мамлекеттердин өнүгүү тарыхына баа берүүнү жана прогноздоштурууну билет. Жөндөмдөрү. Кыргыз тарыхын үйрөнүү менен анын тарыхына байланышкан проблемалар боюнча конкреттүү инсандар менен баарлашууну, талашууну жана ал проблема боюнча

	конкреттүү чечимдерди чыгара алат: Кыргыз тарыхындагы ар түрдүү эл жана улуттардын тарыхын үйрөнүү менен мектептерде окуучулардын улутуна, маданиятына жана мүмкүнчүлүктөрүнө карабай толеранттуу мамиле кыла алат, улуу инсандардын тарыхын үйрөнүүнүн негизинде окуучуларда жеке ар намысты жана кемчилдиктерди баалоону жана аларды жоюунун каражаттарын, окуучуларда өзгөчө сапаттарды пайда кыла алат. Ээ болуусу. Кыргызстандын арыхы боюнча кесиптик билимдерди жана жөндөмдөрдү ишке ашыруу жөндөмүнө ээ болот: Кыргызстандын тарыхы боюнча маалымат булактарын (журнал, сайт, билим берүү порталдары ж.б) талдоо жана ориентациялоо жөндөмүнө ээ болот: Кыргызстандын тарыхынын өнүгүү өзгөчөлүктөрүн, мыйзам ченемдүүлүктөрүн таанып билүү жөндөмдөрүнө ээ болот: Өнүгүүнүн ар түрдүү этаптарында Кыргызстандын социалдык-экономикалык, саясий жана маданий өнүгүшүн окутууда маалыматтарга жана компетенттүүлүктөргө ээ болот.
Дисциплинанын мааниси	Кыргызстандын тарыхы окуу дисциплинасы Кыргызстандын бардык окуу жайларынын тарых жана тарых эмес адистиктеринде милдеттүү түрдө изилденип, окула турган илим. Курстун мааниси. Мамлекеттик билим стандартынын шарттарына компетенттик негизде ылайык келет. Социалдык миссиясы (коомдук тагдыры). Кыргызстандын тарыхы студентти өз Мекенин сүйүүгө, улуттар аралык ынтымакка, улуттук аң-сезимин түшүнүүгө, өз маданиятын жана башка элдердин маданиятын сыйлоого, өз тарыхын жана дүйнө элдеринин тарыхын барктоого үйрөтөт. Курстун актуалдуулугу. Кыргызстандын тарыхы бери дегенде эле үч мин жылдан ашык мезгилди камтыйт. Элдердин маданият менен цивилизация жолуна түшкөнү да дал ушул Чыгыш өлкөлөрүнөн, анын ичинде Кыргызстандын байыркы аймагынан башталганы баарыбызга белгилүү. Андан тышкары алгачкы мамлекеттүүлүктөр, шаар жана архитектуралык курулуштар Кыргызстанда өнүгүп, андан кийин кошуна региондорго тарагандыгы тарыхый далил. Мунун баарын тарыхый фактылар далилдейт. Азыркы учурда глобалдашуу таасири күчөп турган учурда дүйнө элдерин таанууда, алардын маданиятын, каада салтын, айрыкча өзгөчөлүктөрүн окуп үйрөнүүдө бул курстун мааниси өзгөчө зор мааниге ээ. Акыркы он жылдыктын ичинде аталган региондо көптөгөн саясий окуялар, анын ичинде ар-түрдүү революциялардын натыйжасында болуп жаткан бийлик алмашуулар, улуттар аралык конфликттер, эл аралык

	уюмдардын ишмердиктери, экстремисттик уюмдардын дүйнөлүк маанидеги коркунучтуу иш аракеттери Кыргызстанды аттап өтпөгөндүгү чындык. Ушул аспектилерден алып караганда сунуш кылынып жаткан курс өтө мааниси терең дисциплиналардын катарына кирет. Андан тышкары бүгүнкү күндө Кыргызстан айрым ири өлкөлөрдү геосаясий кырдаалда ар кандай аспектилерде кызыктырып жаткандыгы, кошуна өлкөлөрдөн өзүнүн демократиялуу өнүгүү жолунда бара жаткандыгы жана көптөгөн саясий-экономикалык баалуулуктары менен кызыктырып келгендиги да курсту окутуунун зарылдыгын айгинелеп турат. Ата бабалардын өткөн тарыхын, өнүгүү жолун үйрөнүп, келечекте өзүбүзгө керектүү тыянак жана тажрыйбаларды чогултууда да курс зор мааниге ээ деп эсептейбиз.
Окуу иштеринин түрлөрү	-Лекциялар - талкулоо-лекциялары, конференция-лекциялары; слайддарды колдонуу менен ачык өтүлүүчү (Power Point) лекциялары; -Интерактивдик усулдар колдонулган семинардык сабактар: КОО (критикалык ойлонууну өнүктүрүү), салыштырмалуулук анализ ыкмасын колдонуунун негизинде «мээнин чабуулга алынышы»; -актуалдуу тарыхый темалар боюнча кыргыз коомунун өнүгүшүнүн байланыштуу илимий чөйрө жана саясий коом өкүлдөрү менен ачык дебаттарды, пресс-конференцияларды өткөрүү; -кыргыздардын улуттук өздүк ан-сезиминин өзгөчөлүгүнө жараша проблемаларды көтөрүү, аларды анализдөө, жалпылоо боюнча талкуулоолорду өткөрүү; тарыхый материалдарды анализдөө, документтер менен иштөө.
Аралыктагы аттестациянын формалары	Сынак

Б.1.В.3.5.2. История нового времени стран Востока

Дисциплинанын максаты	- Чыгыш элдеринин тарыхый тамырларын табуу, алардын жашоо образын жана тарыхын түшүнүү; - Чыгыш элдеринин калыптанышын жана өнүгүшүн, колониялык системада жүргөн тарыхый этаптарын тактоо, мамлекеттүүлүктөргө жетишкендиктерин жана андагы айрым өлкөлөр менен элдердин ролун аныктоо, чыгыш элдеринин жалпы эле өнүгүү этаптарын жана доорлорун тактоо; - Чыгыш элдеринин чыгаан инсандарынын тарыхый ишмердүүлүгү менен таанышуу; - Чыгыш элдеринин Европа элдери менен болгон өз ара мамилелерин жана өз ара байланыштарын изилдөө; - Дүйнө элдеринин тарыхында чыгыш элдеринин ордун жана
------------------------------	---

	ролун аныктоо;
Окуу планында дисциплинанын орду	Б.1.В.3.5.2.
Калыптануучу компетенциялар	ПК-11; ПК-12; ПК-13; ПК-15
Окутуунун жыйынтыгында РО	Знать (билүүсү) - Чыгыш элдеринин тарыхы дүйнөлүк тарыхтын бир бөлүгү жана дүйнөлүк тарыхтын бир бүтүндүгүн, Чыгыш өлкөлөрүнүн жер шаарында жайгашкан ордун жана ролун билет; - Чыгыш элдеринин жаны тарыхынын өнүгүү этаптарын, анын негизги өнүгүү этаптарынын өзгөчөлүктөрүн, көз каранды мамлекеттерге айлануу тарыхын билет; - Чыгыш тарыхынын жетишкендиктерин үйрөнүү менен дүйнөлүк айрым мамлекеттердин өнүгүү тарыхына баа берүүнү жана прогноздоштурууну билет. Уметь (жөндөмдөрү) - Чыгыш өлкөлөрүнүн жаны тарыхы боюнча кесиптик билимдерди жана жөндөмдөрдү ишке ашыруу жөндөмүнө ээ болот; - Чыгыш өлкөлөрүнүн жаны тарыхы боюнча маалымат булактарын (журнал, сайт, билим берүү порталдары ж.б) талдоо жана ориентациялоо жөндөмүнө ээ болот; - Чыгыш өлкөлөрүнүн жаны тарыхынын өнүгүү өзгөчөлүктөрүн, мыйзам ченемдүүлүктөрүн таанып билүү жөндөмдөрүнө ээ болот; - Өнүгүүнүн ар түрдүү этаптарында Чыгыш өлкөлөрүнүн жаны мезгилдеги социалдык-экономикалык, саясий жана маданий өнүгүшүн окутууда маалыматтарга жана компетенттүүлүктөргө ээ болот. Владеть (ээ болуусу) - Чыгыш тарыхын үйрөнүү менен анын тарыхына байланышкан проблемалар боюнча конкреттүү инсандар менен баарлашууну, талашууну жана ал проблема боюнча конкреттүү чечимдерди чыгара алат; - Чыгыш өлкөлөрүнүн тарыхындагы ар түрдүү эл жана улуттардын тарыхын үйрөнүү менен мектептерде окуучулардын улутуна, маданиятына жана мүмкүнчүлүктөрүнө карабай толеранттуу мамиле жасай алат, - улуу инсандардын тарыхын үйрөнүүнүн негизинде окуучуларда жеке ар намысты жана кемчилдиктерди баалоону жана аларды жоюунун каражаттарын, окуучуларда өзгөчө сапаттарды пайда кыла алат.
Дисциплинанын	Чыгыш элдеринин тарыхы бери дегенде эле үч мин жылдан

мааниси	ашык мезгилди камтыйт. Элдердин маданият менен цивилизация жолуна түшкөнү да дал ушул чыгыш өлкөлөрүнөн башталганы белгилүү. Андан тышкары алгачкы мамлекеттүүлүктөр, шаар жана архитектуралык курулуштар чыгыш өлкөлөрүндө өнүгүп, андан кийин европа регионун тарагандыгы тарыхый далил. Азыркы учурда глобалдашуу таасири күчөп турган учурда дүйнө элдерин таанууда, алардын маданиятын, каада салтын, айрыкча өзгөчөлүктөрүн окуп үйрөнүүдө бул курстун мааниси өзгөчө зор мааниге ээ. Андан тышкары айрым чыгыш өлкөлөрү дүйнө элдерин тан калтыра турган денгээлде өнүгүп, дүйнөлүк ажыдаар деген атка конуп, өтө тез темп менен өнүгүү жолуна түштү. Бул мамлекеттердин өнүгүү жолун үйрөнүп, өзүбүзгө керектүү тыянак жана тажрыйбаларды үйрөнүүдө да курс зор мааниге ээ.
Окуу иштеринин түрлөрү	-Лекциялар - талкулоо-лекциялары, конференция-лекциялары; слайддарды колдонуу менен ачык өтүлүүчү лекциялары; -Интерактивдик усулдар колдонулган семинардык сабактар; - дебаттарды, пресс-конференцияларды өткөрүү; - Рефераттарды жазуу жана жактоо; - Үй тапшырмаларын презентациялоо;
Аралыктагы аттестациянын формалары	Сынак

Б.1.В.3.6.2. История новейшего времени стран Востока

Дисциплинанын максаты	- Чыгыш элдеринин соңкужаңы мезгилдеги социалдык-экономикалык жана саясий өнүгүүсүн, чыгыш элдеринин аталган мезгилде жалпы эле өнүгүү этаптарын жана доорлорун тактоо; - Чыгыш элдеринин чыгаан инсандарынын тарыхый ишмердүүлүгү менен таанышуу; - Чыгыш элдеринин Европа элдери менен болгон өз ара мамилелерин жана өз ара байланыштарын изилдөө; - Дүйнө элдеринин тарыхында чыгыш элдеринин ордун жана ролун аныктоо; - Айрым чыгыш мамлекеттеринин азыркы тез темп өнүгүп бара жаткан өнүгүү жолун үйрөнүү, алардын өнүгүү тажрыйбасын үйрөнүү.
Окуу планында дисциплинанын орду	Б.1.В.3.6.2.
Калыптануучу компетенциялар	ПК-11; ПК-12; ПК-13; ПК-15; ПК-17

Окутуунун жыйынтыгында РО	Знать (билүүсү) -Чыгыш элдеринин тарыхы дүйнөлүк тарыхтын бир бөлүгү жана дүйнөлүк тарыхтын бир бүтүндүгүн, Чыгыш өлкөлөрүнүн жер шарында жайгашкан ордун жана ролун билет: - Чыгыш элдеринин өнүгүү этаптарын, анын негизги өнүгүү этаптарынын өзгөчөлүктөрүн, көз карандысыз мамлекеттүүлүктөргө жетүү тарыхын билет: - Чыгыш тарыхынын жетишкендиктерин үйрөнүү менен дүйнөлүк айрым мамлекеттердин өнүгүү тарыхына баа берүүнү жана прогноздоштурууну билет. Уметь (жөндөмдөрү) - Чыгыш тарыхын үйрөнүү менен анын тарыхына байланышкан проблемалар боюнча конкреттүү инсандар менен баарлашууну, талашууну жана ал проблема боюнча конкреттүү чечимдерди чыгара алат: - Чыгыш өлкөлөрүнүн тарыхындагы ар түрдүү эл жана улуттардын тарыхын үйрөнүү менен мектептерде окуучулардын улутуна, маданиятына жана мүмкүнчүлүктөрүнө карабай толеранттуу мамиле кыла алат, улуу инсандардын тарыхын үйрөнүүнүн негизинде окуучуларда жеке ар намысты жана кемчилдиктерди баалоону жана аларды жоюунун каражаттарын, окуучуларда өзгөчө сапаттарды пайда кыла алат. Владеть (ээ болуусу) - Чыгыш өлкөлөрүнүн тарыхы боюнча кесиптик билимдерди жана жөндөмдөрдү ишке ашыруу жөндөмүнө ээ болот: - Чыгыш өлкөлөрүнүн тарыхы боюнча маалымат булактарын (журнал, сайт, билим берүү порталдары ж.б) талдоо жана ориентациялоо жөндөмүнө ээ болот: - Чыгыш өлкөлөрүнүн сонку жаны тарыхынын өнүгүү өзгөчөлүктөрүн, мыйзам ченемдүүлүктөрүн таанып билүү жөндөмдөрүнө ээ болот: - Өнүгүүнүн ар түрдүү этаптарында Чыгыш өлкөлөрүнүн сонку жаны мезгилдеги социалдык-экономикалык, саясий жана маданий өнүгүшүн окутууда маалыматтарга жана компетенттүүлүктөргө ээ болот.
Дисциплинанын мааниси	Чыгыш өлкөлөрүнүн сонку жаны мезгилдеги тарыхы» окуу дисциплинасы Кыргызстандын бардык окуу жайларынын тарых адистиктеринде милдеттүү түрдө изилденип, окула турган илим. Элдердин маданият менен цивилизация жолуна түшкөнү дал ушул чыгыш өлкөлөрүнөн башталган. Андан тышкары алгачкы мамлекеттүүлүктөр, шаар жана архитектуралык курулуштар чыгыш өлкөлөрүндө өнүгүп, андан кийин европа регионуна тарагандыгы тарыхый далил. Азыркы учурда глобалдашуу таасири күчөп турган учурда дүйнө элдерин таанууда, алардын маданиятын, каада салтын, айрыкча өзгөчөлүктөрүн окуп

	үйрөнүүдө бул курстун мааниси өзгөчө зор мааниге ээ. Андан тышкары айрым чыгыш өлкөлөрү дүйнө элдерин тан калтыра турган денгээлде өнүгүп, дүйнөлүк ажыдаар деген атка конуп, өтө тез темп менен өнүгүү жолуна түштү. Бул мамлекеттердин өнүгүү жолун үйрөнүп, өзүбүзгө керектүү тыянак жана тажрыйбаларды үйрөнүүдө да курс зор мааниге ээ. Бүгүнкү күндө чыгыш өлкөлөрү дүйнө элдерин тан калтыра турган денгээлде өнүгүп, дүйнөлүк ажыдаар деген атка конуп, өнүгүүнүн өтө тез темп менен өнүгүү жолуна түштү. Бул мамлекеттердин өнүгүү жолун үйрөнүп, өзүбүзгө керектүү тыянак жана тажрыйбаларды үйрөнүүдө да курс зор мааниге ээ.
Окуу иштеринин түрлөрү	-Лекциялар - талкулоо-лекциялары, конференция-лекциялары; слайддарды колдонуу менен ачык өтүлүүчү лекциялары; -Интерактивдик усулдар колдонулган семинардык сабактар; - дебаттарды, пресс-конференцияларды өткөрүү; - Рефераттарды жазуу жана жактоо; - Үй тапшырмаларын презентациялоо;
Аралыктагы аттестациянын формалары	Сынак

Б.1.В.3.7.Источниковедение истории Кыргызстана

Дисциплинанын максаты	Кыргыз элинин жана кыргыз мамлекеттүүлүгүнүн тарыхынын тарыхый булактары жөнүндө билимдерге ээ кылуу. Тарыхый булактардын негизинде окуялардын, процесстердин жана фактылардын чыныгы мотивациясынын маңызын түшүнүү, тарыхый кубулушту түшүндүрө билүүдө ишенимдүү тарыхый булактар менен негиздей алуу, алынган билимди өзүнүн профессионалдык жана коомдук ишмердүүлүгүндө практикалык негизде колдоно алуу билгичтиктерин жана жөндөмдүүлүктөрүн калыптандыруу
Дисциплинанын окуу планындагы орду	Б.1.В2.7
Калыптандыруучу компетенциялар	ПК-7; ПК-8; ПК-9
Дисциплинаны окутуунун жыйынтыктары РО 3, РО 9	билимге ээ болуу: • Тарыхый булактануу жөнүндө жалпы түшүнүктүргө ээ болуу; • тарыхый булактардын классификациясынын типтери, формалары жана түрлөрүн өздөштүрүү; • кыргыз элинин мамлекеттүүлүгүнүн калыптанышынын жана өнүгүшүнүн этаптарындагы жана доорлорундагы тарыхый булактарды билүү. билгичтикке ээ болуу: • Тарыхый кубулушту түшүндүрө билүү, анын тенденцияларын аныктоо, перспективаларын баалоо

	жана жыйынтыктарын алдын-ала көрө билүү; • теориялык билимдерди практикалык тапшырманын чегинде колдонуу; • тема боюнча тарыхый терминдерди түшүндүрө алуусу; • тарыхый окуялардын хронологиясын аныктай алуусу; • тарыхый инсандардын ишмердүүлүгүнө баа бере алуусу. көндүмгө ээ болуу: • Тарыхый жараяндын негизги кыймылдаткыч күчтөрүн жана мыйзам ченемдүүлүктөрүн интерпретациялай алуусу; • дискуссия жүргүзүүнүн ыкмаларына ээ болуу; • риториканын ыкмаларына ээ болуу; • тарыхый кубулуштарды талдоо жөндөмүнө ээ болуу; • историзм, объективдүүлүк принцибинде тарыхый элестетүү жөндөмүнө ээ болуу.
Дисциплинанын мааниси	Тарыхый булак таануу илим катары. Тарыхый булактаануунун предмети жана милдеттери. Тарыхый булактардын аныктамасы жана классификациясы. Тарыхый булактар менен иштөөнүн негизги принциптери жана этаптары. Кыргызстандын эң байыркы жана байыркы доордогу тарыхынын булактары. Кыргызстандын эрте орто кылымдар доорундагы тарыхынын булактары. Кыргызстандын «өнүккөнфеодализм» доорундагы тарыхынын булактары. Кыргызстандын кечки орто кылымдар жана жаны тарых мезгилиндеги тарыхынын булактары. «Манас» эпосу тарыхый – этнографиялык булак катары. Орус саякатчыларынын жана изилдөөчүлөрү кыргыздар жөнүндө XVIII-XX к. б.ч. Кыргызстандын совет доорундагы тарыхынын тарыхый булактары.
Окуу иштеринин түрлөрү	-Лекциялар - талкулоо-лекциялары, конференция-лекциялары; слайддарды колдонуу менен ачык өтүлүүчү (Power Point) лекциялары; -Интерактивдик усулдар колдонулган семинардык сабактар: КОӨ (критикалык ойлонуунуну өнүктүрүү), салыштырмалуулук анализ ыкмасын колдонуунун негизинде «мээнин чабуулга алынышы»; -актуалдуу тарыхый темалар боюнча кыргыз коомунун өнүгүшүнүн байланыштуу илимий чөйрө жана саясий коом өкүлдөрү менен ачык дебаттарды, пресс-конференцияларды өткөрүү; -кыргыздардын улуттук өздүк ан-сезиминин өзгөчөлүгүнө жараша проблемаларды көтөрүү, аларды анализдөө, жалпылоо боюнча талкуулоолорду өткөрүү; тарыхый материалдарды анализдөө, документтер менен иштөө.

Аралыктагы аттестациянын формалары	Сынак
---------------------------------------	-------

Б.1.В.3.8. История России

Дисциплинанын максаты	Студенттерге «Орусия тарыхы» боюнча негизги идеяларды, түшүнүктөрдү жана билим минимумун жеткирип, аларды калыптандыруу, ошондой эле алардын тарыхый, тарыхый-саясий ой жүгүртүүсүн өнүктүрүү; - Байыркы доор, орто кылымдар, жаңы доор, соңку жаңы доор түшүнүктөрү менен тааныштыруу; - Орусия тарыхынын негизги хронологиялык чектери, этаптарынын өзгөчөлүктөрүнө көңүл буруу; - Тарыхты изилдөөнүн методологиялык негиздери менен тааныштыруу; - Орусия тарыхы предметине болгон кызыгууну арттыруу; - Алынган билимди бышыктоо жана системага салуу; - Студенттердин хронология, фактылар менен иштөө жөндөмүн өнүктүрүп, ар бир суроого тез жана так жооп табууну үйрөтүү;
Окуу планында дисциплинанын орду	Б.1.В.3.8.
Калыптануучу компетенциялар	ОК – 1,2,3.ИК – 1.СЛК-1,2,3,4,5.
Окутуунун жыйынтыгында (РО)	билүүсү керек: - Байыркы доор, орто кылымдар, жаңы доор, соңку жаңы доор түшүнүктөрүн так айырмалай алуу; - Орусия тарыхынын негизги хронологиялык чектерин, өнүгүү этаптарынын өзгөчөлүктөрүн ажырата билүү; - Тарыхты изилдөөнүн методологиялык негиздери менен тааныш болуу; - Орусия тарыхы предметине болгон кызыгуу калыптанышы керек; - Алынган билим бышыкталып, системага салынат; - Студенттердин хронология, фактылар менен иштөө жөндөмү артат; - Орус элинин дүйнөлүк цивилизацияга кошкон салымын ачык баалай алат; жөндөмдүүлүккө ээ болуу ; - Окуп, таанып-билүү ишмердүүлүгү; - Проблемалык кырдаалдардан чыгармачылык менен чыгуу; - Өзүн-өзү жогорку инсандык сапаттарга даярдоо;

	ээ болуусу керек: - Пландаштыра жана уюштура билүү, проблемаларды чечүү; - Тарыхый ж. б. булактардан алынган маалыматтарды талдай алуу жана пайдалана билүү; - Маалыматтарды топтоо, аларга анализ берүү жөндөмүн арттыруу; - Сындоо жана өзүн-өзү сындоо; - Алган билимин практикада колдоно алуу; - Илимий жетекчи менен изилдөө иштерин жүргүзө билүү; - Чыгармачылык менен иштеп, билимин өз алдынча өркүндөтө алуу; - Өз ишинин натыйжасын көрө билүү; - Ишке жоопкерчилик менен мамиле кылуу; - Окутуунун жаңы, технологияларын мыкты өздөштүрүү.
Дисциплинанын мааниси	Орусия тарыхына киришүү. Тарых илимдеринин теориялык негиздери. Орусия тарыхынын байыркы доору. Киев руссу жана анын тарыхтагы орду. Феодалдык бытырандылык. Русь княздыктары XII - XIII кк. Орустардын монгол-татар, немец, швед баскынчыларына карты курөшү. Москва княздыгынын куч-кубаттанышы жана орус жерлеринин бириге башташы (XIV - XV кк.). XV к. аягы — XVI к. башында Орус мамлекетинин түзүлүшү. Россия XVI к. аягы - XVIIк. башында. Чет элдик интервенттерге карты күрөш. Самодержавиенин түптөлүшү. Россия XVII к. аягы -XVIII к. башында. Петр I нин өзгөртүүчүлүк ишмердиги. Россия империясынын түзүлүшү. XVIII к. дворяндык-крепостнойлук империя. XVIII к. аягы-XIX к. башталышындагы реформаторлор жана революционерлер. Ата Мекендик согуш (1812-ж.). Декабристтер көтөрүлүшү. XIX ортосундагы реформалар. Коомдук-саясий күрөш. Ички, тышкы саясат. Россияда (IX - XIX к. биринчи жарымы) билим, илим, маданияттын өнүгүшү. Россия капитализм мезгилинде. 1859-1861-жж. революциялык кырдаал. Крепостнойлук укукту (1861-ж.) жоюу.1860-жылдардагы революциялык кыймыл. XIX к. 60-70-жылдарындагы өкмөттүн ички саясаты. Социалдык-экономикалык өнүгүү. Буржуазиялык реформалар. XIX кылымдын 70-80-жылдарындагы революциялык кырдаал. Коомдук кыймылдар. XIX кылымдын 80-90-

	жылдарында Россияда капитализмдин өнүгүшү. Падышачылыктын ички, тышкы саясаты Марксизмдин таралышы. РСДРПнын түзүлүшү. Империализм мезгилиндеги Россия. Социалдык-экономикалык жана саясий абалы. XX кылымдын башталышындагы Россиядагы революциялык кырдаалдын курчушу. 1905-1907-жж. Россиядагы биринчи буржуазиялык-демократиялык революция. Үчүнчү июндагы монархия. Саясий реакция. 1910-1914-жж. революциялык кыймылдын жаңы жогорулашы. Капиталисттик системанын жалпы кризисинин башталышы. Россия биринчи дүйнөлүк согуш мезгилинде. Февраль буржуазиялык-демократиялык революциясы. XIX к. экинчи жарымы - XX к. башталышындагы. Россиядагы билим берүү, илим жана маданияттын өнүгүшү. Россиядагы революция жана граждандык согуш (1917-1920-жж.). СССР 1920-1930-жылдарда жана Экинчи дүйнөлүк согуш (1939-1945-жж.) мезгилинде. Тоталитардык система жана аны 1950-1980-жж. реформалоо аракеттери. Совет доорунан кийинки Россия. Билим берүү, илим, маданият (XX - XXI кк. башталышы).
Окуу иштеринин түрлөрү	-Лекциялар, талкулоо-лекциялары, конференция-лекциялары; слайддарды колдонуу менен ачык өтүлүүчү (Power Point) лекциялары; -Интерактивдик усулдар колдонулган семинардык сабактар: КОӨ (критикалык ойлонуунун өнүктүрүү), салыштырмалуулук анализ ыкмасын колдонуунун негизинде «мээнин чабуулга алынышы»; -актуалдуу тарыхый темалар боюнча кыргыз коомунун өнүгүшүнүн байланыштуу илимий чөйрө жана саясий коом өкүлдөрү менен ачык дебаттарды, пресс-конференцияларды өткөрүү; -кыргыздардын улуттук өздүк ан-сезиминин өзгөчөлүгүнө жараша проблемаларды көтөрүү, аларды анализдөө, жалпылоо боюнча талкуулоолорду өткөрүү; тарыхый материалдарды анализдөө, документтер менен иштөө.
Аралыктагы аттестациянын формалары	Сынак

Б.1.В.3.9.Историография истории Кыргызстана

Дисциплинанын максаты	Кыргыз элинин жана кыргыз мамлекеттүүлүгүнүн тарыхынын тарыхый булактары жөнүндө билимдерге ээ кылуу. Тарыхый булактардын негизинде окуялардын, процесстердин жана фактылардын чыныгы мотивациясынын маңызын түшүнүү, тарыхый кубулушту түшүндүрө билүүдө ишенимдүү тарыхый булактар менен негиздей алуу, алынган
------------------------------	--

	билимди өзүнүн профессионалдык жана коомдук ишмердүүлүгүндө практикалык негизде колдоно алуу билгичтиктерин жана жөндөмдүүлүктөрүн калыптандыруу
Дисциплинанын окуу планындагы орду	Б.1.В2.7
Калыптандыруучу компетенциялар	ПК-7; ПК-8; ПК-9
Дисциплинаны окутуунун жыйынтыктары РО 3, РО 9	билимге ээ болуу: • Тарыхый булактануу жөнүндө жалпы түшүнүктүргө ээ болуу; • тарыхый булактардын классификациясынын типтери, формалары жана түрлөрүн өздөштүрүү; • кыргыз элинин мамлекеттүүлүгүнүн калыптанышынын жана өнүгүшүнүн этаптарындагы жана доорлорундагы тарыхый булактарды билүү. билгичтикке ээ болуу: • Тарыхый кубулушту түшүндүрө билүү, анын тенденцияларын аныктоо, перспективаларын баалоо жана жыйынтыктарын алдын-ала көрө билүү; • теориялык билимдерди практикалык тапшырманын чегинде колдонуу; • тема боюнча тарыхый терминдерди түшүндүрө алуусу; • тарыхый окуялардын хронологиясын аныктай алуусу; • тарыхый инсандардын ишмердүүлүгүнө баа бере алуусу. көндүмгө ээ болуу: • Тарыхый жараяндын негизги кыймылдаткыч күчтөрүн жана мыйзам ченемдүүлүктөрүн интерпретациялай алуусу; • дискуссия жүргүзүүнүн ыкмаларына ээ болуу; • риториканын ыкмаларына ээ болуу; • тарыхый кубулуштарды талдоо жөндөмүнө ээ болуу; • историзм, объективдүүлүк принцибинде тарыхый элестетүү жөндөмүнө ээ болуу.
Дисциплинанын мааниси	Тарыхый булак таануу илим катары. Тарыхый булактаануунун предмети жана милдеттери. Тарыхый булактардын аныктамасы жана классификациясы. Тарыхый булактар менен иштөөнүн негизги принциптери жана этаптары. Кыргызстандын эң байыркы жана байыркы доордогу тарыхынын булактары. Кыргызстандын эрте орто кылымдар доорундагы тарыхынын булактары. Кыргызстандын «өнүккөнфеодализм» доорундагы тарыхынын булактары. Кыргызстандын кечки орто кылымдар жана жаны тарых мезгилиндеги тарыхынын булактары. «Манас» эпосу тарыхый – этнографиялык булак катары. Орус саякатчыларынын жана изилдөөчүлөрү кыргыздар жөнүндө XVIII-XX к. б.ч. Кыргызстандын совет доорундагы тарыхынын тарыхый булактары.
Окуу иштеринин түрлөрү	-Лекциялар - талкулоо-лекциялары, конференция-лекциялары; слайддарды колдонуу менен ачык өтүлүүчү

	(Power Point) лекциялары; -Интерактивдик усулдар колдонулган семинардык сабактар: КОӨ (критикалык ойлонуунуну өнүктүрүү), салыштырмалуулук анализ ыкмасын колдонуунун негизинде «мээнин чабуулга алынышы»; -актуалдуу тарыхый темалар боюнча кыргыз коомунун өнүгүшүнүн байланыштуу илимий чөйрө жана саясий коом өкүлдөрү менен ачык дебаттарды, пресс-конференцияларды өткөрүү; -кыргыздардын улуттук өздүк ан-сезиминин өзгөчөлүгүнө жараша проблемаларды көтөрүү, аларды анализдөө, жалпылоо боюнча талкуулоолорду өткөрүү; тарыхый материалдарды анализдөө, документтер менен иштөө.
Аралыктагы аттестациянын формалары	Сынак

Б.1.Б.3.10.Человек и общество

Дисциплинанын максаты	«Адам жана коом» окуу дисциплинасынын негизги мазмунун адамдын коомдогу орду жана ролу, мамлекеттик жана саясий, экономикалык, социалдык, маданий институттар менен болгон мамилелери түзөт. Аны окутууда негизги максат педагогикалык жана социалдык максатка ылайыктуу уюштурулган ишмердүүлүк аркылуу студенттердин коомдук турмушка жигердүү аралашуу тажрыйбасына ээ болушуна мүмкүнчүлүк түзүү болуп саналат
Дисциплинанын окуу планындагы орду	Б.1.В2.10
Калыптандыруучу компетенциялар	ОК–1; ПК-6;
Дисциплинаны окутуунун жыйынтыктары РО 2, РО 9	билимге ээ болуу: • адамдын биосоциалдык маңызы, анын коомдук системадагы орду жана ролу жөнүндө; • инсандын социалдашуусу негизги этаптарын жана факторлорун; • татаал динамикалуу система катары бүтүндөй коомдун өнүгүү тенденцияларын, эң маанилүү социалдык институттарын; • коомдук мамилелерди жөнгө салуу зарылдыгын, социалдык нормалардын маңызын, укуктук жөнгө салуу механизм; билгичтикке ээ болуу: • Себеп-натыйжалык жана функционалдык байланыштардын алкагында адамдардын өз ара, коом, социалдык институттар менен катышын түшүндүрө билүү; • коом менен жаратылыш чөйрөсүнүн, маданияттын

	жана коомдун подсистемаларынын, элементтеринин байланышын ачып бере алуу; • коомдун негизги маданий жана социалдык өнүгүү тенденцияларына баа бере алуу; • теориялык жана эмпирикалык маселелерди анализдөө үчүн азыркы учурдагы социалдык жана гуманитардык илимдердин чегинде иштелип чыккан илимий ыктарды, концепцияларды жана ыкмаларды билүү. көндүмгө ээ болуу: • Азыркы мезгилдеги социалдык жана гуманитардык илимдердин түшүнүктүк-аппараттарын жана алган билимдерин практикада колдоно билүүсү; • коомдук өнүгүү чөйрөсүндөгү азыркы көйгөйлөрдү талдай билүү, • дискуссия жүргүзүүнүн ыкмаларына ээ болуу; • историзм, объективдүүлүк принцибинде тарыхый элестетүү жөндөмүнө ээ болуу.
Дисциплинанын мааниси	Адам жана коом жөнүндөгү окуулардын башаты, калыптанышы жана өнүгүү этаптары Адам, коом, мамлекет түшүнүктөрү. Жаңы доордо коом таануунун өнүгүшү. Цивилизация жана анын тарыхый типтери. Азыркы цивилизация жана адамзаттын глобалдык проблемалары. Коомдун социалдык структурасы. Коомдун социалдык структурасы жөнүндө түшүнүк. Социалдык стартификация жана анын тарыхый формалары. Социалдык мобилдүүлүк жана анын түрлөрү. Кыргыз коомунун стратификациясы. Коомдун экономикалык негиздери жана өнүгүүсү. Экономика жана анын коомдун турмушундагы ролу. Коомдун саясий турмушу. Саясий система жана анын коомдун турмушундагы ролу. Атуулдук коом жана укуктук мамлекет. Этносоциалдык процесстер жана улут аралык мамилелер. Социалдык-этникалык жалпылыктар жана мамилелер. Этносоциалдык процесстер жана алардын түрлөрү. Улут жана улуттук конфликттер. Үй-бүлө социалдык институт катары. . Рухий маданият. Илим жана билим берүү. Дин жана диний ишеним формалары. Азыркы коомдогу дин.
Окуу иштеринин түрлөрү	-Лекциялар, талкулоо-лекциялары, конференция-лекциялары; слайддарды колдонуу менен ачык өтүлүүчү (Power Point) лекциялары; -Интерактивдик усулдар колдонулган семинардык сабактар: КОӨ (критикалык ойлонууну өнүктүрүү), салыштырмалуулук анализ ыкмасын колдонуунун негизинде «мээнин чабуулга алынышы»; -актуалдуу тарыхый темалар боюнча кыргыз коомунун өнүгүшүнүн байланыштуу илимий чөйрө жана саясий коом өкүлдөрү менен ачык дебаттарды, пресс-конференцияларды өткөрүү; -кыргыздардын улуттук өздүк ан-сезиминин өзгөчөлүгүнө жараша проблемаларды көтөрүү, аларды анализдөө,

	жалпылоо боюнча талкуулоолорду өткөрүү; тарыхый материалдарды анализдөө, документтер менен иштөө.
Аралыктагы аттестациянын формалары	Сынак

Б.1.В.3.11.Архивоведение и музееведение

Дисциплинанын максаты	- Архив жана музей таануу атайын илимий дисциплина катары архив жана музей тармагынын пайда болуу тарыхын изилдөөнү; - Архив жана музей ишин жана анын негизги иш аракеттеринин багыттарын, архив жана музей таануунун өнүгүү ишмердүүлүгү менен таанышуу; - Архивдик документтердин, көктөмөлөрдүн (дело) баалуулугун, документтерди пайдалануунун негиздерин, документтерди түзүүнүн жана сактоонун эрежелерин, аларды кийинки муундарга калтыруусун үйрөтүүнү максат кылат.
Окуу планында дисциплинанын орду	Б.1.В.3.11.
Калыптануучу компетенциялар	ПК-11; ПК-12; ПК-13; ПК-15
Окутуунун жыйынтыгында РО	Знать (билүүсү) - Архивдердин жана архивдик документтердин коомдогу функциясын билет; - Музейлердин ишмердигин жана алардын коомдогу функциясын билет; - Музей баалуулуктардын өзгөчөлүктөрүн жана документтердин маңызын жана алардын өзгөчөлүктөрүн билет; - Архив тармагынын иш багыттарын жана алардын аткарган милдеттерин, функцияларын билет; - Архив системасын жана фонддорунун классификациясын билет; - Студенттердин маалыматтарды тактоону жана булактар менен иштөөнү билет; - Музейлердин келечек муунду мекенчилдикке тарбиялоодогу ордун билет; - Музейлердин дүйнөлүк уюмдарын жана алардын иш аракеттерин билет; -Музейлерде жана маданий жайларда баяндама жүргүзүүнү билет; - Тарыхый документтердин коомдогу ордун билет; - Архив системасын жана нормативдик-укуктук базасын билет; - Архивдердин иш багыттарын жана дүйнөлүк ири архивдер менен байланышын билет; - Архивисттин этикалык кодексин билет; - Документтерди иштеп чыгууну жана жарыялоону билет; Уметь (жөндөмдөрү) - Музейлердин айырмачылыктарын жана андагы предметтердин системасын ажыратуу жөндөмүнө ээ болот; - Музей практикасын өтүүдө теориялык жактан алган билимин практика жүзүнө ашырууга ээ болот; - Жаңы технологияларды колдонуу менен презентацияларды даярдоо жөндөмүнө ээ болот;

	- Архивдерде иштөө жөндөмүнө ээ болот; - Өлкө ичиндеги жана чет өлкөлөрдөгү музейлерди кыдырууда, изденүүдө музей экспозицияларындагы экспонаттардын өзгөчөлүгүн ажыратууга ээ болот; - Мектептерде окуучулар үчүн музейлерди, тарыхый жайларды кыдырууда аларга жолдомо берүүдө жана баяндама жасоону үйрөнүүгө ээ болот; - Музей маселелерине арналган иш чараларга катышууга ээ болот; - Тарыхый маалыматтарды топтоодо жана аларды жайылтуу мүмкүнчүлүгүнө ээ болот; Владеть (ээ болуусу) - Архивдик документтердин өзгөчөлүгүн, баалуулугун ажырата алат; - Архив жана музей практикасы мезгилинде теориялык жактан алган билимин практика жүзүндө ишке ашыра алат; - Өлкө ичиндеги жана чет өлкөлөрдөгү архивдерде, музейлерде изилдөө иштерин жүргүзүүдө жана керектүү юридикалык документтерди даярдоодону үйрөнө алат; - Кайсы гана жумуш болбосун юридикалык документтердин туура түзүлүшүн, катталышын, жана алардын номенклатурасын так даярдай алат; - Ар кандай макалаларды жазуу үчүн архивдик документтерди пайдалануу жолдорун биле алат;
<i>Дисциплинанын мааниси</i>	– Келечектеги тарых адистигине ээ болуп жаткан студенттер архивдик, музейдик документтердин баалуулугун аныктаган, сактаган, элге жайылткан жана алар жөнүндө маалымдай турган архивдик, музейдик иштерди үйрөнүп, келечек коомду тарбиялаган адис катары дүйнөгө болгон көз караштарынын калыптануусун, коомдогу жана социумдагы адамдын ордун жана ролун түшүнө билип, турмуштук баалуулуктарга багыт алууга жөндөмдүүлүктөрүн окуп үйрөнүүдө бул курстун мааниси өзгөчө зор мааниге ээ. - Андан тышкары атуулдук активдүү позицияда болууга, документтердин даярдалышын, баалуулугун, келечекте тарых үчүн өзгөчө орунга ээ экендигин түшүнгөн жана башкаларга да үйрөткөн интеллектти терең инсан болууга багыт алуу мүмкүнчүлүгүнө ээ болот.
<i>Окуу иштеринин түрлөрү</i>	-Интерактивдик усулдар колдонулган семинардык сабактар; - дебаттарды өткөрүү; - Рефераттарды жазуу жана жактоо; - Үй тапшырмаларын презентациялоо;
<i>Аралыктагы аттестациянын формалары</i>	Сынак

Б.1.В.3.12.Методика проведения научных исследований

Дисциплинанын максаты	Целью курса является вооружение студентов знаниями основных научных методов и приемов исторических исследований и подготовка их к самостоятельной исследовательской работе в рамках НИРС и в практической учебно-воспитательной работе в школе, а также подготовка дальнейшему участию в научно-исследовательской деятельности.
Окуу планында дисциплинанын орду	Б.1.В.3.12.
Калыптануучу компетенциялар	ОК-5;ПК-11; ПК-12;
Окутуунун жыйынтыгында (РО)	знать: ✓ основные методологические парадигмы исторической науки ✓ современный уровень методологии истории ✓ основные определения и понятия ✓ традиционные и инновационные методы исторического исследования ✓ способы и методы исторического исследования; ✓ основные методы оформления и разработки научных исследований, ✓ направления развития научных исследований в исторической науке; ✓ основные этапы разработки научно-исследовательской темы ✓ правила написания и оформления письменной научно-исследовательской работы уметь: ✓ применять методы в практической работе при написании курсовой и дипломной работы ✓ правильно классифицировать методы исследования ✓ составить программу научного исследования ✓ правильно оформлять библиографический список ✓ четко изложить и аргументировать собственную позицию по проблеме ✓ уметь объяснить роль и значение различных методов исторических исследований в системе научных знаний. ✓ пользоваться научной литературой по предмету ✓ планировать и осуществлять мероприятия по изучению исторических источников ✓ использовать современные информационные технологии при поиске и изучении литературных источников и обработке результатов; ✓ выполнять отчеты по научной работе в соответствии

	с современными требованиями. владеть навыками: ✓ терминологическим аппаратом исторической науки; ✓ навыками самостоятельного анализа и обобщения затронутых проблем; ✓ навыками применения на практике полученных теоретических знаний; ✓ историческими методами исследования (сравнение, анализ, сравнительно-исторический метод ✓ написания введения и основных разделов курсовой и выпускной квалификационной работы ✓ реализации намеченной научной программы исследования ✓ самостоятельного определения методики проведения исследования на разных его этапах ✓ рецензирования письменной работы
Дисциплинанын мааниси	Задачи курса: помочь студентам ориентироваться в современных подходах к познанию прошлого, показать им специфику и гносеологические пределы исторического познания; 1. наделить студентов знаниями о современной системе методов исследования и умениями использования этих методов в конкретно-исторических исследованиях; 2. представить студентам разнообразие теоретико-методологического арсенала историка. 3. формировать методологический фундамент научного исследования и методики проведения исследования и написания текста
Окуу иштеринин түрлөрү	слайд-шоу, наглядно демонстрирующие узловые вопросы по каждой теме, дающие основные определения понятий, пояснительные таблицы и схемы (в программе «Microsoft Power Pointe»); специализированные видеофильмы по отдельным темам; фондовые лекции по дисциплине, конспект лекций, пособия по дисциплине (см. Список литературы); электронные учебники и учебные пособия, имеющиеся в библиотеке. В период подготовки курсантов к зачету (экзамену) используются: электронные материалы фондовых лекций, включая конспект лекций, подготовленные преподавателями кафедры;
Аралыктагы аттестациянын формалары	Экзамен

Б.1.В.3.13.Религиоведение

Дисциплинанын коду	ВК ОПД 6
Дисциплинанын аталышы	Дин таануу
Жалпы сааты/кр.	30/30, жалпы 120 саат, 2 кредит
Семестри	5 семестр.
Цель дисциплины	Бул дисциплина адамзааттын диний көз карашы жана дүйнөлүк диний салттарды таанып билүүгө жардам берет. Предметти өздөштүрүү менен студенттер Ата Мекен жана дүйнө элдеринин маданиятынын маанилүү бөлүгү болгон диндердин тарыхын өздөштүрүшөт, ошондой эле ар кандай диний түшүнүктөргө жекече көз караштары калыптануу менен, дүйнөлүк диндерге жана ар кандай диндердин өкүлдөрүнө толеранттуу мамиле жасоону калыптандырат. Диний экстремизмдин ар кандай агымдарынын идеологиясына каршы позицияларын калыптандырат. Диндин пайда болуусу, анын түрлөрү, эволюциясы, дүйнөлүк диндердин бир биринен айырмасы жана окшоштуктары, догматикалык окуулардын маңызын, сыйынуунун культтук өзгөчөлүктөрүн, диндердеги агымдар жана багыттарын, о.э. кээ бир дүйнөлүк жана улуттук диндердин тарыхын теренирээк изилдеп үйрөнүү менен диндердин адамзаат коомунун маданий-коомдук өнүгүүсүнө тийгизген таасирин үйрөнүшөт. Учурда дин таануу предметин жалпы билим берүүчү орто мектептерде жана ЖОЖдордо окутуу эң актуалдуу маселе болуп калды, анткени коомдо адамдардын динге, ыйманга кирүүсү күч алды, андыктан КР нын Конституциясындагы дин эркиндигин пайдаланып ар кандай экстремисттик диний агымдар жаштарды азгырып кетүүсү көп учурап жатат. Ошондук диний мекемелердин диний ишмердүүлүгүнө, коомду дин маселеси боюнча агартуу учур талабы. КР нын жалпы орто мектептерде 2022-2023 окуу жылында “Диндердин өнүгүү тарыхы” сабагын киргизүү боюнча өкмөттүн 10.06.2022жылкы токтому кабыл алынды. 2. Дисциплинаны окуп өздөштүрүү төмөндөгүдөй максаттарды жана милдеттерди ишке ашырат: 1) динге карата ар кандай багытта: теологиялык, психологиялык, философиялык, социологиялык көз караштарды калыптандырат; 2) диндердин мүнөзү, бир биринен айырмасы, классификациясы жана кудай (жараткан) жөнүндө түшүнүктөрүнүн айырмасын окутат (пантеизм, монотеизм, политеизм); 3) “диний аң-сезим”, “диний ишеним”, “догмалык окуулар”, “ыйык диний тексттер”, “культ”, “ырым-жырымдар”, “канондор” жөнүндө билишет; 4) диний уюмдарга мүнөздөмө берет (диний тайпалар, секталар, чиркөө, деноминациялар) диний ишмердүүлүктүн социалдык институт катары маанисин үйрөтөт; 5) илимдеги диндин келип чыгуусу боюнча гипотезалар, алгачкы жамааттык коомдун адамдарындагы диний ишенимдин пайда болуусу, о.э. ”тотемизм”, “фетишизм”, “магия”, “анимизм” боюнча изилдөөлөр боюнча тааныштыруу; 6) дүйнөлүк маданият үчүн маанилүү деп эсептелинген улуттук диндер (трилимдеадиция) (байыркы Рим, Греция, Месопотамия, Египеттин диндери) ата-бабалар культу, асман культу, даосизм, Кытайдагы конфуцианство, Персиядагы зороастризм, иудаизм боюнча түшүнүк берүү;

	7) Дүйнөлүк улуу диндер (Ислам, Христианство, Буддизм) жөнүндө түшүнүк берүү, алардын пайда болуусу, тарыхый өнүгүүсүнүн эволюциясы, диний окуусу жана ишенимдериндеги өзгөчөлүктөрү, диний шариат жана мыйзамдарын үйрөнүү. Ушул чоң диндердин негизинде иш жүргүзүп жаткан диний конфессиялардын, денаминациялар, секталардын ишмердүүлү. 8) Азыркы учурда пайда болгон “жаңы диний кыймылдардын” (НРД) салттуу диний уюмдардын ишмердүүлүгүнөн айырмасына анализ берүү. 9) Тарыхта жана учурда дин жана мамлекеттин кызматташтыгына баа берүү. Теократия, Цезаропапизм, конфессиялык мамлекет, светтик мамлекет деген аныктамаларды түшүндүрүү. Кыргыз элине ислам дининин жайылуусу анын этаптары жана учурдагы абалына анализ берүү. Предметтин милдеттери: - Дин тууралуу так билимдерди берүү жана ар түрдүү диндердин жалпы адамзат цивилизациясынын өнүгүүсүнө тийгизген таасирин ачып көргөзүү; - Диндин мамлекеттердин пайда болуусу менен коомдук түзүлүштөрдүн келип чыгуусундагы жана жалпы эле маданий баалуулуктар системасындагы, ролун жана ордун көргөзүү; - Өткөндөгү жана азыркы мезгилдеги диний абалды көзөмөлдөө менен анын өнүгүү тенденцияларын жана перспективаларын талдап, аныктоо; - Ар намыс жана дин тутуу эркиндиктерин көйгөйлөрү боюнча теориялык изилдөөлөрдү жүргүзүп, практикалык жактан чечимдерди кабыл алууга жардам берүү; - Диндин коом менен болгон ар тараптуу байланыштарын окуп үйрөнүү; - Коомдун өзгөчө жаштардын диний жактан сабаттуулугун арттыруу жана адамдардын арасында өз ара диний толеранттуулуктун жогорулосуна көмөк көргөзүү. Тарбиялык милдеттери: - Адамзаттын цивилизациялык доорлордо басып өткөн жолун таанып билүү менен, окуучуларды маданиятты баалоого, башка элдердин маданиятын сыйлоого, келечекке алга умтулуучу (прогрессивдүү) көз караштарга, жаратмандык, адамкерчилик касиеттерге тарбиялоо; - Өнүктүрүүчү милдеттери: Тарыхыйлуулук, цивилизациялык көз карашта ой – жүгүртүү, эли-жерин, өлкөсүн сүйүүгө сергек мамиле кылуу сезимдерин өнүктүрүү. Өз көз караштарын эркин айтуу, башкалардын көз карашын урматтоо, уюштуруучулук жөндөмдүүлүктөрүн өнүктүрүү. Стратегиялык милдеттери: Өткөндү билүү, түшүнүү, талдоо, жалпылоо менен баалоо аркылуу өлкөнүн, коомдун келечегин куруучу келечектеги тарых жана коомдук билимдерди окутуу, үйрөтүү аркылуу тарбиялоочу жана өнүктүрүүчү адистерди даярдоо;
Калыптануучу компетенциялар:	ЖИК-1, СИЖМК-2, ИК-1, ИК-2, ИК-3, ИК-5, КК-7, КК-10, КК-11, КК-13.
Жалпы илимий компетенция	курчап турган чөйрө тууралуу , бүтүндөй илимий билимдерге ээ болот, азыркы мезгилдеги дүйнөнүн көрүнүшүнүн өнүгүү концепциясын жаратылыштагы жана коомдогу адамдын орду жана ролу тууралуу көз караштардын системасын түшүнөт, маданий турмуштун баалуулуктарына таянууга жөндөмдүү

Социалдык-инсандык жана жалпы маданий компетенция	көп маданияттуу коомдо окуучулардын маданий ар түрдүүлүктөрүнө карабастан, адептик жана укуктук эрежелерди эске алуу менен бирдей мүмкүнчүлүктөрдү түзүүгө жөндөмдүү
Инструменталдык компетенция	жаңы түзүлгөн кырдаалды, анын кесепеттерин баалайт, ага ыңгайлашат
Кесиптик компетенция	өздүк өнүгүүсү боюнча кесиптик ой-жүгүртүүнүн негизинде жүргүзүлгөн милдеттерди коюну билет
	социалдык жана кесиптик маселелерди чечүүдө гуманитардык, социалдык жана экономикалык илимдердин ыраатталган теориялык жана практикалык билимдерин колдонууга жөндөмдүү
	тарыхый жараяндагы жана коомдун саясий турмушундагы адамдын ордун, тарыхый процесстин мыйзам ченемдүүлүгүн жана кыймылдаткыч күчтөрүн түшүнүүгө жөндөмдүү
	тарыхый фактыларды талдоого, себеп–натыйжалык байланыштарды көрсөтүүгө жөндөмдүү.
Предметтин мазмуну:	Дин таанууну окуп үйрөнүүнүн мааниси: дин таануу курсу студенттерге жалпы диндерге чейинки ишенимдердин негизги типтеринин, улуттук жана дүйнөлүк диндердин, жаңы диний кыймылдардын келип чыгуусунун жалпы мыйзам ченемдүүлүктөрүн түшүнүүгө жардам берет. Адам коомунда диндер кандайча жаралган? Дин коомго керекпи? Диндердин коомдогу функциялары, орду жана ролу эмнеде? Диндердин өнүгүү эволюциясы кандай болгон деген жана башка ушул сыяктуу суроолорго жооп табуу үчүн дин таануу курсуна кайрылууга туура келет. Адамзат турмушунда бүгүнкү күнгө чейин колдонулуп келе жаткан диний ишенимдер, каада-салттар, үрп-адаттар жана жөрөлгөлөр ж.б.у.с. руханий маданияттын, социалдык нормалардын, идеологиялык түшүнүктөрдүн элементтери эң байыркы мезгилдеринде жаралган же жарала баштаган. Азыркы дүйнө жүзүндө диндер активдүү өнүгүп жаткандыктан анын айланасында көптөгөн маселелер (бөлүнүү, радикалдашуу, бири-бирине каршы туруу ж.б.) жаралууда. Алардын эволюциясын түшүнүү үчүн да бул кубулуштардын башаттарына кайрылуу зарыл. Дин анча жакшы кабылданбаган же дин менен элдин маданияты синкреттешип кеткен элдерде, алардын ичинде кыргыздар да бар, мурунку ишенимдердин, салттардын, үрп-адаттардын жана жөрөлгөлөрдүн көптөгөн калдыктары жашап келатат. Алардын бүгүнкү

	коомдогу ордуна ой жүгүртүү, бүгүнкү күнгө шайкеш келтирүү үчүн өзгөртүү же жоюу жолдорун табуу зарыл.
Текшерүүнүү формасы	экзамен

Б.1.В.3.14.Этнология и социальная антропология

Дисциплинанын максаты	Студенттерге «Этнология жана социалдык антропология» боюнча негизги идеяларды, түшүнүктөрдү жана билим минимумун жеткирип, аларды калыптандыруу, ошондой эле алардын тарыхый, тарыхый-этнологиялык ой жүгүртүүсүн өнүктүрүү; Коомдук илимдердин системасында этнологиянын ордун аныктоо, бул предметке берилген аныктамалар, изилдөө объектиси, жалпы илимдик жана социалдык маанилери, этнографиялык изилдөөлөрдүн негизги составдуу бөлүктөрү менен таанышуу; Этнографиялык мекемелер жана басылмаларга дүйнөлүк (глобалдык) масштабда көз жүгүртүү; Аалам элдеринин көп кырдуу жана көп түрдүү этникалык составы, элдерди классификациялоо жана систематизациялоо ыкмалары (географиялык, антропологиялык, лингвистикалык, чарба-маданий ж. б.), ошондой эле этнологиянын терминдери жөнүндө түшүнүк берүү; Этнология илиминин методологиялык негиздери менен тааныштыруу; Этнология жана социалдык антропология предметине болгон кызыгууну арттыруу; Алынган билимди бышыктоо жана системага салуу; Этностордун, анын ичинде кыргыздардын, дүйнөлүк цивилизацияга кошкон салымын ачып көрсөтүү;
Окуу планында дисциплинанын орду	Б.1.В.3.14.
Калыптануучу компетенциялар	ОК – 1,2,3.ИК – 1.СЛК-1,2,3,4,5.
Окутуунун жыйынтыгында (РО)	билүүсү керек: - Коомдук илимдердин системасында этнологиянын ордун, анын аныктамаларын, изилдөө объектисин, жалпы илимдик жана социалдык маанилерин, этнографиялык изилдөөлөрдүн негизги составдуу бөлүктөрүн өздөштүрүшөт; - Этнографиялык мекемелер жана басылмаларга дүйнөлүк (глобалдык) масштабда көз жүгүртүшөт; - Аалам элдеринин этникалык составын, этносторду классификациялоо жана систематизациялоо ыкмаларын (географиялык, антропологиялык, лингвистикалык, чарба-маданий ж. б.), ошондой эле этнологиянын терминдерин өздөштүрүп билишет;

	- Этнология илиминин методологиялык негиздери менен таанышышат; - Этнология жана социалдык антропология предметине болгон кызыгуусу артат; - Алынган билим бышыкталып, системага салынат; - Этностордун, анын ичинде кыргыздардын да, дүйнөлүк цивилизацияга кошкон салымын баамдай алышат; жөндөмдүүлүккө ээ болуу ; - Окуп, таанып-билүү ишмердүүлүгү; - Проблемалык кырдаалдардан чыгармачылык менен чыгуу; - Өзүн-өзү жогорку инсандык сапаттарга даярдоо; ээ болуусу керек: - Пландаштыра жана уюштура билүү, проблемаларды чечүү; - Тарыхый ж. б. булактардан алынган маалыматтарды талдай алуу жана пайдалана билүү; - Маалыматтарды топтоо, аларга анализ берүү жөндөмүн арттыруу; - Сыңдоо жана өзүн-өзү сыңдоо; - Алган билимин практикада колдоно алуу; - Илимий жетекчи менен изилдөө иштерин жүргүзө билүү; - Чыгармачылык менен иштеп, билимин өз алдынча өркүндөтө алуу; - Өз ишинин натыйжасын көрө билүү; - Ишке жоопкерчилик менен мамиле кылуу; - Окутуунун жаны технологияларын мыкты өздөштүрүү.
Дисциплинанын мааниси	Киришүү. Этнографиянын жалпы илимдик жана социалдык мааниси. Этнографиялык мекемелер жана алардын типтери. Этнография боюнча коомдор жана басылмалар. Этнография илиминин түшүнүк аппараты. Этнографияда этносторду классификациялоонун түрлөрү Дүйнө элдеринин чарба-маданият типтери. Чет өлкөлөр этнографиясындагы негизги школалар жана багыттар. Этнографиядагы советтик школа. Чет өлкөлөр этнографиясындагы эволюциялык школа. Чет өлкөлөр этнографиясындагы антиэволюциялык школалар. Чет өлкөлөр этнографиясындагы учурдагы теориялык багыттар. Ааламдын этникалык картасы жана учурдагы этникалык процесстер. Статистикалык материалдар менен иштөө.
Окуу иштеринин түрлөрү	-Лекциялар, талкулоо-лекциялары, конференция-

	лекциялары; слайддарды колдонуу менен ачык өтүлүүчү (Power Point) лекциялары; -Интерактивдик усулдар колдонулган семинардык сабактар: КОӨ (критикалык ойлонуунуну өнүктүрүү), салыштырмалуулук анализ ыкмасын колдонуунун негизинде «мээнин чабуулга алынышы»; -актуалдуу тарыхый темалар боюнча кыргыз коомунун өнүгүшүнүн байланыштуу илимий чөйрө жана саясий коом өкүлдөрү менен ачык дебаттарды, пресс-конференцияларды өткөрүү; -кыргыздардын улуттук өздүк ан-сезиминин өзгөчөлүгүнө жараша проблемаларды көтөрүү, аларды анализдөө, жалпылоо боюнча талкуулоолорду өткөрүү; тарыхый материалдарды анализдөө, документтер менен иштөө.
Аралыктагы аттестациянын формалары	Сынак

Б.1.В.3.15. История первобытного общества

Дисциплинанын максаты	Адамзаттын келип чыгышы (антропогенез), коомдук (социогенез) пайда болушу жана ошондой эле тарыхый процесстин алгачкы этаптары жөнүндө илимий көз карашты калыптандыруу. Тарыхый, антропологтык билимдерди өздөштүрүү. Тарыхый жана социомаданий түшүнүктөр менен тааныштыруу (адам, социалдык структура, маданият, уруу, жамаат, мезгилдештирүү тарыхый булак). Адамзаттын тарыхын эң байыркы доордон тартып алгачкы цивилизациялар пайда болгонго чейинки мезгилди үйрөнүү.
Окуу планында дисциплинанын орду	Б.3 В.15.
Калыптануучу компетенциялар	СЛК-4; ОК-6; ПК-11; ПК-12;
Окутуунун жыйынтыгында РО	Знать (билүүсү) -Гуманитардык жалпы илимий билимдердин негизги түшүнүктөрүнүн, терминдерин (адам, коом, маданият, уруу, урук жамаат, мамлекет ж.б) -Адамдын дүйнөдөгү (жаратылышта) ордун, адамдын, коомдун түзүлүшүндөгү негизги этаптарын билүүсү керек Уметь (жөндөмдөрү) - Алгачкы жамааттык коомдун өзгөчөлүгүн, анын мезгилдерге бөлүнүүсүн адамзаттын ата бабаларынын негизги социалдык жана маданий институттук жамааттык коомдон цивилизацияга өтүүдөгү негизги закон ченемдүүлүктөрдү аткара билүүсү керек. Владеть (ээ болуусу) Адамдын, коомдун келип чыгуусу боюнча ар түрдүү илимий

	көз караштарды ,концепцияларды түшүнө билип ,анализ жасоону өз алдынча маалыматтарды изденүүдө түрдүү ресурстарды колдонууну өздөштүрөт. Жалпы илимий ,гуманитардык ,тарыхый билимдерди –тарых курсун үйрөнүүдө колдоно билилүүсү илимдин ар кайсы тармактарынан алган билимдерин конкреттүү проблемаларды анализдөөдө колдууга жөндөмдүү болуусу зарыл
Дисциплинанын мааниси	- Алгачкы общиналык коом Алгачкы общиналык коом предметинин маселелери Алгачкы общиналык коомду таанып билүү дүйнө көз караша идиологиялык жана практикалык мааниси хронология жана мезгилдештирүү.Прообщина эпохасы.Антропогенез–адам баласынын пайда болушу. Антропоморфтук маймылдар,приматтар,гоминдер,австролопитектер ,неандерта лдар . Уруулук –общиналык бирикме .Бийликти уюштуруу .Руханий маданият.Тилди өздөштүрүү. Алгачкы практикалык илимдердин жана диник көз караштартын көрүнүштөрү .Кечки уруулук малчылардын жана дыйкандардын общинасы кошуп алуу чарбасынын өндүрүштүк чарбага өтүү.
Окуу иштеринин түрлөрү	-Лекциялар - талкулоо-лекциялары, конференция-лекциялары; слайддарды колдонуу менен сабак өтүү. -Интерактивдик усулдар колдонулган семинардык сабактар: КОӨ (критикалык ойлонууну өнүктүрүү), салыштырмалуулук анализ ыкмасын колдонуунун негизинде «мээнин чабуулга алынышы»; -актуалдуу тарыхый темалар боюнча талкуу кылуу.
Аралыктагы аттестациянын формалары	Сынак

**Аннотации дисциплин
вузовского компонента и элективных курсов.
по направлению 550400 Социально-экономического образования профиль подготовки История**

Код №	Наименование дисциплины по ГОС	Кредиты	Краткое содержание дисциплины
550400 Социально-экономического образования			
ГСЭ Б.1. КПВ 1.1.	Политология	2	Цель дисциплины: формирование у студентов системных знаний о политической сфере общественной жизни, что должно обеспечить умение самостоятельно анализировать политические явления и процессы, делать осознанный политический выбор, занимать активную жизненную позицию, а также помочь будущему специалисту в выработке собственного мировоззрения. Задачами изучения дисциплины являются: - освоение основных политических категорий; - формирование представлений о сущности власти, государства, гражданского общества, политических отношениях и процессах, политической культуре; - овладение навыками политического анализа общественной жизни, уметь их использовать в своей общественно-политической деятельности; - ознакомление с политическими особенностями и проблемами развития кыргызского общества. Пререквизиты: для успешного усвоения учебной дисциплины Политология роль государства и политических партий, важнейшие вопросы функционирования любого государства. Сущность политической власти, функции, субъекты и объекты власти, типы и формы политической системы. Краткое содержание курса: Политология как наука. Предмет и задачи политологии. Политика как общественное явление и объект исследования. Методы политологии. Политика как общественное явление. Политика как общественное явление и объект исследования. Сущность и

			происхождение термина политика. Функции политики. История политической мысли. Политические мыслители древности и античности. Политическая мысль средневековья и эпохи Возрождения. Развитие политической мысли в Новое время. Государство в политической системе. Государство как социально-политическая организация общества. Формы государственного устройства и правления. Правовое и социальное государство: ценности и принципы. Власть. Политическая власть. Понятие политической власти, ее сущность, содержание и формы власти. Легитимность. Разделение властей как теория и принцип. Политическая система общества. Политическая идеология. Понятие политической системы. Структура, функции и типологии политических систем. Особенности формирования политической системы Кыргызстана в 90-е годы. Политические режимы. Политический режим: понятие и признаки. Демократический режим. Тоталитарный режим. Авторитаризм. Человек и политика. Построение гражданского общества. Соотношение личности, общества, государства политической мысли. Политическая социализация политическое участие. Политическое лидерство. Права и свободы человека и гражданина. Политическая элита. Происхождение понятия политическая элита. Общее определение и причины существования элиты. Функции элиты. Политические партии и партийная система. Сущность, место и роль политических партий в жизни общества. Типология партий и партийных систем. Особенности становления партийной системы Кыргызстана. Политические конфликты и пути их разрешения. Политические конфликты: понятие, причины, функции, виды. Пути и методы разрешения политических конфликтов. Политические конфликты в современном кыргызском обществе: причины, динамика о особенности регулирования. Политическая культура. Содержание, структура и функции политической культуры. Уровни и типы политической культуры. Политическая культура современного кыргызского общества. Политическая модернизация. Развитие теорий политической модернизации. Сущность политической модернизации. Кризисы политического развития. Современный этап социально-политического развития Кыргызстана. Политическое прогнозирование. Сущность
--	--	--	---

			политического прогнозирования. Объективные основы политического прогнозирования. Некоторые формы политического прогнозирования. Мировая политика и международные отношения. Субъекты мировой политики. Понятие и принципы международных отношений. Современные тенденции развития международных отношений. Постреквизиты: основы права о сущности государственного и политического строя в Кыргызстане, функции высших государственных органов и порядок их формирования. Результат обучения (компетенции, знание, умение, навыки): Формируемые компетенции: а) универсальными: Способен критически оценивать и использовать научные знания об окружающем мире, ориентироваться в ценностях жизни, культуры и занимать активную гражданскую позицию, проявлять уважение к людям и толерантность ОК–1. -социально-личностными и общекультурными (СЛК): Способен обеспечить достижение целей в профессиональной деятельности отдельных лиц или групп СЛК-1. б) профессиональными компетенциями (ПК): -способен использовать систематизированные теоретические и практические знания гуманитарных, социальных и экономических наук при решении социальных и профессиональных задач (ПК-6). знать: - предмет и структуру политологии; - наиболее важные для современного специалиста закономерности развития политической системы; - основные теоретические положения политологии как науки. уметь: - ориентироваться в системе политических знаний; - решать проблемы в рамках конкретных ситуаций используя весь арсенал теорий
--	--	--	---

			политологии; - интерпретировать проблемы на основе законов развития политической системы; - применять категории, принципы, методы политологии в деятельности. Владеть: - навыками политического анализа различных ситуаций; - свободно располагать арсеналом методов политологии; - навыками доказывания и аргументации при помощи знаний об обществе как многомерной политической системе. - использовать методы современной политической науки и политического анализа; - понимать, излагать и критически анализировать базовую общеполитологическую информацию; - способностью использовать теоретические общеполитологические знания на практике.
ГСЭ Б.1. КПВ 1.2.	Экономика	2	Цель дисциплины: формирование у будущих высококвалифицированных научных и профессиональных кадров экономического мышления и развития способности использовать знания, умения, навыки экономического анализа в профессиональной деятельности. Реализация данной цели предполагает необходимость решения следующих взаимосвязанных задач: - изучить основы экономики; - сформировать представление о важнейших направлениях экономической теории в областях ее применения на микроэкономическом и макроэкономическом уровне; - сформировать умение применять полученные знания для решения прикладных задач; - развивать умение правильно ориентироваться, вырабатывать рациональное экономическое поведение в условиях современной экономики; - выработать навыки самостоятельной работы с учебной и методической литературой.

			Дисциплина Экономика является одной из общих гуманитарных и социально-экономических учебных дисциплин для подготовки студентов по неэкономическим специальностям. Данная учебная дисциплина включена в раздел Б.1.В.2. Гуманитарный, социальный и экономический цикл основной образовательной программы по направлению 540200 Социальная работа и относится к вариативной части. Осваивается на 2 курсе, 4 семестр. Экономика как наука имеет большое мировоззренческое значение, поскольку вводит в круг знаний, описывающих рациональное поведение самостоятельных экономических агентов, и имеет практическое применение каждым человеком в его жизни. Теоретической основой дисциплины Экономика являются достижения мировой и отечественной экономической мысли. Преподавание дисциплины базируется на знаниях, полученных студентами в средней школе (или учреждениях начального и среднего профессионального образования). Курс Экономика взаимосвязан с курсами Отечественная история, Правоведение, Психология, Социология, Философия и др. Дисциплина Экономика ориентирована на формирование знания фундаментальных основ микро- и макроэкономики и целостного представления об экономике. Процесс изучения дисциплины направлен на формирование следующих компетенций: а) универсальными: 1) общенаучными (ОК): -способностью критически оценивать и использовать научные знания об окружающем мире, ориентироваться в ценностях жизни, культуры и занимать активную гражданскую позицию, проявлять уважение к людям и толерантность-(ОК-1); - инструментальными (ИК): - способностью приобретать и применять новые знания с использованием информационных технологий для решения сложных проблем для решения в области
--	--	--	---

			работы и обучения – (ИК-2); - <i>социально-личностными и общекультурными (СЛК)</i>: --способен обеспечить достижение целей в профессиональной деятельности отдельных лиц или групп-(СЛК-1); В результате изучения дисциплины студенты должны: знать: • предмет и методы экономики; • общие закономерности экономической организации общества: механизм функционирования рынка, поведение производителей и потребителей на рынке, организационные формы предпринимательской деятельности, рынки ресурсов и распределение доходов; • сущность проблем национальной экономики в целом, экономическую роль государства и основные инструменты стабилизации экономики; уметь: • использовать принцип альтернативной ценности для объяснения экономического выбора различных экономических агентов; • определять параметры равновесия рынка по данным о предложении и спросе; • демонстрировать влияние различных неценовых факторов (детерминантов) спроса и предложения на рыночное равновесие; • прогнозировать изменение равновесных цен и количеств на рынке под воздействием различных комбинаций изменения спроса и предложения; • рассчитывать показатели эластичности спроса и предложения, объяснять принципы использования показателей эластичности спроса в планировании рыночной политики фирм; • показывать влияние государственного ценообразования на объем продаж на конкурентных рынках конечной продукции и труда; • определять показатели производительности труда по данным о зависимости выпуска от объема использования труда; • объяснять связь между зависимостью выпуска от количества используемого
--	--	--	---

			труда (средний и предельный продукт труда) и показателями средней и предельной производительности труда; • определять показатели затрат фирмы на весь объем выпуска и на единицу продукции по данным о зависимости выпуска от объема использования труда и ставке заработной платы, а также по данным о стоимости оборудования и используемой схеме амортизации; • определять экономические затраты и экономическую прибыль фирм по данным о бухгалтерских затратах, выручке и альтернативной ценности собственных ресурсов фирмы; • определять оптимальный (максимизирующий прибыль) выпуск фирмы по данным о динамике затрат с изменением выпуска и зависимости цены ее продукции от объема продаж; • определять оптимальную величину спроса фирмы на труд по данным о зависимости выпуска от объема использования труда и ставке заработной платы; • определять предложение готовой продукции и спрос на переменный ресурс фирмы, приобретающей труд и продающей готовую продукцию на рынках совершенной конкуренции; • объяснять основные различия между типами рынков, показывать связь между признаками рынка и уровнем монопольной власти действующих на нем фирм; • показывать особенности политики и принципов конкурентоспособности продукции фирм, действующих на рынках разных типов – совершенной конкуренции, монополии, монополистической конкуренции и олигополии; владеть навыками: • письменного аргументированного изложения собственной точки зрения по проблемам современной экономики; • ведения дискуссии и полемики по вопросам функционирования рыночной системы, эффективного производства и функционирования фирмы в конкретных экономических условиях; макроэкономической политики;
--	--	--	---

			экономического анализа и критического восприятия экономической информации о тенденциях развития национальной и мировой экономики.
МЭН Б.1.КПВ 2.1	Демография	2	Цель дисциплины: Демография состоит в том, чтобы ознакомить студентов с основными понятиями, положениями, тенденциями современного развития демографических процессов, научить их применять полученные знания на практике. Задачи учебного курса: - Научить студентов анализировать демографические процессы и демографическую обстановку, - ознакомить с источниками данных о населении, дать знания по основным демографическим процессам, - изучить тенденции и факторы основных демографических процессов, приобрести первоначальные знания в области социологического анализа демографических процессов, - уяснить особенности демографической ситуации и тенденции ее развития в мире, в суверенном Кыргызстане целом и ее регионах. Пререквизиты: Для освоения дисциплины демографии, обучающиеся используют знания, умения, навыки, способы деятельности и установки, сформированные в ходе изучения дисциплин общеобразовательной программы по следующим предметам: История, Философия, Политология. Основной базой для обучения являются знания, умения, навыки, способы деятельности и установки, сформированные в ходе изучения дисциплин программы высшего образования, и в первую очередь – курса Основы политологии, Культурология, Философии. Кроме того, используются базовые знания по дисциплинам, изучаемым одновременно с геополитикой: политология, социология, история. Краткое содержание курса: Демография – это направление в политической теории, занимающееся изучением того, как распределяются и перераспределяются сферы влияния и контроля в мире. Данное понятие имеет разные определения, многие из которых устарели или являются специфичными для отдельных стран. Согласно другому распространённому определению, демография – это наука об использовании

			географических факторов и ресурсов для достижения поставленных целей в международной политике. Мощь государства, с точки зрения геополитики, определяется его территорией, географическим положением, наличием полезных ископаемых и других ресурсов, климатическими условиями, доступом к морю и прочими факторами. При этом основная цель государства заключается в том, чтобы увеличивать количество доступных ресурсов. Это значит, что данная дисциплина является не чисто теоретической. Её практический смысл заключается в том, чтобы расширять своё влияние и получать доступ к новым ресурсам. Постреквизиты: С практической точки зрения изучение истории позволяет проанализировать опыт предыдущих поколений, не повторять их ошибок и в полной мере освоить их достижения. с целью проверки гипотез и интерпретации данных, различных источников; владение знаниями о многообразии взглядов и теорий по тематике общественных наук; Результат обучения (компетенции, знание, умение, навыки): Формируемые компетенции: ОК-1, ПК-6, ПК-11. знать: - основные понятия и категории демографии - показатели естественного и механического движения населения - источники демографических данных - меры демографической политики Уметь: - использовать научные теории, концепции и подходы демографии в ходе профессиональной деятельности - анализировать и представлять фактические данные, готовить аналитическую информацию об исследуемых социальных группах, процессах и явлениях в демографии Владеть: - применять имеющиеся знания по демографии в своей профессиональной деятельности
--	--	--	---

			- использования показателей демографических процессов на основе объективной без ---- оценочной интерпретации эмпирических дан
Б.1.КПВ2.2	Историческая география	2	Цель дисциплины: разработка исторической географии, как единого процесса, составной части всемирной истории. Освоение студентами, будущими специалистами-историками нового поколения, реальной картины развития мира. При этом, уделить особое внимание географии Кыргызстана, как важной составной части исторической географии мира. Задачи изучения дисциплины: - развитие междисциплинарных связей. - способствовать освоению обучающимися междисциплинарных связей истории и географии - освоение обучающимися проблематики ландшафтной истории - изучить проблемы геологических периодов в истории Земли их взаимосвязи, преемственности. Пререквизиты: Для освоения данной дисциплины необходимы знания, умения и навыки, приобретённые при изучении следующих дисциплин: История Кыргызстана, Всемирная история, Вспомогательные исторические дисциплины, Источниковедение и историография. Краткое содержание курса: Историческая география – это специальная историческая дисциплина, изучающая влияние географической среды на развитие человеческого общества. Историческая география как самостоятельная научная дисциплина включает следующие главные элементы: физическую географию, географию населения, экономическую географию, политическую географию и географию культуры. Постреквизиты: Знания, умения и навыки, полученные при изучении дисциплины необходимы для освоения следующих дисциплин: фундаментальные проблемы отечественной истории, Фундаментальные проблемы всемирной истории. Результат обучения (компетенции, знание, умение, навыки): Формируемые компетенции: ИК-1, ПК-8, В результате изучения данной дисциплины студенты должны:

			иметь представление о: – Возникновение географии как науки, ее сущность и предмет, сведения об истории науки, выдающихся ученых-географов. знать: конкретные данные по исторической географии, географические характеристики отдельных исторических мест; уметь: применять понятийный аппарат, уметь применять данные по географии в исторической науке и междисциплинарных исследованиях. приобрести практические навыки: – применения географических знаний в исследовательской работе; быть компетентным: – использовать полученные знания в научно-исследовательской и педагогической деятельности.
Специальные исторические дисциплины			
Б.1. КПВ3.1.1.	Нумизматика и хронология	2	Цель дисциплины: Вспомогательные исторические дисциплины такие как хронология и нумизматика являются неотъемлемой частью исторической науки. Знания в различных областях этих дисциплин необходимы для реального воспроизведения исторических событий и их места, и времени в мировой истории. В значительной степени вспомогательные исторические дисциплины обогащают известные данные, дают возможность увидеть исторические события в перспективе и с различных ракурсов. Пререквизиты: Для освоения данной дисциплины необходимы знания, умения и навыки, приобретённые при изучении следующих дисциплин: - История древнего мира - Историческое краеведение - История Кыргызстана. Краткое содержание курса: вспомогательные исторические дисциплины) — относительно самостоятельные отрасли исторической науки, которые своими специфическими методами изучают определённые виды или отдельные стороны

			формы и содержания исторических источников. К вспомогательным историческим дисциплинам традиционно относят нумизматику и хронологию. Иногда к числу вспомогательных исторических дисциплин относят особые разделы исторической науки (историографию, методологию истории) или даже специальные исторические науки (археологию или, реже, — этнографию). Постреквизиты: Знания, умения и навыки, полученные при изучении дисциплины необходимы для освоения следующих дисциплин: - Теоретическое источниковедение Результат обучения (компетенции, знание, умение, навыки): Формируемые компетенции: СЛК-1, ПК-9, ПК-11, ПК-13. знать: - методику работы с источниками; - историю развития каждой из ВИД; уметь: - датировать источники; - находить место и время каждого исторического события, в чем ему и помогают знания в области вспомогательных исторических дисциплин; - строить свои выводы на материале исторических источников; - различать и использовать методические приемы вспомогательных исторических дисциплин. приобрести полученные навыки: - использовать полученные знания из различных вспомогательных дисциплин для восстановления достоверной исторической действительности, - определения места и времени каждого события.
Б.1. КПВ3.1.2.	История тюркских народов	4	Цель дисциплины: Сформировать у студентов научное представление о процессе становления и развития тюркского народа, изучение истории тюрков как составной части всемирной истории. Практическая цель – воспитание патриотизма и формирование исторического сознания. Выработка у студентов способности научно анализировать социально значимые проблемы и процессы, умение использовать на

			практике методы гуманитарных, социальных, экономических, исторических, филологических наук в различных видах профессиональной и социальной деятельности, связанной с изучением тюркских народов; Пререквизиты: Изучение курса История Кыргызстана базируется на знаниях студентов основ древней и средневековой истории, археологии, этнологии, истории первобытного строя, умениях работать по карте. Владеть основным категориальным аппаратом социальных наук (общество, человек, ценности, индивид, прогресс, развитие). Краткое содержание курса: Туркестан очаг древнетюркской цивилизации. Первые следы пребывания и поселения людей на территории тюркоязычных народов. Этнополитическая картина в Туркестане в сако-сарматский период. Государство Усунь. Проблемы этнокультурных связей усуней и Ашина. Канглы. Роль канглы в этногенезе тюркских народов. Хунны-гунны. Великое переселение народов. Место хуннов-гуннов в этногенезе тюрков. Происхождение древних тюрков. Классификация периодов формирования и становления тюркских языков. Исторические исследования о происхождении древних тюрков. Научные концепции и гипотезы. Тюркские народы в новейшее время. Февральская революция 1917 г. и тюрко-мусульманская политическая элита России. Национальные политические организации тюрко-мусульманских народов («Шуро-и- ислами, «Шуро-и- улема», «Курултай», Всероссийский мусульманский совет, «Муссават», «Алаш» и др.). Деятельность тюрко-мусульманской политической элиты (А.Топчибашев, А.Цаликов, А. Букейханов, М. Тынышпаев, С. Максудов, С. Алкин, М. Джафаров) в органах Временного правительства. Октябрьский переворот. Движение тюрко-мусульманских народов за реализацию права на самоопределение. Туркистон мухториати. Идель-Урал. Алаш-Орда. Провозглашение советской автономии Туркестана. Возникновение басмаческого движения и его сущность. Национально-территориальное размежевание Средней Азии. Тюрко-мусульманская политическая эмиграция. Деятельность зарубежных эмигрантских организаций в 20-30-х годах XX в.
--	--	--	--

			Тюркские народы Восточного Туркестана от «революции трех округов» до образования Восточно-туркестанской республики. События в Синьцзяне в 1930-е годы. Борьба уйгуров за независимость. Распад СССР и образование независимых тюркских государств Взаимоотношения тюркских народов на современном этапе. Постреквизиты: В строгом смысле «история» является описанием событий прошлого, отражённых в письменных источниках. Но это описание может основываться и на других источниках, в частности, археологических, антропологических, топонимических, этнологических и этнографических. В преподавании истории Казахстана Вам могут понадобиться ваши знания по истории тюркских народов Результат обучения (компетенции, знание, умение, навыки): Формируемые компетенции: ПК-9, ПК-13. знать: - важнейшие этапы истории тюркских народов их роль и место мировой и российской истории; - закономерности развития истории тюркских народов и особенности функционирования тюркских обществ на различных этапах развития в условиях различных цивилизаций; - роль и место тюркской истории и культуры в мировой и российской цивилизации; 2. должен уметь: - ориентироваться в особенностях истории тюркских народов и государств в системе гуманитарного знания и истории Евразии и Российской Федерации, Центральной Азии; - применять полученные знания в области научных исследований, профессиональной и педагогической деятельности; - излагать устно и письменно свои исследовательские гипотезы, и выводы; владеть: - терминологическим аппаратом данной дисциплины; - навыками выступления перед аудиторией; - методами сбора и анализа источников и литературы, касающихся
--	--	--	---

			истории тюркских народов и государств;
Б.1. КПВ3.1.3.	Введение в историческую специальность	2	Цель дисциплины: Формирование у студентов через введение в специальность «история» необходимой информации об избранной ими профессии историка, ее основных достоинствах и путях развития с древнейших времен до настоящего времени. Возникновение историзма было одним из величайших событий в духовной жизни человечества. Благодаря этому человечество оказалось в состоянии воспринимать и оценивать опыт прошлого, правильно оценивать события настоящего и намечать планы строительства будущего. Помочь студентам адаптироваться к вузовской системе, обучить формам и методам кредитной системы обучения. Задачи курса: Привить навыки самостоятельной работы с учебной и научной литературой. Правильное оформление СРС (рефераты, доклады, конспекты, аннотации, рецензии и т.д.) Привить навыки устного изложения материала, мастерство публичного выступления, умение держать себя перед аудиторией. Пререквизиты: Для изучения дисциплины «Введение в специальность» студенты могут использовать знания, полученные в общеобразовательных школах, гуманитарных лицеях, колледжах. Краткое содержание курса: Данная дисциплина помогает студентам адаптироваться к вузовской системе, обучает формам и методам при кредитной системе, работе с научной и учебной литературой, в научно-исследовательской работе, навыкам самостоятельной работы с литературой, пользоваться услугами научной библиотеки, Интернетом. Умению писать конспекты, рефераты, отзывы, рецензии, аннотации, прививает навыки устной презентации самостоятельных работ, мастерству публичного выступления Постреквизиты: Курс тесно связан с такими дисциплинами как: история, социология, политология, экономика и другими социально-экономическими дисциплинами. Результат обучения (компетенции, знание, умение, навыки): Формируемые компетенции: ОК-1, ИК-1, знать: содержание процессов самоорганизации и самообразования, их особенностей

			и технологий реализации, исходя из целей совершенствования профессиональной деятельности в контексте дисциплины введение в специальность, - теоретические основы информационной деятельности в контексте дисциплины введение в специальность, - приемы и способы организации исследовательской деятельности в контексте дисциплины введение в специальность, - профессиональные задачи в области научноисследовательской деятельности в контексте дисциплины введение в специальность. уметь: планировать цели и устанавливать приоритеты при выборе способов принятия решений с учетом условий, средств, личностных возможностей и временной перспективы достижения в контексте дисциплины введение в специальность, -применять знания основных проблем документоведения и архивного дела в практической деятельности в контексте дисциплины введение в специальность. владеть: технологиями организации процесса самообразования в контексте дисциплины введение в специальность, - навыками самостоятельной работы с различными источниками информации в контексте дисциплины введение в специальность.
Б.1. КПВ3.2.1.	Спецкурс по истории Кыргызстана	4	Цель дисциплины: Дать объективные исторические знания об основных событиях и исторических личностях истории Кыргызстана в периоде независимости (с 1991 года по настоящее время), направить внимание обучающихся на проблемы становления и развития государственности в Кыргызстане, непрерывности и преемственности исторических процессов, довести до сознания обучающихся сущность фундаментальных проблем истории, обучить их научным методам исторического познания, сформировать у них научное мировоззрение и гражданскую позицию. Пререквизиты: Обучение дисциплине основано на знании следующих дисциплин: История Кыргызстана, История кыргызской государственности, История Кыргызстана (древние, средневековые, новые периоды). Задачи: -систематизация исторических знаний об основных событиях современной истории,

			формирующих научное мировоззрение и гражданскую позицию студента; - получение реального научно-исторического знания об истории Кыргызстана. - овладение студентами знаниями об основных моментах развития в социальной, экономической, политической, духовной и нравственной сферах Истории Кыргызстана в современности - воспитание студентов в духе патриотизма, уважения к своему Отечеству. - Повышение познавательного интереса к истории Кыргызстана; - развитие навыков критического мышления студентов; Краткое содержание курса: Распад СССР и исторические предпосылки становление независимой Кыргызской Республики. Изменения в общественно-политической жизни КР. Демократизация общественно-политической жизни КР. Образование СНГ. Конституционно-правовые реформы независимого Кыргызстана: трудности и исторические решения. Утверждение символов КР – флаг, герб, гимн. Образование политических партий. Кризисное состояние экономики Кыргызстана в начале независимости и переход к рыночным отношениям. Социально-ориентированное рыночный модель экономического развития в годы независимости. Начало, ход и итоги общеэкономических реформ в Кыргызстане (1991-2000 гг.). Положение в сфере образование, науки и культуры. Социальная политика Кыргызской Республики (1991-2000 гг.). Внешнеполитические, социально-экономические и культурные связи Кыргызстана. Сотрудничество в сфере безопасности, Аксыйское событие 2002 года: причины, ход и последствия. Баткенский инцидент. Политическое развитие Кыргызстана после «мартовского событие» 24 марта 2005 года. Апрельское событие 2010 года. Июньское событие 2010 года. Политическая, социально-экономическая и культурная жизнь Кыргызстана после Апрельского событие. Внешнеполитические, социально-экономические и культурные связи Кыргызстана (1991-2021 гг.) Постреквизиты: С практической точки зрения изучение истории позволяет проанализировать опыт предыдущих поколений, не повторять их ошибок и в полной мере освоить их достижения. с целью проверки гипотез и интерпретации данных, различных источников; владение знаниями о многообразии взглядов и теорий по
--	--	--	--

			тематике общественных наук; Формируемые компетенции: ПК-7; ПК-8; ПК-9 Результат обучения (компетенции, знание, умение, навыки): РО 3, РО 9 Знать: • важнейшие факты и события в истории суверенного Кыргызстана; • понимать закономерности и особенности социально-экономического, политического, культурного развития • знать место и роль исторических личностей в историю. уметь: • анализировать закономерности социально-экономического, культурного и политического развития нашей страны и ее народов, проявляющихся в конкретно исторических событиях, фактах и личностях. • способен объяснить исторические термины по теме; • уметь определять хронологию исторических событий; • умение оценивать деятельность исторических личностей; • использование современных информационных технологий, в том числе устных и письменных. владеть: • овладение умениями и навыками поиска, систематизации и комплексного анализа исторической информации; • способностью применять в исторических исследованиях базовые знания курса отечественной истории. применять полученные знания на практике. • освоить приемы дискуссии; • овладеть приемами риторики;
Б.1. КПВ3.2.2.	Геополитика	4	Цель дисциплины: Цель преподавания дисциплины: на основе современных достижений отечественной и зарубежной историографии студент должен усвоить логику изменения геополитических процессов XX-XXI века, их закономерности и тенденции развития. Пререквизиты: История дипломатии, История международных отношений в

		новое время, История международных отношений в новейшее время. Краткое содержание курса: Геополитика – наука о контроле над пространством, внешняя политика государства, опирающаяся на учет географических данных. Геополитика представляет собой дисциплину, взвешивающую и оценивающую конкретную ситуацию, в которой находится государство, она всегда нацелена на будущее. Она анализирует основные направления, теории, концепции, модели и гипотезы политического развития. Современная геополитика представляет собой одну из сфер политологии XX и XXI веков. Постреквизиты: Современные проблемы международных отношений, Внешняя политика КР. Формируемые компетенции: ОК-1, ПК-8, ПК-11, ПК-13. Задачи изучения дисциплины: В ходе изучения данной дисциплины необходимо решить задачи формирования у студентов следующих представлений: - о теоретико-методологических основах геополитики как науки; - об истории развития геополитических учений, - о современной парадигме геополитики как науки; - об основных концептуальных подходах в современной геополитике; - о геополитических доктринах стран и регионов мира; - о новых факторах, обусловивших необходимость разработки геополитической доктрины Кыргызстана, определяющей ее положение в современном мире после распада СССР. В результате освоения содержания дисциплины Геополитика студент должен знать: - закономерности функционирования мирового сообщества как открытой системы; - объективные тенденции экономического, социального и политического развития страны, региона, мира; - динамику изменений, происходящих в мире; уметь:
--	--	---

			- содержательный анализ геополитической структуры современного мира, - определять взаимодействие политических и военно-стратегических процессов и их экономическое содержание; владеть: методами и приемами исследований геополитических проблем, методикой геополитического анализа. Современные проблемы международных отношений, Внешняя политика КР.
Б.1. КПВ3.2.3.	История международных отношений	2	Цель дисциплины: Для целостного представления истории международных отношений и внешней политики содержание курса включает основные этапы и закономерности развития этого многовекового процесса, выделяя основные события внешнеполитической истории ведущих государств мира, крупных регионов. Особо обращается внимание на роль дипломатии, ее особенностей, на методы и средства ведения внешней политики. Не менее важно рассмотрение процесса принятия решений и проведения их в жизнь политическими лидерами и главами внешнеполитических ведомств. Наряду с этим важное значение уделяется теоретическому осмыслению накопленного фактического материала. При изучении данного курса студенты опираются на уже приобретенные знания в ходе изучения курсов Новая и новейшая история стран Европы и Америки, История стран Азии и Африки, Пререквизиты: для усвоения базовой дисциплины обязательного компонента История международных отношений в новое время Краткое содержание курса: Международные отношения — совокупность политических, экономических, идеологических, правовых, дипломатических и иных связей и взаимоотношений между государствами и системами государств, между основными классами, основными социальными, экономическими, политическими силами, организациями и общественными движениями, действующими на мировой арене, то есть между народами в самом широком смысле этого слова. Исторически международные отношения складывались и развивались как

			отношения, прежде всего, межгосударственные; возникновение явления международных отношений связано с возникновением института государства, а изменение их характера на разных этапах исторического развития в значительной степени определялось эволюцией государства. Постреквизиты: знания, навыки и умения, полученные при изучении курса История международных отношений в новое время, являются основой в изучении базовых и специальных дисциплин типового учебного плана специальности и дисциплин компонента по выбору: - История стран Западной Европы и Америки в новое время; - История стран Азии и Африки в новое время; Результат обучения: - изучение студентами истории международных отношений в новое; - выявление основных тенденций международных отношений в указанные периоды; - развитие у студентов целостного понимания истории международных отношений с середины XVII века и до Первой мировой войны. - умение оперировать полученными знаниями и освоение навыков самостоятельного анализа проблем, относящихся к истории международных отношений. Формируемые компетенции: ИК-1, ПК-7, ПК-11, ПК-13. знать: студент должен: -знать фактический материал в рамках программы средней школы; -опираться на фактический материал курсов История древнего мира, История средних веков; -иметь навыки работы с источниками, материалом; -уметь устанавливать причинно-следственную связь между историческими явлениями.
Б.1. КПВ3.2.4.	Методология организации самостоятельной работы	2	Цель дисциплины: Целью преподавания Методология организации самостоятельной работы является овладение фундаментальными знаниями, профессиональными умениями и навыками по профилю изучаемой дисциплины, опытом творческой, исследовательской деятельности. Самостоятельная работа

			способствует развитию самостоятельности, ответственности и организованности, творческого подхода к решению проблем учебного и профессионального уровней. Методы организации самостоятельной работы студентов. Самостоятельная работа студента является одной из важнейших составляющих учебного процесса, в ходе которой происходит формирование навыков, умений и знаний, и в дальнейшем обеспечивается усвоение студентом приемов познавательной деятельности, интерес к творческой работе и, в конечном итоге, способность решать учебные и научные задачи. Методологическую основу самостоятельной работы студентов составляет деятельности подход, когда цели обучения ориентированы на формирование умений решать типовые и нетиповые задачи, т. е. на реальные ситуации, где студентам надо проявить знание конкретной дисциплины. Краткое содержание курса: Введение. Цели и основные задачи самостоятельной работы студентов. Организация и планирование самостоятельной работы студентов. Контроль самостоятельной работы студентов. Условия эффективности самостоятельной работы студентов. Методические рекомендации преподавателю по составлению методических рекомендаций по СРС. Общие правила при организации и проведении самостоятельной работы студентов по дисциплине. Виды самостоятельной работы студентов и методические рекомендации по их выполнению. Примерная структура методических рекомендаций по организации и планированию самостоятельной работы студентов по дисциплине. Результаты методологии организации самостоятельной работы: – краткое изложение (при конспектировании) основных теоретических положений темы; – логичность изложения ответа; – уровень понимания изученного материала. Формируемые компетенции: ПК-3; ПК-4; ПК-8; Методы самостоятельной работы: Методы самостоятельной работы направлены на формирование и закрепление положительного отношения к учению и стимулирование активной познавательной деятельности обучаемых.
--	--	--	--

			Самостоятельная работа является обязательной для каждого студента, а ее объем определяется учебным планом. Для организации самостоятельной работы необходимы следующие условия: • готовность студентов к самостоятельному труду; • мотивация получения знаний; • наличие и доступность всего необходимого учебно-методического и справочного материала; • система регулярного контроля качества выполненной самостоятельной работы; • консультационная помощь преподавателя. Процесс организации самостоятельной работы включает в себя следующие этапы: • подготовительный (определение целей, составление программы, подготовка методического обеспечения); • основной (реализация программы, использование приемов поиска информации, усвоения, переработки, применения, передачи знаний, фиксирование результатов, самоорганизация процесса работы); • заключительный (оценка значимости и анализ результатов, их систематизация, оценка эффективности программы и приемов работы, выводы о направлениях оптимизации труда). Формы самостоятельной работы студентов и контроля выполнения. Самостоятельная работа студентов – планируемая учебная, учебно-исследовательская, научно-исследовательская работа студентов, выполняемая по заданию и при методическом руководстве преподавателя, но без его непосредственного участия в специально отведенное для этого аудиторное или внеаудиторное время. Знать: – систематизация и закрепление полученных теоретических знаний и практических умений студентов;
--	--	--	---

		– углубление и расширение теоретических знаний; – формирование умений использовать нормативную, правовую, справочную документацию и специальную литературу; – развитие познавательных способностей и активности студентов: творческой инициативы, самостоятельности, ответственности и организованности; – формирование самостоятельности мышления, способностей к саморазвитию, самосовершенствованию и самореализации; – развитие исследовательских умений; – использование материала, собранного и полученного в ходе самостоятельных занятий на семинарах, на практических и лабораторных занятиях, при написании курсовых и выпускной квалификационной работ, для эффективной подготовки к итоговым зачетам и экзаменам. Уметь: – решение задач и упражнений по образцу; – решение вариативных задач и упражнений; – выполнение чертежей, схем; – выполнение расчетно-графических работ; – решение ситуационных производственных (профессиональных) задач; – подготовка к деловым играм; – проектирование и моделирование разных видов и компонентов профессиональной деятельности; – подготовка курсовых и дипломных работ (проектов); Владеть: – чтение текста (учебника, первоисточника, дополнительной литературы); – составление плана текста; – конспектирование текста; – выписки из текста;
--	--	---

			– работа со словарями и справочниками: ознакомление с нормативными документами; – учебно-исследовательская работа;
Б.1. КПВ3.2.5.	История Центральной Азии	2	Цель дисциплины: – формирование систематизированных знаний по истории стран Центральной Азии, сформировать представление о различных вариантах политического строя, экономического развития и социальной традиции народов и стран Центральной Азии, изучить этнополитическую историю региона, экономические и культурные контакты и военные конфликты, основать целостное представление о культурном развитии народов и стран региона, формирование умений и навыков работы с научной литературой и источниками исторического характера. Пререквизиты: Для изучения дисциплины История Центральной Азии студенты могут использовать знания, полученные в общеобразовательных школах, гуманитарных лицеях, колледжах. Краткое содержание курса: История Центральной Азии касается истории различных народов, населявших Центральную Азию. Образ жизни этих людей определялся в первую очередь климатом и географией региона. Засушливость региона затрудняет ведение сельского хозяйства, а удаленность от моря отрезает его от значительной торговли. Таким образом, в регионе появилось несколько крупных городов. Кочевые конные народы степи тысячелетиями доминировали в этом регионе. Отношения между степными кочевниками и оседлыми народами в Центральной Азии и вокруг нее были отмечены конфликтом. С распадом Советского Союза в 1991 году независимость получили пять стран Центральной Азии — Казахстан, Узбекистан, Туркменистан, Кыргызстан и Таджикистан. Во всех новых государствах бывшие чиновники коммунистической партии сохранили власть в качестве местных лидеров, за частичным исключением Кыргызстана, который, несмотря на свержение трех постсоветских президентов в ходе народных восстаний, до сих пор не смог укрепить стабильную демократию. Постреквизиты: знания, навыки и умения, полученные при изучении курса История

			Центральной Азии, являются основой в изучении базовых и специальных дисциплин типового учебного плана специальности и дисциплин компонента по выбору: - история тюркских народов; Результат обучения (компетенции, знание, умение, навыки): Формируемые компетенции: ОК-1, ПК-1, ПК-5, знать: – об истории народов Центральной Азии, современной этнополитической и этнокультурной ситуации в регионах, о процессах развития основных институтов культуры традиционных обществ, закономерностях эволюции культур центрально азиатских регионов, – основные закономерности общественного развития стран Центральной Азии; уметь: – понимать движущие силы и закономерности исторического процесса, место человека в историческом процессе, политической организации общества, – использовать знания в исторических исследованиях регионов Центральной Азии, -толерантно воспринимать социальные и культурные различия, - уважительно и бережно относиться к историческому наследию и культурным традициям; владеть: -знаниями о процессах возрождения и развития культуры народов, - способность понимать движущие силы и закономерности исторического процесса, - относиться пониманием пространственных рамок исторических процессов и явлений.
Б.1. КПВ3.2.6.	Религия в общественно-политической жизни Кыргызстана	2	Цель дисциплины: с целью предупреждения конфликтов на религиозной почве государственные и религиозные органы должны принимать меры, направленные на выявление причин и условий конфликтов, а также их разрешение. Необходимо развивать взаимодействие с институтами гражданского общества, обеспечивать межкультурное и межрелигиозное взаимопонимание. Также важно осуществлять диалоги, способствующие противодействию нетерпимости и дискриминации по признаку религии или убеждений. В процессе преподавания религиоведческих дисциплин государственные и муниципальные образовательные организации рассматривают и преподносят учебные материалы в контексте развития

			общемировой, региональной и национальной культур. Государство поощряет создание и развитие научных направлений и институтов, изучающих историю религий в Кыргызстане и Центральной Азии, их историко-культурное наследие и деятельность религиозных организаций. Задачи дисциплины: Изучение истории развития религии в общеобразовательных организациях республики должно включать следующие задачи: – преподавание должно основываться на современных научно-методологических подходах; – предоставление знаний о мировых и традиционных для нашей страны религиях должно помочь ученикам в понимании мира, его культуры и духовной стороны жизни человека; – знание основ традиционных религий играет важную роль в формировании, поддержке и сохранении национальной идентичности, профилактике идеологии экстремизма и нетерпимости. Религиоведческое образование в общеобразовательных организациях страны должно стать составной частью гуманитарного образования, дать подрастающему поколению и молодежи объективные научные знания о религии, ее истории и роли в жизни человечества, культуре, духовно-нравственной сфере. Краткое содержание курса: Необходимо, не отождествляя религиозный экстремизм и терроризм с религией в целом, противодействовать ее радикальным формам. В Кыргызской Республике законом запрещаются радикальные религиозные идеологии, включающие публичную пропаганду смены конституционного строя, замены светской системы теократической. Возросший интерес к религии, ее роли в истории, культуре и повседневной жизни Кыргызстана породил массовую потребность в объективных научных знаниях о религии. Эту потребность призвана удовлетворять система светского религиоведческого образования в структуре школьного образования. Одним из приоритетных направлений государственной политики в религиозной сфере в том числе является повышение уровня религиоведческого
--	--	--	--

			образования и просвещения. Для этого государство должно внедрить в систему школьного образования изучение соответствующего предмета по религиоведению, разработать курсы повышения квалификации и переподготовки для учителей и сотрудников профильных государственных органов, институтов гражданского общества и других заинтересованных сторон. Актуальность изучения дисциплины: Кыргызская Республика как поликонфессиональное государство сталкивается с вызовами в сфере обеспечения гармоничного сосуществования религиозных объединений, права выбирать и исповедовать религиозные и иные убеждения. Данные вызовы проявляются в форме нетерпимости и дискриминации, связанных с вопросами миссионерской деятельности, захоронения граждан, поменявших религиозную принадлежность, а также бытовых и семейных конфликтов на религиозной почве. Нередко СМИ и социальные медиа становятся площадкой для проявления языка вражды, разжигания розни на религиозной основе, которые могут принимать радикальные формы. Пререквизиты: Для успешного освоения дисциплины студент должен иметь базовый уровень знаний по дисциплинам История, Философия, Культурология. Дисциплина Религиоведение имеет связи с дисциплинами Социология, Теория государства и права, История отечественного государства и права. Постреквизиты: С практической точки зрения изучение предмета религия в общественно-политической жизни Кыргызстана позволяет проанализировать опыт предыдущих поколений, не повторять их ошибок и в полной мере освоить их достижения. Знание истории помогает будущим высококвалифицированным специалистам глубже ощутить свое участие в жизни страны и обеспечивает условия для работы и социальной адаптации в обществе. Результат обучения (компетенции, знание, умение, навыки): Формируемые компетенции: ОК-1, ПК-6, ПК-11. знать: - наименования мировых религий и их основных ответвлений, крупнейших
--	--	--	--

			исторических национальных религий и новых религиозных движений; - понятийно-категориальный аппарат современной религиоведческой науки, термины, обозначающие базовые элементы религиозного мировоззрения и внутреннего устройства религиозных организаций; - основные научные концепции, касающиеся сущности религии и ее происхождения - важнейшие характерные черты религиозного мировоззрения и его отличия от нерелигиозного - историю развития религиозных верований человечества от первобытных культов до великих мировых религий; - особенности наиболее известных религий народов древности и существующих ныне крупнейших национальных религиозных традиций (иудаизм, индуизм и др.); - основные этапы исторической эволюции, базовые вероучительные положения и специфику богослужебного культа мировых религий (буддизма, христианства ислама), особенности существующих в рамках этих религий крупнейших конфессий, церквей и деноминаций; - основные отличительные черты новых религиозных движений XX – начала XXI вв. - классификацию и основные признаки типов конфессионально государственных отношений; - особенности религиозной политики и религиозного законодательства Кыргызстана и ведущих зарубежных стран. уметь: - грамотно употреблять религиоведческую терминологию и базовые понятия, относящиеся к внутренней религиозной (теологической) сфере; - аргументированно излагать собственную точку зрения по поводу существующих научных, философских и теологических подходов к религии, а также концепций ее происхождения, понимать роль и место религии в жизни общества, ее значение для формирования нравственных ориентиров личности, культурных ценностей, национальных традиций и государственно-правовых институтов; - ориентироваться в религиозной истории человечества и многообразии современных религиозных направлений - объяснять значение элементов и предметов религиозного культа, понимать основные принципы устройства религиозных организаций;
--	--	--	--

			- разбираться в отечественном законодательстве о свободе совести и религиозных объединениях; - анализировать и сопоставлять отечественный и зарубежный опыт в области правового регулирования религиозной сферы жизни и государственно-конфессиональных отношений. владеть: - терминологическим аппаратом современной религиоведческой науки; - понятиями, составляющими основу теологических доктрин мировых религий, обозначающими важнейшие элементы богослужебного культа и внутреннего устройства религиозных организаций; - методами научного анализа и научной классификации религиозных движений и явлений религиозной жизни; - навыками юридического анализа и правовой оценки различных аспектов деятельности религиозных организаций и их взаимоотношений с государством.
Б.1. КПВ3.2.7.	Риторика	2	Цель дисциплины: Современная Риторика-как учебная дисциплина направлена на подготовку студентов к овладению профессиональными необходимыми знаниями и умениями в области публичных выступлений. Риторика всегда в большей или меньшей степени прагматична. Стремление говорящего изменить поведение слушателя может касаться самых разных сторон его жизни: убедить голосовать за нужного кандидата в депутаты, склонить к принятию необходимого решения в сфере культурной или коммерческой деятельности, побудить к благотворительному деянию и т.п. Таких конкретных целей существует бесконечное множество, но в каждом случае воздействующая речь всегда направлена в сферу жизненных интересов и потребностей слушателя. Особенно велика роль профессионала речи в сфере культуры и общественной деятельности. Пререквизиты: Для освоения дисциплины Риторика обучающиеся используют знания, умения, навыки, способы деятельности и установки, сформированные в ходе изучения дисциплин общеобразовательной программы по следующим предметам: История, Обществознание, Основы права, Литература, Философия, Политология, Педагогика, Психология. Основной базой для обучения являются знания, умения,

			навыки, способы деятельности и установки, сформированные в ходе изучения дисциплин программы высшего образования, и в первую очередь – курса Основы политологии, Культурология, Философии. Кроме того, используются базовые знания по дисциплинам, изучаемым одновременно с Риторика: Политология, Культурология, История. Краткое содержание курса: Современные тенденции развития общества подталкивают нас к совершенствованию коммуникативных навыков. Умение ситуативно точно, кратко выразить свою мысль, грамотно её оформив, ценилось во все времена. Человек, владеющий искусством слова, привлекает внимание, он получает возможность влиять на слушателей. Способность мыслить нестандартно, рассматривать проблему с разных позиций, убедительно аргументировать свою точку зрения, выстраивать диалог с оппонентом – вот основные из тех навыков, которыми овладевает человек, изучающий риторику. Именно риторика, наряду с грамматикой и логикой, входила в триумвират свободных искусств, преподаваемых в античных лицах, а её изучение было делом престижа. Постреквизиты: Условием успешного освоения студентами дисциплины Социология являются следующие предметные результаты освоения основной образовательной программы высшего образования: - сформированность мировоззренческой, ценностно-смысловой сферы обучающихся, гражданской идентичности, поликультурности, толерантности, приверженности ценностям, - сформированность умений обобщать, анализировать и оценивать информацию: теории, концепции, факты, имеющие отношение к общественному развитию и роли личности в нем, с целью проверки гипотез и интерпретации данных, различных источников; владение знаниями о многообразии взглядов и теорий по тематике общественных наук; Формируемые компетенции: ОК-1; ОК-5; ОК-6; ИК-1; ИК-5; СЛК-5; ПК-11; ПК-17; Результат обучения (компетенции, знание, умение, навыки): знать: -основы ораторской деятельности;
--	--	--	---

			-историю возникновения и развития ораторского искусства; -способы убеждения; -разнообразные формы преимущества языкового воздействия на аудиторию с учетом особенности последней и в целях получения желаемого эффекта; -правила расположения аргументов; -правила и прием начала и концовка речи; методику ответов на вопросы слушателей; уметь: - обозначить замысел публичного выступления; -правильно сформулировать концепцию и тему, цели и задачи речи; -составить тезисный план выступления, использовать стилистический фигуры, -конструктивно вести дискуссию, спор, полемику с оппонентами, упреждая конфликты и конфликтные ситуации. владеть: -о вербальных и невербальных средствах речевого этикета, правильно построенных монологических текстах в профессиональной сфере общения на темы в соответствии с коммуникативными намерениями говорящего и ситуацией общения, установления речевого контакта, обмена информацией.
--	--	--	--

**Программа практики студентов по направлению подготовки бакалавриата
550400 Социально-экономическое образование профил подготовки «История»**

Аннотация

Практика является важнейшим звеном в системе профессиональной подготовки. Практика студентов выступает составной частью учебного процесса и предусмотрена Государственным образовательным стандартом по специальности «История», она проводится в период обучения после получения студентами базовых знаний по основам выбранной специальности и специализации. Деятельность студента-практиканта регламентируется требованиями государственного образовательного стандарта по специальности «История» и программой практики, утвержденной на заседании выпускающей кафедры и на методическом совета ЖАГУ. Практика также регламентируется уставом университета и должна соответствовать требованиям, предъявляемым к практике студентов специальности «История» выпускающей кафедрой требованиям подразделения университета - предполагаемой базы практики.

Кесиптик-базалык практика

Өндүрүштүк практиканын максаты	- Практикант-студенттерде окутуунун технологиялары, усулдары жана ыкмаларын өздөштүрүү, студенттерди мектеп коллективинде иштөөгө аралаштыруу, класстык коллектив жана андагы окуучулардын жаш өзгөчөлүктөрүнө жараша иш алып баруунун ыкмаларын, усулдарын өздөштүрүү, - Сабак өтүүнүн усулдарын, тарбиялык иштерди уюштуруунун жана өткөрүүнүн, сабактан тышкаркы иштерди өткөрүүнү үйрүтүү, - Тарыхый кружоктор менен иш алып баруу жөндөмдүүлүктөрүн арттыруу менен бирге буга чейин алган теориялык билимдерин иш жүзүндө бекемдөө болуп саналат.
Окуу планында практиканын орду	ГСЭ Кесиптик-базалык практиканы өтөө студенттер үчүн окуу планындагы дисциплиналар сыяктуу эле милдеттүү болуп, окуу планынын VII-семестринде, 8 кредит, 240 саат өлчөмүндө ишке ашырылат.
Өндүрүштүк практиканын РО	Практиканы өтөө менен студент төмөнкү компетенцияларды калыптандырат: ОК-1, ОК-3, ОК-4, ОК-8, ОК-9, ПК-1, ПК-2, ПК-3, ПК-4, ПК-6, ПК-8
Практиканын программасынын мааниси	<i>Тарых профили(бакалавриат)</i> боюнча окуган студенттер үчүн кесиптик-базалык практика алардын окуу процессинде алган теориялык жана практикалык билимдерин бышыктоодо жана

	зарыл болгон компетенцияларды калыптандырууда, практикалык жөндөмдөр менен ыктарды өздөштүрүүдө жана аларды өркүндөтүүдө маанилүү болуп эсептелет. Кесиптик-базалык практика студенттер окутуунун усулдары, ыкмалары жана жөндөмдүүлүктөрү тууралуу билимдерин кеңейтет, алардын үстүндө өз алдынча иштөөнү камсыз кылат, мектеп коллективи, тажрыйбалуу мугалимдердин ишмердүүлүктөрү менен таанышат, мектептердеги коомдук уюмдардын иш алып баруу тартиби менен эрежелерин үйрөтөт. Андан тышкары окуу жыл ичиндеги белгилүү күндөргө, даталарга карата тарыхый угууларды жана тарыхый кечелерди уюштурууну, өткөрүүнү үйрөнүшөт. Предметтик окуу куралдары менен каражаттарынын үстүндө иштөөнү жана аларды кесиптик өз ишмердүүлүгүндө пайдалана билүүнү калыптандырат.
Окуу иштеринин түрлөрү	- Баарлашуу, практиканын отчету, практика боюнча отчетту коргоо
Аттестациянын формалары	Сынак

Кесиптик-базалык практика

Өндүрүштүк практиканын максаты	- Практикант-студенттерде окутуунун технологиялары, усулдары жана ыкмаларын өздөштүрүү, студенттерди мектеп коллективинде иштөөгө аралаштыруу, класстык коллектив жана андагы окуучулардын жаш өзгөчөлүктөрүнө жараша иш алып баруунун ыкмаларын, усулдарын өздөштүрүү, - Сабак өтүүнүн усулдарын, тарбиялык иштерди уюштуруунун жана өткөрүүнүн, сабактан тышкаркы иштерди өткөрүүнү үйрүтүү, - Тарыхый кружоктор менен иш алып баруу жөндөмдүүлүктөрүн арттыруу менен бирге буга чейин алган теориялык билимдерин иш жүзүндө бекемдөө болуп саналат.
Окуу планында практиканын орду	ГСЭ Кесиптик-базалык практиканы өтөө студенттер үчүн окуу планындагы дисциплиналар сыяктуу эле милдеттүү болуп, окуу планынын VII-семестринде, 8 кредит, 240 саат өлчөмүндө ишке ашырылат.
Өндүрүштүк практиканын РО	Практиканы өтөө менен студент төмөнкү компетенцияларды калыптандырат: ОК-1, ИК-1,2, СЛК-1,ПК-1, ПК-2, ПК-3, ПК-4, ПК-6, ПК-8
Практиканын программасынын мааниси	<i>Тарых профили</i> (бакалавриат) боюнча окуган студенттер үчүн кесиптик-базалык практика алардын окуу процессинде алган теориялык жана практикалык билимдерин бышыктоодо жана зарыл болгон компетенцияларды калыптандырууда, практикалык жөндөмдөр менен ыктарды өздөштүрүүдө жана аларды

	өркүндөтүүдө маанилүү болуп эсептелет. Кесиптик-базалык практика студенттер окутуунун усулдары, ыкмалары жана жөндөмдүүлүктөрү тууралуу билимдерин кеңейтет, алардын үстүндө өз алдынча иштөөнү камсыз кылат, мектеп коллективи, тажрыйбалуу мугалимдердин ишмердүүлүктөрү менен таанышат, мектептердеги коомдук уюмдардын иш алып баруу тартиби менен эрежелерин үйрөтөт. Андан тышкары окуу жыл ичиндеги белгилүү күндөргө, даталарга карата тарыхый угууларды жана тарыхый кечелерди уюштурууну, өткөрүүнү үйрөнүшөт. Предметтик окуу куралдары менен каражаттарынын үстүндө иштөөнү жана аларды кесиптик өз ишмердүүлүгүндө пайдалана билүүнү калыптандырат.
Окуу иштеринин түрлөрү	- Баарлашуу, практиканын отчету, практика боюнча отчетту коргоо
Аттестациянын формалары	Сынак

Кесиптик-профилдик практика

Дисциплинанын коду	ВК?
Дисциплинанын аталышы	Кесиптик-профилдик практика
Жалпы сааты,кредити	8 кредита (240 саат)
Семестри	8 семестр.
Дисциплинанын максаты:	550 400 Социалдык-экономикалык билим берүү багыты - Тарых профили (бакалавриат) боюнча окуган студенттер үчүн кесиптик-профилдик практика алардын окуу процессинде алган теориялык жана практикалык билимдерин бышыктоого жана зарыл болгон компетенцияларды калыптандырууга, практикалык жөндөмдөр менен ыктарды өздөштүрүүгө жана аларды өркүндөтүүгө багытталган. Практиканын максаты: практикант-студенттерде бир кыйла өздөштүрүлүп калган окутуунун технологияларын, усулдарын жана ыкмаларын андан ары кеңейтүү, студенттерди мектеп коллективинде иштөөгө адаптациялоо, класстык коллектив жана андагы окуучулардын жаш өзгөчөлүктөрүнө жараша иш алып баруунун ыкмаларын, усулдарын дагы да болсо байытуу болуп саналат. Ошондой эле тарыхый кечелерди, белгилүү күндөрдү, майрамдык иш-чараларды өз алдынча өткөрүүнү жана өздөштүрүүнү максат кылат. Андан тышкары тарыхый кружоктор

	менен иш алып баруу жөндөмдүүлүктөрүн арттыруу менен бирге буга чейин алган теориялык билимдерин иш жүзүндө бекемдөө болуп саналат. Милдети: студент практиканттарда окутуунун усулдарын, ыкмаларын жана жөндөмдүүлүктөрүн арттыруу, бекемдөө, кеңейтүү, алардын үстүндө өз алдынча мугалим катары иштөөнү камсыз кылуу, мектеп коллективи, тажрыйбалуу мугалимдердин ишмердүүлүктөрүн өзүнө сиңирүү, мектептердеги коомдук уюмдар менен өз алдынча иштөөнү камсыз кылуу саналат. Андан тышкары окуу жыл ичиндеги белгилүү күндөргө, даталарга карата тарыхый угууларды жана тарыхый кечелерди уюштурууну, өткөрүүнү колго алуу аталган практиканын максаттарынын бири болуп саналат. Кесиптик-профилдик практика студенттердин предметтик окуу куралдары менен каражаттарынын үстүндө адис катары иштөөнү жана аларды кесиптик өз ишмердүүлүгүндө пайдалана билүүнү ишке ашырат. Практика окуу планына ылайык күндүзгү окуу бөлүмүндө VIII семестрде 5 жумалык мөөнөттө өткөрүлөт. Студенттерди практикага бөлүштүрүү жана аларга жетекчилерди дайындоо кафедра башчысынын (практика боюнча жооптуунун) рапортунун негизинде окуу жайдын ректорунун буйругу менен ишке ашырылат.
Калыптануучу компетенциялар:	ЖК-1,2,3,4,5,6,7,8,9,10; КК-1-11.
Жалпы илимий компетенция	ЖК-1. Маданияттуулук, сабырдуулугу, кубаттуулугу, тырышчаактыгы, аракетчилдиги, чыгармачылык менен мамиле кылуусу калыптанат; ЖК-2. Ар кандай окуяларга жана процесстерге сын коз менен карап, проблеманы чечүү жана коммуникативдик көндүмдөргө ээ болуу үчүн аракеттенүүсү артат; ЖК-3. Окуучуларга сабак берүүдө бир бутундук катары карап, өз ишенимдүүлүгүнүн өнүгүшү үчүн башка тараптар менен мамиле түзө алуу керек экендигин билет; ЖК-4. Практиканын журушундо ийрим же башка иштерге катышып, активдуу позицияны ээлөө; ЖК-5. Жетекчинин этикасына шайкеш келүү, ага карата мамиле кылууга ээ болот; ЖК-6. Мекеменин социалдык – экономикалык чөйрөсүнүн өзгөчөлүгүнө ыңгайлашат; ЖК-7. Чөйрөнүн мүмкүнчүлүктөрүнөн пайдалануу, жамааттын ар бир мүчөсү менен мамилешүүгө далалаттанат; ЖК-8. Үй-бүлөөнү таануу, ага тиешелүү түрдүү иш аракеттерди уюштуруп, балдардын өнүгүүсүнө жана ийгилигине салым кошуу үчүн биргеликте иштөөгө чакыруу, пландарды түзүү;

	ЖК-9. Уюшулган түрдүү тарбиялык иштерге ата-энелерди да тартууга жетишет; ЖК-10. Имердүүлүгүнүн сапатына жоопкерчиликти тарта алуусу;
Кесиптик компетенция	КК-1. Кесиптик таанып билүү жөндөмдүүлүктөрүнө ээ болушат; КК-2. Балдарын психологиялык, физиологиялык өзгөчөлүктөрүнө ылайык өтүлүп жаткан сабакка кызыкчылыгын ойготууну жана өнүктүрүүнү билет; КК-3. Окуучулардын сабака болгон кызыгуусун анализдейт; КК-4. Практика учурунда тарбиячы тарабынан аткарылуучу ишмердүүлүктөр жаатында маалыматтарга, жетишкендиктерге ээ болушат; КК-5. Билим берүү программаларын өз алдынча тандай алуусу жана аларга дидактикалык материалдарды талдап, педагогикалык рефлексин негизинде аларды окуу процессинде колдоно алуусу; КК-6. Сабактарды пландаштырып, сабактын план-конспектисин иштеп чыгат; КК-7. Өз ишмердүүлүгүндө укуктук-нормативдик-документтерди пайдалана билүүсү; КК-8. Сабакта пайдалануучу методикалык адабияттар, окуу куралдар, көрсөтмө жана техникалык каражаттарын колдонууну өздөштүрөт; КК-9. Жетекчинин ишине байкоо жүргүзүү, аны тандоо жана пландаштыруу кондумдорго ээ болот; КК-10. Окуу планына, предметтердин программаларына темаларынын дал келтирип окуу сабактарын пландаштыра алышы; КК-11. Окутуунун интерактивдүү формаларын жана усулдарын педагогикалык ишмердүүлүктө пайдалана алуусу; КК-12. Ата-энелер, коллегалар, социалдык партнерлор менен өз ара мамиле кура алуусу жана мектептин кызыкчылыгы менен милдеттерин коргой алуусу;
Практиканын мазмуну:	- Мектеп коллективи жана жамааты менен таанышуу. - Мектептердеги класстар менен таанышуу, тажрыйбалуу мугалимдердин ишмердүүлүктөрү менен таанышуу жана алардын иш чараларына катышуу, анализ берүү. - Окуу, тарбиялык сабактарды өтүү, ата-энелер менен иштөө жана сабактан тышкаркы иштердин план-программаларын тактоо. - Окуу, тарбиялык иштердин программаларын түзүү, -Тарых кабинети жана аны жасалгалоо. -Тарых кружоктору, анын программалары менен иштөө; - Экскурсиялык иштерди жетектөө жана ишке ашыруу. - Класстагы балдардын психологиялык, физиологиялык калыптануусун көзөмөлдөө жана практика жетекчисинин тапшырмаларын аткаруу; - Календардык план түзүү. Бөлүнгөн предметтер боюнча план-конспект жазуу.

	- Кесипкөй мугалимдердин сабактарына катышып, анализ берүү. Практиканын сонунда отчет тапшыруу. Мугалимдик кесипке даярдык.
Текшерүүнү форымасы	Экзамен.

Музей-архивдик практика

Өндүрүштүк практиканын максаты	- Практикант-студенттерге документтерди сактоо жана пайдалануу системасынын практикалык багыттарынын өнүгүшү жөнүндөгү негизги түшүнүктөрдү берүү. Музей-архив фонддору, музей иши, архив иши, документтер менен экспонаттардын катталышы жана сакталышы, алар менен иштөө, аларды тарыхый булак катары пайдалануу жөнүндөгү алган теориялык билимдерин иш жүзүндө бекемдөө.
Окуу планында практиканын орду	ГСЭ Музей-архивдик практиканы өтөө студенттер үчүн окуу планындагы дисциплиналар сыяктуу эле милдеттүү болуп, окуу планынын VII-семестринде, 8 кредит, 240 саат өлчөмүндө ишке ашырылат.
Өндүрүштүк практиканын РО	Практиканы өтөө менен студент төмөнкү компетенцияларды калыптандырат: ОК-1, ИК-1,2, СЛК-1, ПК-1, ПК-2, ПК-3, ПК-4, ПК-6, ПК-8
Практиканын программасынын мааниси	Тарых профили(бакалавриат) боюнча окуган студенттер үчүн музей-архивдик практика алардын окуу процессинде алган теориялык жана практикалык билимдерин бышыктоодо жана зарыл болгон компетенцияларды калыптандырууда, практикалык жөндөмдөр менен ыктарды өздөштүрүүдө жана аларды өркүндөтүүгө багытталган. - Музей-архивдик практика жогорку квалификациялуу тарыхчы кадрларды даярдоодо чоң мааниге ээ жана аталган практиканы өтүү студенттер үчүн окуу планындагы дисциплиналардай сыяктуу эле милдеттүү болуп саналат.
Окуу иштеринин түрлөрү	- Баарлашуу, практиканын отчету, практика боюнча отчетту коргоо
Аттестациянын формалары	Сынак

Практика призвана выполнять ряд функций: адаптационную, обучающую, воспитывающую, развивающую.

Адаптационная функция практики проявляется в том, что студент знакомится с основами профессиональной деятельности, с разными видами социальных учреждений и организацией работы в них, начинает ориентироваться в системе производственных отношений и связей.

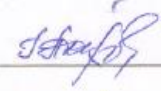
Обучающая функция практики предусматривает, что полученные в процессе теоретической подготовки знания проверяются практикой, т.е. находят воплощение в деятельности студента-практиканта. Происходит процесс выработки основных профессиональных умений, формирование профессионального сознания, которое из плоскости идеальных представлений переходит в систему реальных установок и взглядов.

Воспитательная функция практики состоит в том, что будущий социальный работник учится воспринимать и чувствовать проблемы людей, вырабатывает у себя такие черты, как толерантность, выдержку, настойчивость, ответственность за принимаемые решения.

Развивающая функция практики предполагает, что в процессе прохождения практики формируются и развиваются организаторские способности студента-практиканта. В ходе практики студент развивается и в личностном, и профессиональном плане, учится думать и поступать как профессионал, а не просто ориентируясь на здравый смысл и житейский опыт

Программы дисциплин по направлению 550400 Социально-экономическое образование по профилю история рассмотрены на заседании кафедры Истории и рекомендованы утверждению Ученого совета ЖАГУ,

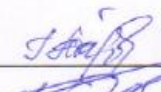
протокол № 1 от 01.09 2022г.

Заведующий кафедры «Истории» к.и.н., доцент: Анарбаева Г.А.

Председатель методического совета
ФП имени Э.Уметова:

 Темирбаева Г.

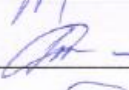
Составили:

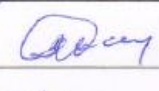
 Анарбаева Г.А.

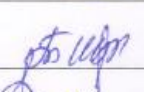
 Айдаркулов К.

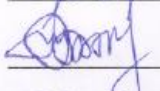
 Сулайманов Э.

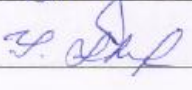
 Авазов Э.А.

 Рысбаева Ж.Т.

 Халматов К.А.

 Атабекова Ш.Б.

 Токтогулов А.А.

 Умарова М.К.